

การศึกษาสภาพการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีน
ในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พรหทัย จันทรกานตานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2549

ISBN 974-671-521-6

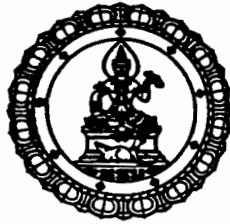
**A STUDY OF THE MANAGERIAL STATE OF PRIVATE SCHOOLS
OFFERING CHINESE LANGUAGE
IN THE BASIC EDUCATION CURRICULUM**

PORNHATHAI CHANTRAKANTANOND

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Education Management
Graduate School, Dhurakij Pundit University**

เลขทะเบียน.....	0193138
วันที่.....	28 ก.พ. 2553
เลขเรียกหนังสือ.....	371.02
	พ 2867
	[2249]
	ณ

2006
ISBN 974-671-521-6

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เสนอโดย นางพรหทัย จันทรگانตานนท์

สาขาวิชา การจัดการการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศ.ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมานจิต ภิรมย์รัตน์)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ศ.ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(ดร.จรัส นองมาก)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.สมานจิตร์ สุกนธทรัพย์)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอบ)

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2545

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์โชติ แยมแสง ผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษา ดร.สมานจิต ภิรมย์รัตน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.จรัส นองมาก รองศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธทรัพย์ ที่ท่านได้กรุณาตลอดเวลาให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือด้วยความเต็มใจและเปี่ยมไปด้วยความเมตตา อาจารย์ทุกท่านได้ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา และได้กรุณาติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาเวลา ตรวจสอบเครื่องมือด้วยความเอาใจใส่ และชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ที่ทำให้ผู้วิจัยได้นำมา ปรับปรุง เพื่อความถูกต้องยิ่งขึ้น ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธทรัพย์ ดร.จรัส นองมาก นายชวน เฉลิมโฉม นางสิริธร เบญจางคประเสริฐ นายชัชฉินทร์ โยธาทิพย์ นางเรียมรอง สวัสดิชัย และ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำที่มีคุณค่ายิ่ง อันทำให้การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ สาขาการจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ รวมทั้ง ผู้บริหาร ครู ของ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตลอดจน เจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูล ต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน เป็นผลทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

พรหทัย จันทรกานตานนท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ม
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 นิยามศัพท์	5
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิด ทฤษฎี หลักการความหมายการจัดการ.....	7
2.2 ความสำคัญ ความหมายการจัดการ โรงเรียน.....	11
2.3 ขอบข่ายในการจัดการ โรงเรียน	12
2.4 การจัดการสอนภาษาจีนในประเทศไทย.....	41
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	55
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	55
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	56
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
3.4 การสร้างเครื่องมือ.....	59
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4. ผลการศึกษา.....	62
5. สรุปผลการศึกษา.....	80
5.1 วิธีการดำเนินการวิจัย	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2 สรุปผลการศึกษา	81
5.3 อภิปรายผล.....	86
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก.....	102

DPU

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	57
4.1 งานพัฒนาหลักสูตร.....	63
4.2 การจัดการเรียนการสอน.....	64
4.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	66
4.4 การวัดและประเมินผลการเรียน.....	66
4.5 งานนิเทศการสอน.....	67
4.6 งานสื่อการเรียนการสอน.....	68
4.7 แหล่งที่มา การจัดการงบประมาณ.....	69
4.8 การวางแผนอัตรากำลัง.....	70
4.9 การจัดวางบุคลากร.....	71
4.10 การธำรงรักษา พัฒนาบุคลากร.....	72
4.11 งานธุรการ สารบรรณ ประชาสัมพันธ์.....	73
4.12 งานอาคารสถานที่.....	74
4.13 งานชุมชนสัมพันธ์.....	75
4.14 ปัญหาการจัดการ โรงเรียน.....	76
4.15 ปัญหาการจัดการด้านงบประมาณ.....	77
4.16 ปัญหาการจัดการด้านบุคคล.....	78
4.17 ปัญหาการจัดการด้านบริหารทั่วไป.....	79

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาสภาพการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ชื่อผู้เขียน	พรหทัย จันทรگانตานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภารกิจหลักของการจัดการโรงเรียน 4 ด้าน คือ 1) การจัดการด้านวิชาการ 2) การจัดการด้านงบประมาณ 3) การจัดการด้านบริหารงานบุคคล 4) การจัดการด้านบริหารทั่วไป โดยเก็บข้อมูลจากบุคลากรของโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวม 214 คน ประกอบด้วย ครูใหญ่ 13 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ 56 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ / ภาษาจีน 41 คน ครูสอนภาษาจีน 88 คน ครูฝ่ายประสานงานสอนภาษาจีน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 การจัดการด้านวิชาการ มีการพัฒนาหลักสูตร จัดทำหลักสูตรภาษาจีนสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนด ส่งเสริมพัฒนานักเรียนโดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาจีนทั้งในและนอกห้องเรียน มีการวัดผลและประเมินผลโดยครูผู้สอนสร้างเครื่องมือใช้ในชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ ครูนำผลการนิเทศการสอนมาปรับปรุงการเรียนการสอน มีครูที่ผ่านการอบรมมาแล้วเป็นผู้ช่วยเหลือและแนะนำ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มากคือหนังสือและแบบฝึกหัด โดยครูผู้สอนเป็นผู้พิจารณาเอง

1.2 การจัดการด้านงบประมาณ โรงเรียนได้รับเงินค่าธรรมเนียมการเรียนมาเป็นเงินงบประมาณโรงเรียน และจัดสรรเพื่อจ่ายเป็นเงินเดือน แก่ครูสอนภาษาจีนตรงตามวุฒิการศึกษา

1.3 การจัดการด้านบุคคล โรงเรียนวางแผนอัตรากำลัง โดยประเมินจากกำลังครูและจำนวนนักเรียน ใช้วิธีสรรหา โดยรับครูผู้สอนภาษาจีนที่เป็นชาวจีนหรือชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ ครูที่ได้บรรจุเป็นครูผู้สอนภาษาจีนได้รับการจัดสรรตำแหน่ง และรับผิดชอบงานพหุเหมาะกับปริมาณงาน ครูได้เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมความรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการธำรงรักษาบุคลากร

1.4 การจัดการด้านบริหารทั่วไป ฝ่ายธุรการให้ความสะดวกในด้านการให้บริการแจ้งข่าวสารให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเกี่ยวกับงานธุรการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์จัดป้ายแจ้งข่าวสารให้ครูและนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ทราบว่าโรงเรียนมีการจัดการสอนภาษาจีนในหลักสูตร ฝ่ายอาคารสถานที่ดูแลจัดการ ห้องเรียน อาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน สำหรับด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ได้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยแจ้งความเคลื่อนไหวด้านการปฏิบัติงานให้ผู้ปกครอง ชุมชน รับทราบอย่างต่อเนื่อง

2. สภาพปัญหาการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูใหญ่ ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านวิชาการคือ เวลาในการจัดการเรียนการสอนไม่พอเพียงหรือเหมาะสมพอที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนบรรลุวัตถุประสงค์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่เพียงพอ ครูยังขาดการนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และการนิเทศการสอนยังไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ ยังขาดสื่อเทคโนโลยีที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน ขาดแคลนครูไทยที่มีความรู้ภาษาจีน ครูชาวจีนไม่สามารถพูดภาษาไทยทำให้มีปัญหาเรื่องการสื่อสาร

Thesis title	A Study of the Managerial State of Private Schools Offering Chinese Language in The Basic Education Curriculum
Author	Pornhathai Chantrakantanond
Thesis Advisor	Professor Dr. Wallapa Devahastin Na Ayduhya
Department	Education Management
Academic Year	2006

ABSTRACT

The purposes of this survey research were to study the state and problems in managing private schools offering the Chinese language in the basic education curriculum in four areas: 1. academic management, 2. budget allocation and management, 3. human resources management and 4. general management. Data were collected from 214 respondents consisting of 13 principals, 56 assistant principals, 41 heads of foreign language /Chinese language departments, 88 Chinese teachers and 16 Chinese language coordinators. Questionnaires designed were collected and analyzed by percentage, mean and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The managerial state of private schools offering Chinese language in the basic education curriculum

1.1 In academic management, a curriculum for teaching Chinese was developed and implemented in line with and up to the standards of the 2001 foreign languages curriculum. Instruction was carried out according to set lesson plans to promote student learning through activities using the Chinese language both in and outside the classroom. Testing and evaluation were conducted through testing materials created by the instructors themselves. Instructors underwent teacher training to improve their performance and teaching assistants were also trained. Integral teaching materials consisted of textbooks and workbooks selected by the instructors.

1.2 In budget allocation and management, schools collected fees as remuneration for instructors according to their educational qualifications.

1.3 As for human resources management, workforce was planned by considering the teacher-student ratio. Teachers were recruited, both native Chinese speakers and others who use Chinese as their native tongue. Full-time Chinese instructors were placed in positions with clearly stated duties and appropriate responsibilities. Instructors were given regular training to maintain personnel standards.

1.4 Regarding general management, school administration facilitated clerical duties for instructors and others by providing news and relative information. Public relations staff posted information for the benefit of instructors, students, parents and the public. Management also oversaw maintenance of classrooms and buildings to aid in the instruction of Chinese. Public relations activities kept parents and the community well-informed of the progress made in the schools.

2. Problems encountered in the management of such schools teaching Chinese language included the opinions of principals, teachers and related staff that academically, there was a lack of time spent learning the language to achieve the objectives. The curriculum lacked sufficient activities to develop the students. Instructors also failed to effectively use the results from testing and evaluation to make improvements in their teaching. In addition, teacher training wasn't continuous and lacked a systematic approach while appropriate teaching media were lacking as well. There was a shortage of qualified Thai teachers with the knowledge of Chinese while the native Chinese instructors were unable to communicate in Thai.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงปัจจัยทางการเมือง และสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง รวมถึงความเจริญก้าวหน้าทางด้านข่าวสาร เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร การค้าระหว่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ตลอดจนความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน ได้เริ่มหันเหมาแถบตะวันออก โดยเฉพาะประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดด มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียนรวมถึงภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก ทั้งยังมีแนวโน้มที่จะมีบทบาทในประชาคมโลกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนักวิเคราะห์ทางด้านเศรษฐกิจมีความเห็นตรงกันว่า ภายใน 10-15 ปี คาดว่าประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจะสามารถครองความยิ่งใหญ่ทางเศรษฐกิจเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้ทั่วโลกเริ่มให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนกันมากขึ้น โดยการหาทางสร้างความสัมพันธ์กับประเทศจีนในทุกด้านเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ด้านเศรษฐกิจตามมาในอนาคต ที่สำคัญคือการพัฒนาบุคลากรของตนเอง ให้มีความรู้ความเข้าใจในภาษาจีนอันจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารสำหรับการทำธุรกิจร่วมกันในอนาคตมากขึ้น เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาหนึ่งขององค์กรสหประชาชาติ และเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญอีกภาษาหนึ่ง เพราะมีผู้ใช้มากเกือบ 2,000 ล้านคนทั่วโลก นับเป็นลำดับสองรองจากภาษาอังกฤษ

ปัจจุบันซึ่งอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อกับประเทศต่าง ๆ ที่เป็นการสื่อสารข้ามโลก ทำให้การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพียงภาษาเดียวไม่เพียงพอในการทำงานอีกต่อไป ดังนั้นจากเหตุผลดังกล่าวเด็กไทยยุคปัจจุบันและในอนาคตจะต้องมีความรู้ภาษาต่างประเทศระดับใช้การได้อย่างน้อย 2 ภาษา (จุไรรัตน์ แสงบุญนา, 2549 :4) ทั้งนี้ David Graddol (www.eurekaalert.org :1) ได้ทำนายว่าจะมีผู้สนใจเรียนภาษาจีนกลาง (แมนดาริน) เพิ่มขึ้นโดยกำหนดเป็น “the next must-learn language” โดยเฉพาะในแถบเอเชียซึ่งในระยะไม่เกิน 50 ปีข้างหน้า ภาษาที่จะมีผู้ใช้ทั่วโลก เป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 คือ ภาษาจีน ภาษาอาหรับ และคนทั่วโลกจะใช้ภาษาต่างประเทศมากกว่า 1 ภาษา ในปี ค.ศ. 2050 จำนวนคนที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 จะลดลง

จากสภาพดังกล่าวเห็นได้ว่า การเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อการติดต่อสื่อสารถือเป็นตัวจักรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้เทคโนโลยี วิทยาการ และวัฒนธรรมใหม่ๆ มาสู่สังคม และเป็นสื่อกลางที่จะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ให้ทันประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายในการเปิดตลาดทำการค้ากับจีนมากขึ้น ดังนั้นคนไทยที่มีความรู้ภาษาจีนเริ่มเป็นที่ต้องการอย่างมากของตลาดแรงงาน รัฐบาลจึงมีความจำเป็นในเรื่องการเตรียมความพร้อม โดยการวางพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาจีนให้แก่เด็กและเยาวชนของชาติ ให้เป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ในการใช้ภาษาจีน เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ตลอดจนเพื่อการประกอบอาชีพ ที่จะสามารถนำพาประเทศไปสู่การแข่งขันในเวทีโลกได้

เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลในด้านการพัฒนาบุคลากรของไทยให้รองรับความต้องการของตลาดแรงงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถด้านภาษาจีน กระทรวงศึกษาธิการ จึงดำเนินการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อต้องการวางรากฐานการเรียนรู้ภาษาจีนให้แก่นักเรียน โดยกำหนดแนวทางปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนภาษาจีน กล่าวคือให้สามารถใช้ภาษาจีนในการเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนสามารถสื่อความโดยใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์ มีการปรับปรุงสาระกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีน สื่อการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงมัธยม และการศึกษานอกระบบ ให้เชื่อมโยงเป็นระบบเดียวกัน เพื่อสะดวกต่อการที่นักเรียนจะไปต่อยอดศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ทั้งเพื่อใช้ในการปฏิสัมพันธ์ร่วมมือทางด้านการค้าและเศรษฐกิจ ตลอดจนใช้ในภาคบริการต่าง ๆ ของสังคมที่จำเป็นต้องใช้ภาษาจีนในการติดต่อสื่อสารไปทั่วโลก จึงทำให้ภาษาจีนเป็นที่สนใจเรียนของคนกลุ่มต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาโรงเรียนเอกชนได้มีบทบาทและแบ่งเบาภาระจัดการศึกษาในระบบ ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐมาเป็นเวลานาน ปัจจุบันเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเกือบทุกประเภท โรงเรียนเอกชนกระจายอยู่ทั่วไปทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานครและในเมืองใหญ่ๆ จากผลการประเมินการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน ซึ่งให้เห็นถึงความพร้อมของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน ดังนั้นโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้ประกอบการ โรงเรียนเอกชน ผู้ปกครองและผู้เรียน

อย่างไรก็ตาม ผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการสอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่ายังมีปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือ ไม่มีหลักสูตร แกนกลางที่เป็นมาตรฐาน โรงเรียนหรือสถานศึกษาต่าง ๆ ยังจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน ภาษาจีนเอง โดยประสานผู้เชี่ยวชาญภาษาจีนที่พึงจัดหาได้ หรือใช้หลักสูตรร่วมกันในลักษณะ เครือข่ายกับสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็ง นอกจากนี้หลักสูตรแต่ละช่วงชั้นไม่มีความต่อเนื่องกัน เพราะในโรงเรียนหรือสถานศึกษาบางแห่งเปิดสอนภาษาจีนเฉพาะระดับประถมศึกษา แต่บางแห่ง เปิดสอนเฉพาะระดับมัธยมศึกษา และครูสอนภาษาจีนมีไม่เพียงพอ อีกทั้งครูสอนภาษาจีน ยังขาดคุณภาพ สถานศึกษาหลายแห่งต้องอบรมการสอนภาษาจีนให้ครูที่สอนวิชาอื่น เพื่อให้ สามารถสอนภาษาจีนได้ สิ่งเหล่านี้ทำให้เห็นถึงปัญหาของการจัดการโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียน การสอนภาษาจีนว่าในขณะที่ความต้องการเรียนและความต้องการใช้บุคลากรที่มีความสามารถด้าน ภาษาจีนได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถพัฒนาความสามารถได้ตาม มาตรฐานสากล (กระทรวงศึกษาธิการ , 2549 : 2) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเอกชนยังไม่สามารถ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้ตอบสนองความต้องการของบุคคลและสังคม ตลอดจน เพื่อให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของนโยบายของการปฏิรูปการศึกษาได้

ผู้วิจัยเห็นว่า เป้าหมายของการจัดการศึกษานั้นกล่าวไว้ชัดเจนแต่การจัดการโรงเรียน เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวเป็นเรื่องยาก และเนื่องจากภาษาจีนได้ทวีความสำคัญมาก ขึ้นในสังคมไทยยุคปัจจุบัน ประกอบกับยังมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนดังกล่าว มาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพและปัญหาในการจัดการโรงเรียนเอกชนที่ สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งครอบคลุมภารกิจหลักของการจัดการ สถานศึกษาหรือ โรงเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ใน 4 ด้าน คือการ จัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งมีความ สำคัญทุกด้าน จึงถือได้ว่าเป็นภารกิจอันสำคัญยิ่งของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องใน โรงเรียนต้องร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อให้การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1.2.1 ศึกษาสภาพของการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.2 ศึกษาปัญหาในการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มีขอบเขตด้านเนื้อหา กลุ่มประชากร ระยะเวลาดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยศึกษาสภาพและปัญหา การจัดการของ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนใน หลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านต่างๆ ดังนี้

1.3.1.1 การจัดการด้านวิชาการ

1.3.1.2 การจัดการด้านงบประมาณ

1.3.1.3 การจัดการด้านบริหารงานบุคคล

1.3.1.4 การจัดการด้านบริหารทั่วไป

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ บุคลากรใน โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเฉพาะที่ สอนภาษาจีนในหลักสูตรในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 24 โรงเรียน และส่วนภูมิภาค จำนวน 30 โรงเรียน จากจำนวนโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด 64 โรงเรียน

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา คือ ปีการศึกษา 2548 - 2549

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอน ภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องเป็น ในลักษณะใด ในส่วนที่เป็นการบริหารจัดการ โรงเรียนทั้ง 4 ด้าน

1.4.2 สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สามารถใช้เป็นแนวทาง พัฒนานโยบาย และกำหนดแผนงาน โครงการ ในการส่งเสริม โรงเรียนเอกชนจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.4.3 รัฐบาลสามารถกำหนดนโยบายในเรื่องการเปิดโอกาสให้โรงเรียนเอกชนจัดการ เรียนการสอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แน่ชัดว่าควรที่จะเปิดสอนใน รูปแบบใด มากน้อยแค่ไหน

1.4.4 โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถ นำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางในการประยุกต์กับการจัดการ ใน โรงเรียน

1.5 นิยามศัพท์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงให้นิยามศัพท์ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้
สภาพการจัดการโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง
ในโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านวิชาการ
ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารทั่วไป

ปัญหาการจัดการโรงเรียน หมายถึง ระดับของความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็น
กับสภาพที่ปฏิบัติอยู่ในการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร หมายถึง โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ
ศึกษาที่สอนวิชาสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และมีการจัดการเรียนการสอน
ภาษาจีนไว้ในหลักสูตร

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีน
ในหลักสูตร ก่อนระดับอุดมศึกษา

การจัดการด้านวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับ งานพัฒนาหลักสูตรงาน
จัดการเรียนการสอน งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งานวัดและประเมินผล งานนิเทศการสอน และ
งานสื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

การจัดการด้านงบประมาณ หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับ งบประมาณที่ได้รับ และ
การจัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

การจัดการด้านการบริหารบุคคล หมายถึง การปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวกับ การวางแผน
อัตรากำลัง การสรรหาบุคลากร การจัดวางบุคลากร และการธำรงรักษาพัฒนาบุคลากรที่สอน
ภาษาจีน เพื่อพัฒนาครูสอนภาษาจีน

การจัดการด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับงานธุรการ
งานสารบรรณ งานอาคารสถานที่ งานประชาสัมพันธ์ และงานชุมชนสัมพันธ์ เพื่อพัฒนา
การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ หลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิด ทฤษฎี หลักการ ความหมายการจัดการ
 - 2.1.1 แนวคิด ทฤษฎี
 - 2.1.2 หลักการ ความหมายของการจัดการ
- 2.2 ความสำคัญ ความหมายการจัดการโรงเรียน
- 2.3 ขอบข่ายงานในการจัดการโรงเรียน
 - 2.3.1 การจัดการด้านวิชาการ
 - 2.3.2 การจัดการด้านงบประมาณ
 - 2.3.3 การจัดการด้านบริหารงานบุคคล
 - 2.3.4 การจัดการด้านบริหารทั่วไป
- 2.4 การจัดการสอนภาษาจีนในประเทศไทย
 - 2.4.1 ประวัติความเป็นมาของการสอนภาษาจีนในประเทศไทย
 - 2.4.2 ความสำคัญของภาษาจีนในสังคม
 - 2.4.3 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน
 - 2.4.4 สภาพโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในหลักสูตร
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎี หลักการ ความหมายการจัดการ

2.1.1 แนวคิด ทฤษฎี

แนวความคิดการจัดการของบุคคลสำคัญ เช่น Henri Fayol ,Oliver Sheldon และJames D.Mooney (www.ripb.ac.th : n.d.) เป็นแนวคิดที่มองการจัดการว่าเป็นกระบวนการทำงานโดยอาศัยบุคคลอื่นมีการดำเนินการเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในองค์การ

Henri Fayol นักอุตสาหกรรมชาวฝรั่งเศสมีแนวคิดว่างานการจัดการนั้นเกี่ยวข้องกับกิจกรรม 5 ประการดังนี้คือ วางแผน(plan) จัดระบบ (organize) สั่งการ (command) ประสานงาน (coordinate) และควบคุม (control) และเป็นผู้กำหนดหลักการจัดการ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆ ที่จะทำให้การจัดการประสบความสำเร็จ 14 ประการ ประกอบด้วย

1. การแบ่งงานทำ (Division of work) เน้นให้มีการแบ่งงานกันทำตามความถนัดและความสามารถของสมาชิกในองค์การ

2. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) การมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับสมาชิกในองค์การควรจะมีลักษณะควบคู่กัน ควรคำนึงความพอเหมาะที่จะทำให้งานนั้นประสบผลสำเร็จ

3. ระเบียบวินัย (Discipline) หมายถึง การเคารพในข้อตกลง การเชื่อฟังและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนขององค์การ มีข้อตกลงที่ชัดเจนยุติธรรม มีการลงโทษอย่างยุติธรรมเสมอ

4. เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) หลักการนี้เน้นอย่างเดี่ยว คือ ผู้ใต้บังคับบัญชาคนหนึ่งควรรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงผู้เดียว สายบังคับบัญชาจะมีลักษณะเป็นทอด ๆ ไป แต่ละคนจะรู้ว่าใครคือ เจ้านายของตน

5. เอกภาพในการอำนวยการ (Unity of Direction) เป็นการดำเนินงานที่มีจุดมุ่งหมายเหมือนกันเข้าเป็นกลุ่มเดียวกันให้อยู่ภายใต้การดูแลของผู้บังคับบัญชาคนเดียว (One-head one plan)

6. ประโยชน์ส่วนบุคคลเป็นรองจากประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of Individual Interests to the General Interests) หลักการนี้มุ่งให้เกิดความปรองดองและประสานผลประโยชน์ในกรณีที่มีการขัดแย้งระหว่างบุคคลกับองค์การ องค์การจะได้รับการพิจารณาและให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกส่วนบุคคลมีความสำคัญรองลงมา

7. ค่าตอบแทน (Remuneration) ลูกจ้างควรได้รับผลตอบแทนจากการทำงานให้แก่องค์กร การให้ค่าตอบแทนนี้ควรคำนึงถึงหลักความเหมาะสมและยุติธรรมให้เกิดความพอใจทั้งลูกจ้างและนายจ้าง

8. การรวมอำนาจ (Centralization) การรวมอำนาจหมายถึงการที่ผู้ได้บังคับบัญชาทุกระดับต้องฟังคำสั่งผู้บริหารเพียงคนเดียว Fayol ได้เน้นความเหมาะสมกับสถานการณ์ กรณีธุรกิจเล็ก ๆ ผู้จัดการสั่งตรงมายังลูกน้อง จัดว่าเป็นการรวมอำนาจแบบสมบูรณ์

9. การจัดสายบังคับบัญชา (Scalar Chain) เป็นการจัดสายบังคับบัญชาจากระดับสูงสุดไปสู่ระดับต่ำสุดและในสายของอำนาจหน้าที่ต้องมีการเชื่อมโยงด้านการติดต่อสื่อสารเพื่อให้งานไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

10. คำสั่ง (Order) การจัดการที่ดีควรมีคำสั่งเป็นหลักฐานเพื่อให้คนงานได้ปฏิบัติตามถูกต้อง

11. ความเสมอภาค (Equity) คือ การปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาอย่างยุติธรรม ความเสมอภาคเป็นการผสมระหว่างความเมตตาและความยุติธรรมจะทำให้ลูกน้องมีความเคารพเชื่อถือในผู้บังคับบัญชา

12. ความมั่นคงในการทำงาน (Stability of tenure) Fayol ได้เน้นให้เห็นว่างานที่ลูกน้องทำต้องใช้เวลาการเรียนรู้ ฉะนั้นไม่ควรมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายงานบ่อย เพราะจะทำให้คนงานรู้สึกตนว่าไม่มีความมั่นคงเพราะขาดความสามารถในการทำงานนั้นๆ

13. ความคิดริเริ่ม (Initiative) Fayol ต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และริเริ่มต่อการปฏิบัติงาน และลูกจ้างจะเกิดความพอใจเมื่อได้มีส่วนแสดงความคิดเห็นและเป็นการสร้างความมั่นคงแก่องค์กรสร้างความสัมพันธ์กัน

14. ความสามัคคี (Esprit de corps or Union is strength) การมีมนุษยสัมพันธ์ในองค์กรก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน อันไปสู่ความสำเร็จขององค์กร ฉะนั้นผู้ริเริ่มควรได้สนับสนุนให้บุคคลในองค์กรสร้างความสัมพันธ์

Oliver Sheldon ได้เขียนปรัชญาของการจัดการ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวความคิดของเขาในการพยายามชี้ให้เห็นว่าความแตกต่างระหว่างการจัดการและการบริหาร นอกจากนี้ได้รับแนวความคิดด้านจริยสังคมเข้ามาผสมกับการจัดการแบบวิทยาศาสตร์เขาได้กระตุ้นให้องค์กร

ทางธุรกิจจำหน่ายสินค้าควบคู่กับการบริการด้วยและได้เสนอว่าหลักการจัดการทางอุตสาหกรรมที่ดีจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการบริการเพื่อสังคม

James D. Mooney ใช้หลัก 3 ประการในการจัดองค์การได้แก่ 1) หลักการประสานงาน (The Principle of Coordination) 2) หลักการจัดสายบังคับบัญชา (The Scalar Principle) 3) หลักการกำหนดหน้าที่ (The Functional Principle) ซึ่ง Mooney ได้กล่าวว่าหลักทั้ง 3 ประการนี้เป็นหลักการร่วมของทุกองค์การ

นอกจากนี้ยังมี ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับการจัดการองค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้

ทฤษฎี x และ ทฤษฎี y ของ McGregor (อ้างถึงใน บรรยงค์ โคจินดา: 2545, 72-73) ได้สรุปไว้ว่าไม่มีใครใครอยากทำงานหรือต้องการทำงานมากกว่าที่ตนเองจำเป็นต้องทำและไม่ต้องต้องการความรับผิดชอบมากกว่าที่จำเป็นต้องมี ผลคือ ทำให้เกิดการสั่งงานอย่างเฉียบขาด ติดตามผลงานอย่างเข้มงวดกวดขัน ผู้ปฏิบัติต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด การเสนอความเห็นและการปรึกษาหารือทำได้ยาก ส่วนทฤษฎี y กล่าวว่าทุกคนมีหน้าที่การงานและความรับผิดชอบต่างระดับกัน จะต้องทำงานในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ได้ผลงานที่ดีและเป็นที่พอใจ คือพอใจในงานเมื่องานสำเร็จแล้วสุขใจ ผลก็คือ การสั่งงานและความเข้มงวดกวดขันกลายเป็นสิ่งไม่จำเป็นทุกคนในองค์การจะถูกฝ่ายบริหารมองในแง่ดี แต่มีบางคนที่ยกพร่องและไม่พยายามปรับตัว อาจต้องใช้ทฤษฎี x

ทฤษฎี z ของ โออูชิ (อ้างถึงใน บรรยงค์ โคจินดา, 2545: 74) ได้จากการสังเคราะห์มาจากการทำงานแบบญี่ปุ่น สรุปไว้ว่า การจัดการที่ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติงานไว้วางใจกัน ต่างฝ่ายต่างยอมรับนับถือความคิดกันและกัน ตัดสินใจร่วมกันในการวางแผน การดำเนินงานและติดตามงานประเมินผลงานอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยเชื่อว่าความชำนาญงานเป็นสิ่งที่ฝึกฝนได้ จากการร่วมงานกันตลอดไป ลักษณะการทำงานมีความคล่องตัวสูง และให้โอกาสคนทำงานปรับตัวอย่างกว้างขวาง ทำให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมา เป็นเรื่องสำคัญที่ควรศึกษาเนื่องจากปัจจุบันบุคลากรทุกคนที่อยู่ในองค์การไม่ว่าจะเป็นองค์การประเภทใด ต่างก็มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยแบ่งงานกันทำให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องใช้การจัดการเป็นเครื่องมือช่วยให้เกิดการระดมความคิดในการทำงานและใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้งานนั้นเกิดผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้ปฏิบัติงานหรือหัวหน้าหน่วยงานจึงต้องศึกษาเรียนรู้หลักการจัดการ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับประเภทขององค์การนั้น ๆ ตามความแตกต่างกันทั้งในส่วน of ทรัพยากร บุคลากร และเป้าหมาย

ขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การทางการศึกษา การจัดการสถานศึกษา และการจัดการโรงเรียน มีเป้าหมายอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ดังนั้น การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการด้านการจัดการ จึงเป็นสิ่งสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติ เนื่องจากโรงเรียนจะมีประสิทธิผลเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการจัดการโรงเรียนนั้น ๆ

2.1.2 หลักการ ความหมายการจัดการ

โอลิเวอร์ เซลคอน (อ้างใน บรรยงค์ โตจินดา, 2545:52) ได้เสนอหลักการจัดการองค์กร โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) การบริหาร ได้แก่การกำหนดนโยบาย การประสานหน้าที่ต่าง ๆ 2) การจัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย และ 3) การจัดองค์กร โดยกระบวนการประสานงานระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มความร่วมมือให้หน่วยงานที่มีหน้าที่เรื่องนี้โดยเฉพาะ

ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร (2547:2-3) ได้กล่าวถึง หลักการจัดการที่จะต้องประกอบด้วย คนตั้งแต่ สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้ที่ประสานทรัพยากรต่างๆ ด้วยวิธีการต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การจัดการองค์กร ไม่ว่าจะมิขนาดใดก็ตาม ต้องมีระบบงานที่ดีจึงจะประสานงานหน้าที่ต่างๆ ได้ และติดตามผลจนปรากฏความสำเร็จตามที่ต้องการ ดังนั้นกระบวนการจัดการจึงประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การอำนวยการ การควบคุม

พิมลจรรย์ นามวัฒน์ และ เสน่ห์ จู้โต (2544:16-17) สรุปว่า การจัดการ คือ การประสมประสานทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้ดำเนินงานเป็นไปเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แมคฟาแลนด์ (อ้างถึงใน บรรยงค์ โตจินดา ,2545:22) กล่าวว่า การจัดการจะใช้ในเชิงปฏิบัติ คือ ลงมือทำ เข้าไปดำเนินการ เข้าไปจัดทำเรื่องนั้นเรื่องนี้ให้สำเร็จตามเป้าหมาย เช่น การจัดการทางการเงิน การจัดการด้านการตลาด การจัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฯลฯ

บรรยงค์ โตจินดา (2545:34) สรุปว่า การจัดการ หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้บุคคลในองค์กร ได้ปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งในการดำเนินการนั้นอาจจะต้องดำเนินการหลายอย่าง เช่น การวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคคล การอำนวยการ การมอบหมายงาน การประสานงาน การควบคุมงาน เป็นต้น

เนตรพัฒนา ยาวีราช (2547:2) การจัดการ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร โดยอาศัยบุคลากรและทรัพยากรทางการบริหาร การจัดการประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ คือ 1) เป็นกระบวนการของการดำเนิน

กิจกรรมที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน 2) เน้นที่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร 3) การทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยผสมผสานบุคลากรและทรัพยากรทางการบริหารเข้าด้วยกัน

จากความหมายของการจัดการที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเป็นกระบวนการดำเนินงานโดยกลุ่มบุคคลร่วมกันวางแผน และปฏิบัติภารกิจในองค์กรให้เกิดความต่อเนื่องและมีความสัมพันธ์กัน มีการกำหนดหน้าที่แบ่งงานกันทำอย่างชัดเจนตามลักษณะความรู้ความสามารถ ความชำนาญพร้อมทั้งมีการประสานงาน จึงถือได้ว่าการจัดการมีความสำคัญมากเพราะจะช่วยขจัดความซ้ำซ้อนของงานช่วยให้การมอบหมายงานเป็นไปได้อย่างดี ดังนั้น การจัดการจึงมีบทบาทต่อผู้บริหารในการกำหนดกิจกรรมภารกิจของสมาชิกในองค์กร หากภารกิจต่าง ๆ เหล่านั้นได้รับการกำหนดมาเป็นอย่างดีแล้ว การจัดการจะเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้ภารกิจของพนักงานแต่ละคนนำไปสู่การบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรได้

2.2 ความสำคัญ ความหมายการจัดการโรงเรียน

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์(2537:157-158) กล่าวว่า การจัดการ โรงเรียนก็เช่นเดียวกับการจัดการองค์กรในรูปแบบอื่น คือ ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ คน เงิน วัสดุ การจัดการ แต่เป็นการจัดการเพื่อให้เกิดการบริการที่ดีแก่ผู้เข้ารับบริการคือ ผู้เรียน และผลจากการจัดการ คือ ผู้เรียนนั้นจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือตามที่สังคมต้องการ ซึ่ง การจัดการ โรงเรียนมีความจำเป็นอย่างมากด้วยเหตุผลหลายประการ ดังนี้

1. เพื่อให้งานหรือภารกิจต่างๆ ได้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ ไม่ก้าวก่ายกัน สามารถเรียงลำดับความสำคัญและความรีบด่วนของงานได้

2. เพื่อให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากการดำเนินการ โรงเรียนต้องอาศัยทรัพยากรต่างๆ ทั้งที่เป็นทรัพยากรมนุษย์และไม่ใช่มนุษย์ แต่ทรัพยากรดังกล่าวมีจำนวนจำกัด ผู้รับผิดชอบจึงต้องหาทางใช้ทรัพยากรนั้นให้เป็นประโยชน์หรือเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยอาศัยความสำคัญความเร่งด่วน และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานเป็นเครื่องตัดสินใจ

3. เพื่อเป็นการกระจายงานให้บุคลากรในหน่วยงาน การจัดการจะเป็นเครื่องช่วยให้ผู้บริหารได้แจกจ่ายหรือกระจายงานความรับผิดชอบให้บุคลากรต่างๆ ตามความสามารถของแต่ละบุคคลได้

4. เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างมีทิศทางหรือเป้าหมายที่แน่ชัด ทั้งนี้ เพราะในการจัดการนั้นจะต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ให้แน่ชัด จุดประสงค์จะเป็นเครื่องกำหนด ทิศทางในการดำเนินงานของโรงเรียนไม่ว่าเป็นทิศทางใด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (อ้างถึงใน สุวรรณฯ ศรีบูรพาภิรมย์, 2543:21) ให้ความหมายของการจัดการ โรงเรียนว่า หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่การบริหารโรงเรียนเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้เกิดการประหยัดหรือ สิ้นเปลืองน้อยที่สุดหรือ ได้ผลมากที่สุด และมีประสิทธิผล คือคำนึงถึงความสามารถบรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ สามารถตรวจสอบและพัฒนายกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การจัดการโรงเรียน คือการวางแผน เพื่อให้การดำเนินงานในโรงเรียน เป็นไปอย่างมีระบบ โดยการมอบหมายหน้าที่ หรือกระจายงานแก่บุคลากรตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด แต่ละฝ่ายมีการประสานงานซึ่งกันและกัน เพื่อสนับสนุนให้การ จัดการโรงเรียนเป็นไปตามเป้าหมายและนโยบายที่ได้วางไว้ การจัดการโรงเรียนที่มีผลสำเร็จสูง จะเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายทั้งผู้บริหารผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน

2.3 ขอบข่ายงานในการจัดการโรงเรียน

การจัดการโรงเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ภายใน โรงเรียน มีการแบ่ง หน้าที่เพื่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านดำเนินไปได้อย่างรวดเร็วไม่เกิดความซ้ำซ้อนในสายงาน โดย กำหนดเป็นขอบข่ายของงาน จากการศึกษาที่ผ่านมาสถานศึกษาหรือ โรงเรียนมีการแบ่งขอบข่าย งานในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2540:23) ได้สรุปว่าโรงเรียนมีการแบ่งขอบข่ายงานโดยพิจารณา จากกลุ่มงานซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของโรงเรียน ประกอบด้วย 1) งานวิชาการ 2) งานบุคลากร 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานบริหารทั่วไป 5) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (เพื่อการศึกษา และเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพนักเรียน) และ 6) งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน จันทธานี สงวนนาม, 2545:139) ได้กำหนดขอบข่ายของงานบริหารโรงเรียนไว้ 6 งาน คือ งานวิชาการเป็นงานหลัก และ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ

ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา โดยออกระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 39 ซึ่งถือเป็นภารกิจของสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) งานที่เป็นภารกิจด้านวิชาการ 2) งานที่เป็นภารกิจด้านงบประมาณ 3) งานที่เป็นภารกิจด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) งานที่เป็นภารกิจด้านบริหารทั่วไป

จะเห็นได้ว่าการแบ่งขอบข่ายงานของโรงเรียนตามที่กล่าวมาอาจมีความแตกต่างกันบ้างในชื่อเรียกและเนื้องานที่เป็นงานปลีกย่อย ซึ่งขึ้นอยู่กับปริมาณงานของโรงเรียนเป็นเครื่องกำหนดขอบข่ายและแนวการจัดการโรงเรียน แต่เนื้องานหลักนั้นส่วนใหญ่จะสอดคล้อง หรือมีความคล้ายคลึงกัน โดยแต่ละโรงเรียนจะตัดสินใจเลือกกำหนดขอบข่ายงานที่เหมาะสมกับสภาพการจัดการโรงเรียนของตนเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การแบ่งขอบข่ายงานในการจัดการโรงเรียนนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ความสำเร็จในการจัดการโรงเรียนจะเกิดขึ้นหรือไม่ ขึ้นอยู่กับ ผู้บริหาร และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องศึกษา ทำความเข้าใจองค์ประกอบของขอบข่ายงานแต่ละงาน ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ประกอบกับการบริหาร การจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ โรงเรียนมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและจัดการ การศึกษาในโรงเรียนของตนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในการกระจายอำนาจให้เป็นโรงเรียนนิติบุคคล จึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสภาพ การจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามขอบข่ายของงานจัดการโรงเรียน 4 ด้าน คือ (1) ด้านวิชาการ (2) ด้านงบประมาณ (3) ด้านบริหารงานบุคคล และ (4) ด้านบริหารทั่วไป ดังนี้

2.3.1 การจัดการด้านวิชาการ

2.3.1.1 ความหมายการจัดการด้านวิชาการ

การจัดการด้านวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการโรงเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายของการจัดการด้านวิชาการไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:2) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

อุทัย บุญประเสริฐ (2540:34) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ

กมล ภูประเสริฐ (2544:6) ได้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการว่า เป็นการบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

จันทรานี สงวนนาม (2545:142) ให้ความหมายการจัดการด้านวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อส่งเสริมพัฒนา ปรับปรุง คุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และรวมไปถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ซึ่งมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนแต่ละแห่ง จะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานด้านวิชาการประสบความสำเร็จ

2.3.1.2 ขอบข่ายการจัดงานด้านวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:17-19) ได้เสนอขอบข่ายของงานด้านวิชาการจะครอบคลุมตั้งแต่ 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ แผนปฏิบัติงานวิชาการ โครงการสอน บันทึกการสอน 2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกงาน 3) การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุด การนิเทศการสอน และ 4) การวัดและประเมินผล

กรมสามัญศึกษา (อ้างถึงใน สุনারี งามชื่น, 2547:13) ได้กำหนดขอบเขตของงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ 6 ประการ คือ 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การบริหารงานวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ 5) การวัดผลและประเมินผลการเรียน 6) การประเมินผลการจัดการวิชาการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2540:36) ศึกษาแนวคิดเรื่องงานพื้นฐานของโรงเรียนและได้สรุปถึงงานวิชาการโรงเรียนจะครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

1. เรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน
2. เรื่องการสอนและการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร กับเรื่องการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
3. เรื่องกิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียนให้ตอบสนองหลักสูตรและเสริมสร้างหลักสูตรให้เป็นผลสมบูรณ์ ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4. เรื่องสื่อการเรียนการสอนและกิจการห้องสมุดเพื่อการส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรโดยตรง เพื่อเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5. เรื่องการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ของหรือผู้เรียนตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายของหลักการของหลักสูตร กับการประเมินมาตรฐานคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียน

6. เรื่องการนิเทศการศึกษาและเรื่องการพัฒนาวิชาชีพสำหรับบุคลากรครูและบุคลากรทางวิชาการของโรงเรียน

กมล ภูประเสริฐ(2544:9-16)ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ 9 ประการ คือ 1) งานหลักสูตร 2) งานการเรียนการสอน 3) งานการประเมินผลการเรียน 4) งานนิเทศภายในโรงเรียน 5) งานพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ 6) งานวิจัย 7) งานวิชาการอื่นๆ 8) งานข้อมูลสารสนเทศ 9) งานประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545:145) มีความเห็นว่า กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ควรประกอบด้วย 1) หลักสูตร ประกอบด้วย การศึกษาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและการจัดระบบ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ 2) การวิจัยในชั้นเรียน 3) การสอนซ่อมเสริม 4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) การนิเทศภายในสถานศึกษา 6) การประกันคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (อ้างถึงใน ทศนี วงศ์เย็น, 2547:184) ได้ให้แนวทางเกี่ยวกับการจัดขอบข่ายการจัดงานด้านวิชาการให้ได้ผล สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อไปสู่การปฏิบัติดังนี้ 1) กำหนดปรัชญา จุดประสงค์ วิสัยทัศน์ และนโยบาย ของสถานศึกษา 2) พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน 3) วางแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ 4) นิเทศ และพัฒนาครู 5) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การผลิตสื่อ 6) จัดแหล่งเรียนรู้ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์บริการแนะแนว ฯลฯ 7) วางแผนการประเมินผล และการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนา 8) จัดให้มีการวิจัยเพื่อจัดการเรียนการสอน

ทั้งหมดที่กล่าวมาสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสถานศึกษา ซึ่งจำลอง นักพ่อน(2546:181)ได้กล่าวถึงงานที่เป็นภารกิจในด้านวิชาการจะประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนงานด้านวิชาการ การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การประกัน

คุณภาพสถานศึกษา การวัดและทดสอบมาตรฐาน การวัดและประเมินผลการศึกษา การเทียบโอน ประสบการณ์ การนิเทศและติดตามผล การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ฯลฯ

จากการศึกษาการจัดขอบข่ายงานวิชาการ จะมีความแตกต่างกันบ้างก็เพียงการแบ่ง ขอบข่ายงานให้ย่อยลงไป ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาด ความพร้อมของโรงเรียน แต่ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน ขนาดใดก็จะมีขอบข่ายงานสำคัญที่ต้องทำคล้าย ๆ กัน โดยส่วนใหญ่จะมีลักษณะงานพื้นฐาน สำคัญที่ครอบคลุมงานหลักที่สำคัญเหล่านี้ คือ (1) งานพัฒนาหลักสูตร (2) งานจัดการเรียนการสอน (3) งานจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (4) งานวัดผลและประเมินผลการเรียน (5) งานนิเทศการสอน (6) งานสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดขอบข่ายของ กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสถานศึกษา ดัง รายละเอียดของแต่ละงาน ดังนี้

1) งานพัฒนาหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:38-58) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นเรื่องที่ต้อง การการตัดสินใจหลายขั้นตอนตั้งแต่การเริ่มตั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ การเลือกเนื้อหาให้ตรงและครอบคลุม ชนิดของประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และวัตถุประสงค์ และท้ายสุดคือ วิธีการประเมินผลของการเรียนรู้นั้น การตัดสินใจควรจะทำให้ คณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การตัดสินใจมีระดับกว้าง เช่น นโยบาย ประเภทของกำลังคนที่ต้องการ วัตถุประสงค์ เป็นต้น ส่วนในอีกระดับหนึ่งอาจเป็นการตัดสินใจ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เฉพาะเนื้อหาวิชา วิธีสอน และการประเมินผล และอีกระดับหนึ่งก็คือ การบริหารหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรต้องทำอย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์และ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง

อุทัย บุญประเสริฐ (2540:37) กล่าวถึงแนวทางงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จะต้องครอบคลุมเรื่องความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการสอนและจัด กิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรกับเรื่องพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน มีสื่อการเรียนการสอน และกิจกรรมห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร และเสริมความทันสมัยทาง วิชาการแก่ครูโดยตรงเรื่องการวัดผลประเมินผล และมีการนิเทศการศึกษา

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544:15) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาว่าเป็นการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย และรวมถึงการผลิต ออกเอกสารต่างๆสำหรับผู้เรียนด้วย

กมล ภูประเสริฐ (2544:9-10) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ว่ามีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางที่ได้กำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ และกำหนด มาตรฐานและสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวกับชุมชนและท้องถิ่น จากนั้นนำมากำหนดเวลาเรียน เป็นรายปีในชั้นประถมปีที่ 1- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกำหนดเวลาเรียน เป็นรายภาคและกำหนดหน่วยกิต เพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในทุกชั้น

หน่วยนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน (2545:38) ได้ให้แนวทางใน การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ดังนี้

1. เตรียมความพร้อมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน ได้มี ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน บทบาทของแต่ละบุคคลต่อการดำเนินงานตาม หลักสูตรสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา
2. จัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา โดยศึกษารายละเอียดของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติการจัดทำสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. วางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร สถานศึกษาควรมีแผนงานปฏิทินปฏิบัติงาน ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำและปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องครอบคลุม กระบวนการเรียนการสอน ระบบการวัดประเมินผล การสอนซ่อมเสริม การเทียบโอนผลการเรียน การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนการวิจัยในชั้นเรียน
4. ดำเนินการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาดำเนินการตามแผนการบริหารจัด หลักสูตร จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ จัดทำรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ต่อชุมชน
5. นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สถานศึกษาจัดให้มีคณะกรรมการนิเทศ ภายใน สถานศึกษาดำเนินการนิเทศ กำกับติดตามการบริหารจัดการหลักสูตรตามแผนงานที่วางไว้ รายงานการนิเทศให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
6. สรุปผลการดำเนินงาน โดยเขียนรายงานนำเสนอต่อสาธารณชน และจัดให้มีการ ประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยนำผลการติดตามประเมินผลมาใช้ในการ ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร จัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป มีความรู้

คู่คุณธรรม มีจริยธรรม มีวินัยในตน มีสันติวัฒนธรรม ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม สมรรถภาพในการคิดหลายลักษณะหลายมิติ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานช่วงชั้น

สรุปได้ว่า งานพัฒนาหลักสูตร เป็นภารกิจหลักของงานวิชาการงานหนึ่ง ซึ่งในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่ หรือพัฒนาจากหลักสูตรเก่าที่มีอยู่แล้วให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของโรงเรียน และเมื่อนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนแล้ว ต้องติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2) งานจัดการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530:1) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่า เป็นการจัดกิจกรรม 2 ส่วน ซึ่งเกิดจากการเรียนเป็นกิจกรรมที่นักเรียนทำ และการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูทำเป็นกิจกรรมที่ครูใกล้ชิดกับนักเรียนและนักเรียนได้ปฏิบัติมากในทางปฏิบัติแล้วกิจกรรมทั้งสองอย่างได้ทำไปพร้อมๆกัน โดยครูและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติ เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในการที่จะทำให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนด โดยจุดมุ่งหมายของงานจัดการเรียนการสอนอยู่ที่การพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติที่ต้องการ การเรียนการสอนจึงเป็นงานที่สร้างความมั่นคงในอาชีพ และความสำเร็จในชีวิตของพลเมืองแต่ละคน และโดยส่วนรวมงานจัดการเรียนการสอนเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองและความมั่นคงของประเทศ

กมล ภูประเสริฐ (2544:10-11) ได้กล่าวถึงการแนวทางการจัดการเรียนการสอน เริ่มจากการรวบรวม วิเคราะห์ กำหนดกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยเตรียมการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ หนังสือ ห้องปฏิบัติการ กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวคิดในปัจจุบันที่ต้องการให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ประเมินจากการปฏิบัติและผลงานที่เกิดขึ้น พร้อมจัดทำแผนการสอน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนิเทศภายในซึ่งทำอย่างต่อเนื่อง

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2546ข:2-3) ได้ให้แนวทางแก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนเกี่ยวกับการดำเนินการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรา 24 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านอย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วน สมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้พร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่างๆ

กรมสามัญศึกษา (อ้างถึงใน สุনারี งามชื่น, 2547: 31-33) ได้เสนอแนวทางการสร้างบรรยากาศในการเรียนหรือบรรยากาศทางวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศที่มุ่งให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน โดยครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนกระทำด้วยตนเอง มีโอกาสเรียนรู้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมีบทบาทเพียงคอยให้ความช่วยเหลือ ไม่จำกัดการเรียนการสอนเพียงห้องสี่เหลี่ยมเท่านั้น อาจเปลี่ยนเรียนที่สนาม ใต้ร่มไม้ หรือสถานที่อื่น ๆ ตามความเหมาะสม ที่จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นงานสำคัญอีกอย่างหนึ่งของการจัดการด้านวิชาการ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติไปพร้อมกันระหว่างนักเรียนและครู มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การแก้ปัญหา ตลอดจนการจัดบรรยากาศ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2546ค) กล่าวถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างมีระบบ ประกอบด้วยรูปแบบกระบวนการที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง มีความหมายและมีคุณค่าในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม (2546ค:3) ให้แนวทางการ

จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าควรจัด ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันแก้ปัญหา หัวใจสำคัญอยู่ที่กิจกรรมนั้นต้องเกิดจากความสมัครใจของผู้เรียน ต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นมุ่งพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ (2546ค:23-24) และได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (2546ค:6) ดังนี้

1. เตรียมพร้อมอาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน
2. จัดกลุ่มนักเรียน ตามระดับชั้น จากนั้นแบ่งกลุ่มย่อยตามระดับความต้องการความสามารถของผู้เรียน ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม
3. จัดเวลาสอดคล้องกับกิจกรรมและมีความเหมาะสม เช่นกิจกรรม โครงการนักเรียนจัดตามที่กำหนดใน โครงสร้างหลักสูตร โครงการค่ายภาษาจีน จัดตามเวลาว่างของนักเรียน เป็นต้น

ธีระ รุณเจริญ (2546:116) ได้เสนอแนะแนวทางซึ่งโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมเพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียนตลอดจนความต้องการของผู้เรียนและชุมชน พร้อมไปกับการปลูกฝังอบรมคุณลักษณะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. จัดแบ่งสัดส่วนเวลาของกิจกรรมต่างๆแล้วกำหนดเวลาเรียนในตารางเวลาเรียนเช่นเดียวกับกลุ่มสาระ
2. จัดแบ่งสัดส่วนเวลาของกิจกรรมต่างๆ แล้วกำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเวลาเรียนปกติ และบางส่วนเรียนนอกเวลา
3. จัดกิจกรรมต่างๆ ไปด้วยกัน โดยวางแผนร่วมกันของกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมกำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเวลาเรียนปกติ บางส่วนเรียนนอกเวลา ฯลฯ

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถตามศักยภาพของตนเอง นอกเหนือจากกิจกรรมในคาบเวลาเรียน โดยมุ่งเน้นในกิจกรรมที่ผู้เรียนเลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง ตลอดจนการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ดังนั้นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดได้ว่ามีความสำคัญ

ต่อผู้เรียนที่จะได้เรียนรู้และได้รับประสบการณ์ตรงมากที่สุด นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอนตามสอนปกติ

4) งานวัดผลและประเมินผลการเรียน

กรมวิชาการ (อ้างถึงใน กรณีการ สงวนนวน, 2546:41) ได้ให้ความหมายของการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ช่วยให้ได้ข้อมูลที่แสดงถึง ด้านพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และเป็นหลักฐานรายงานให้ผู้ปกครองทราบ เก็บเป็นสถิติในทางการศึกษา ตลอดจนหาข้อบกพร่องเพื่อแก้ไขในการจัดการเรียนการสอน

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา(2544:4-5) ได้ศึกษาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และวิสัยทัศน์ใหม่ของการพัฒนาการศึกษา ทำให้ค้นพบว่าเราไม่สามารถแยกการสอน การเรียนรู้ และการประเมินผลออกจากกันได้เลย ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการวัดผลประเมินผลมีบทบาทเป็นเสาหลักสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับติดตามกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
2. เป็นเครื่องมือผลักดันหรือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนและส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
3. เป็นเครื่องมืออันนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. เสริมประสิทธิภาพการจัดการโรงเรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน(2546:1) ได้กล่าวว่า การวัดประเมินผล เป็นสิ่งสำคัญในระบบการเรียนการสอน เพราะเป็นตัวบ่งชี้ ข้อบกพร่อง จุดอ่อน จุดแข็งของระบบ ทำให้ผู้สอน ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ติดตาม ประเมิน ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้สอนว่าสอดคล้องตามเป้าหมาย วัดดูประสงค์ที่กำหนดเพียงใด ด้วยเหตุนี้ การวัดผลจึงเป็นกลไกไปสู่การพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นกระบวนการตรวจสอบการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานที่กำหนด ใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบการวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปอย่างเหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ให้ผลการประเมินถูกต้องตามสภาพความรู้ ความสามารถที่เป็นจริงของผู้เรียน สอดคล้องกับ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นโยบายการปฏิรูปการศึกษา กระบวนการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักการวัดและประเมินผลการเรียน และยังได้กำหนดหลักการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 (2546ง:3-4) ไว้ดังนี้

1. สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบประเมินผลการเรียนของผู้เรียนโดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม
2. การวัดและประเมินผลการเรียนต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร
3. การประเมินผล ประกอบด้วย การประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน
4. การประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องวัด ธรรมชาติของวิชา และระดับช่วงชั้นของผู้เรียน
5. ให้มีการประเมินความสามารถของผู้เรียนในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในแต่ละช่วงชั้น
6. ให้มีการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติ ในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินการเรียนได้
8. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ
9. ให้สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

กมล ภูประเสริฐ (2544:13) ได้เสนอแนวทางการดำเนินงานประเมินผลการเรียนว่า เริ่มจากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ กำหนดวิธีการ และเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน พร้อมทั้งเวลาที่จะทำการประเมินผลการเรียน หลังการประเมินทุกครั้งให้นำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการประเมินที่ต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนา ไม่ใช่การตัดสินได้-ตก ของผู้เรียนแต่อย่างใด

สรุปได้ว่างานวัดผลและประเมินผล เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครู ที่จะช่วยตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน ทำให้ครูได้รู้ถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าของนักเรียน ซึ่งหมายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนส่วนหนึ่ง และผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

ซึ่งหมายถึงผลสำเร็จของการนำหลักสูตรไปใช้ อีกส่วนหนึ่ง ผลจากการวัดผลและประเมินผลทั้งสองส่วนนี้จะเป็แนวทางในการแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนางานด้านวิชาการต่อไป โดยโรงเรียนควรจัดทำเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลเป็นมาตรฐานเดียวกัน

5) งานนิเทศการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างในจันทรานี สงวนนาม,2545:153)ได้ให้ความหมายการนิเทศภายใน หรือการนิเทศการสอนว่าหมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้บริหารในการที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้น เป็นการเพิ่มพลังการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ผลสุดท้ายคือ การศึกษาของเด็กก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง จันทรานี สงวนนาม (2545:154)ได้กล่าวถึงแนวทางของกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหารสามารถดำเนินการ ได้ว่ามีหลายอย่าง เช่น การประชุม อบรม ปฐมนิเทศ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การศึกษาเอกสารทางวิชาการ การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล การสนทนาทางวิชาการ การสาธิตการสอน การพาไปศึกษานอกสถานที่ การสัมมนา การจัดนิทรรศการ การเยี่ยมชมชั้นเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

กมล ภูประเสริฐ (2544:13-14) กล่าวถึงแนวทางการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ว่ามีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบในการนำโรงเรียนไปสู่มาตรฐานการศึกษาาร่วมกัน ทุกคนจึงต้องร่วมกันคิด ร่วมกันทำ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพึ่งตนเองได้ในทางวิชาการ แต่ละคนเป็นผู้นิเทศและเป็นผู้รับการนิเทศตามความสามารถเฉพาะตัวในแต่ละด้าน

2. กำหนดวิธีการและระยะเวลาการดำเนินการนิเทศภายในวิธีการที่จะนำไปใช้ควรเป็นวิธีการที่มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิด การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจจากการอ่าน การค้นคว้า การได้ประชุมอบรม สัมมนา เพื่อช่วยกันค้นหาข้อบกพร่องและปรับปรุงรูปแบบการสอนของสถานศึกษาร่วมกัน การประชุมระดมสมองที่ไม่ต้องมีการวิพากษ์วิจารณ์กันโดยตรง เป็นต้น

3. ควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ

4. ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยถือเป็นปัญหาของสถานศึกษาโดยส่วนรวม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546:28) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศว่า เป็นกระบวนการที่มุ่งจะส่งเสริมให้การสนับสนุนและพัฒนามาตรฐานของการศึกษา และได้สรุปความหมายของการนิเทศไว้ว่า เป็นกระบวนการจัดบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ

ความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา ส่วนการนิเทศการสอนเป็นส่วนย่อยของการนิเทศ เพื่อมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการสอนในโรงเรียน โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและคุณภาพของนักเรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(2546ข:36) กล่าวถึง รูปแบบของการนิเทศ ที่เรียกว่า กัลยาณมิตรนิเทศ ว่าเป็นการชี้แนะและช่วยเหลือด้านการเรียนการสอน ในกลุ่มเพื่อนครูด้วยกัน โดยครูต้นแบบหรือครูที่มีผลงานนวัตกรรมดีเด่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับครูเครือข่ายทั้งในโรงเรียนเดียวกันและต่างโรงเรียนกัน โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและองค์กรในโรงเรียน และปฏิบัติงานนิเทศตามหลักการ ดังนี้

1. การสร้างศรัทธา เพื่อให้เพื่อนครูเครือข่ายยอมรับและเกิดความสนใจใฝ่รู้ที่จะปรับปรุงการเรียนการสอน
2. การสาธิตรูปแบบการสอน โดยการสนับสนุนของผู้บริหาร ครูที่ได้รับการยอมรับให้เป็นครูต้นแบบต้องแสดงให้เห็นว่า การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นทำได้จริง และครูเครือข่ายสามารถนำรูปแบบ ไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนได้
3. การร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยแลกเปลี่ยนประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกัน พบปะกันอย่างสม่ำเสมอ ร่วมคิดแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
4. การติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการ ครูต้นแบบนิเทศอย่างสม่ำเสมอ รับฟังข้อมูลจากครูเครือข่าย ศึกษาแก้ปัญหาและแนวทางการแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2547:7-8) ให้คำจำกัดความของการนิเทศการเรียนการสอนว่า เป็นกระบวนการของการทำงานกับครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล ผู้นิเทศต้องใช้ความรู้ของการจัดองค์การ ภาวะผู้นำการสื่อความหมาย และหลักการสอน ในขณะที่เขาทำงานกับครูในชั้นเรียน และปรับปรุงการเรียนการสอนโดยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

สำหรับบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากโรงเรียน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการทำงานกับครู เพื่อเพิ่มคุณภาพของการเรียนรู้ของนักเรียนโดยผ่านทางปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศการสอนในโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ หัวหน้าทีม หัวหน้าหมวด หรือครูผู้นำ

โดยผู้นิเทศการเรียนการสอนควรมีความเกี่ยวข้องกับผลผลิตหรือผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการศึกษาและขวัญของครู

สรุปได้ว่า งานนิเทศการสอน เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูใหญ่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าหมวด ครูผู้นำ ครูต้นแบบ ฯลฯ กับครูในโรงเรียนเดียวกัน งานนิเทศการสอนสามารถทำได้หลายรูปแบบ รวมทั้งสามารถผสมผสานแต่ละรูปแบบเข้าด้วยกัน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของโรงเรียนเป็นสำคัญ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบ ในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน นำความสามารถพิเศษของครูคนหนึ่งมาช่วยเหลือเพื่อนครูคนอื่นๆ ที่มีความสามารถในเรื่องนั้นน้อยกว่า ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ โดยมีการกำกับติดตามประเมินผล เป็นกิจกรรมซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา และผู้รับผิดชอบต้องวางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบ จะเห็นได้ว่างานนิเทศการสอน จะช่วยทำให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ

6) งานสื่อการเรียนการสอน

ปรีชาพร วงศ์อนุตร โรจน์(2543:220) กล่าวถึงงานสื่อการเรียนการสอนว่าเป็นการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพทางด้านวิชาการ สถานศึกษาจะมีงานสื่อการสอนโดยเรียกชื่อต่างกัน ไป เช่น ศูนย์วัสดุทัศนูปกรณ์ งานสื่อการเรียนการสอน ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างไรก็ตามสื่อการเรียนการสอนเป็นงานบริการในด้านวัสดุ เครื่องมือ ทัศนูปกรณ์แก่ครู และนักเรียน โดยแนวทางในการจัดสื่อการเรียนการสอนให้ได้ผลดี ควรพิจารณา ดังนี้

1. ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อ เพื่อสะดวกในการจัดหาและการใช้
2. แบ่งสื่อออกเป็นประเภท ๆ และเป็นรายวิชา เพื่อสะดวกแก่การใช้
3. จัดหาสื่อทันสมัย และปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ใช้ได้ดี
4. ตำรวจ วิเคราะห์ ความต้องการใช้สื่อการสอนของรายวิชาต่างๆ
5. ฝึกอบรมครูให้มีความรู้ ทักษะในการใช้ และการบำรุงรักษา
6. กระตุ้นให้ครู และนักเรียนสนใจในการใช้สื่อเพื่อการเรียนการสอน
7. ควรมีบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหา และให้บริการที่มีประสิทธิภาพ
8. จัดอบรมให้ครูสามารถจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545ก:(1)) กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้อาจเป็นเครื่องมือช่วยถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์สร้างสถานการณ์

การเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการคิด เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมแก่ผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ในปัจจุบันมีอิทธิพลสูงในการให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถเชื่อมโยงแหล่งความรู้ที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียนมาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียนได้ในเวลาอันรวดเร็วและไม่จำกัด จึงเป็นเรื่องที่ผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ควรให้ความสนใจและก้าวให้ทันความเปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดนิ่ง และได้ให้ความหมายของ สื่อการเรียนรู้(2545ก:32-35)ว่า หมายถึงวิธีการ หรือกระบวนการ วัสดุ ของจริง เครื่องมือที่จัดทำขึ้นเพื่อในการเรียนการสอน ซึ่งมีสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ และ สื่อการเรียนรู้ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้ได้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร บทบาทในการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาจึงเป็นภารกิจที่ครูผู้สอนต้องดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องผลการเรียนรู้รายปีรายภาค อาจดำเนินการเป็น 2 ลักษณะ โดยการผลิต จัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ หรือ การดัดแปลงปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำสร้างไว้แล้ว

นอกจากนั้นกรมวิชาการ(2545ก:36-37)ยังได้ให้เสนอรูปแบบการการผลิตจัดทำสื่อการเรียนรู้ ดังนี้

1. หนังสือเรียน เป็นสื่อการเรียนรู้พื้นฐานสำหรับจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมี เนื้อหา สาระครอบคลุมขอบข่ายสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร และมีแนวทางแก่ผู้เรียนในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมพัฒนาความคิด สามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในบางบท และบางบทจำเป็นต้องได้ครูเป็นผู้ชี้แนะเพื่อเติมเต็มความรู้
2. คู่มือครู คู่มือการสอน คู่มือการจัดการเรียนรู้ เป็นสื่อที่ให้แนวทางกับครู ช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามจุดประสงค์หรือมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร
3. ชุดการเรียนการสอน ประกอบด้วย สื่อหลายชนิดจัดรวมไว้เป็นชุด เช่น คู่มือแนะนำการใช้ชุดการเรียนการสอน หนังสือเรียน หนังสืออ้างอิง ใบงาน แบบฝึกหัด แบบฝึกกิจกรรม บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สไลด์ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ
4. บทเรียนสำเร็จรูป เป็นที่เหมาะกับผู้ใช้เพื่อเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งจัดในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ และ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
5. แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ แบบฝึกกิจกรรม เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมทักษะให้กับนักเรียน ดังนั้นครูควรเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่ครูจัดแก่ผู้เรียน

6. สื่อเสริมการเรียนรู้อื่นๆ เป็นสื่อที่เน้นสาระเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยความสนใจและความสามารถด้วยตนเอง อาจจัดทำในรูป หนังสือ แอปปันท์กภาพพร้อมเสียง แอปปันท์กเสียง สไลด์ ซีดีรอม อินเตอร์เน็ต

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ(2545:41-48) ได้จำแนกสื่อการเรียนรู้ ตาม ทรัพยากรการเรียนรู้ โดยแบ่งสื่อตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ รายงาน นิตยสาร หนังสือเรียน การ์ตูน เอกสารประกอบการสอน บทเรียนต่างๆ

2. สื่อเทคโนโลยี ได้แก่ สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือ โสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ เช่น แอปปันท์กภาพพร้อมเสียง วิดีทัศน์ แอปปันท์กเสียง สไลด์ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้ยังรวมถึงกระบวนการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เช่น การใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน การศึกษาผ่านดาวเทียม การสื่อสารทางไกล

3. สื่ออื่นๆ ได้แก่ บุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญในแต่ละสาขา กิจกรรม เกม สถานการณ์จำลอง ทัศนศึกษา การทำโครงการ แหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม สถานที่สำคัญในการศึกษา เช่นอินเตอร์เน็ต ห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ สถานประกอบการ สำนักงาน โรงงาน ชุมชน วัด รวมทั้ง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เป็นต้น

4. สื่อประสม ได้แก่ วิดีทัศน์ใช้ประกอบการบรรยายของผู้เรียน และสื่อประสมที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานในการเสนอสารสนเทศ เช่น ภาพนิ่ง การเคลื่อนไหว ตัวอักษร และเสียง ในลักษณะหลายมิติ

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง เทคโนโลยี และสิ่งใหม่ๆเป็นได้ทั้งแบบเรียน เอกสารประกอบการเรียน วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนสิ่งใดๆก็ตามที่จะช่วยให้เกิดการเร้าความสนใจของผู้เรียน และสามารถให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยครูสามารถเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมได้ทั้งในลักษณะเดี่ยว และลักษณะประสม การใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน ตลอดจนการลงมือปฏิบัติจริง จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจกระตือรือร้น และเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3.2 การจัดการด้านงบประมาณ

กมล ธิโสภา, เสรี ลาซโรจน์ และไทย ทิพย์สุวรรณกุล(2544:42) กล่าวว่า งบประมาณมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง เพราะงบประมาณจะทำหน้าที่คล้ายกับเป็นแนวทาง หรือแผนการดำเนินงานสำหรับผู้ปฏิบัติในการที่จะต้องดำเนินงานนั้นๆ

โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดและบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนี้งบประมาณยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม งบประมาณก็เป็นเพียงแนวทางในการปฏิบัติที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเท่านั้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

จากภารกิจหลักของการจัดการโรงเรียน คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนให้เป็นเยาวชน พลเมืองที่สมบูรณ์ตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนั้นการจัดการด้านงบประมาณ จึงต้องสนับสนุนการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพแก่ผลผลิตหลักคือผู้เรียน การศึกษารั้งนี้จะกล่าวถึง (1) แหล่งที่มาของงบประมาณ และ(2) การบริหารงบประมาณของโรงเรียน ดังนี้

2.3.2.1 แหล่งที่มาของงบประมาณ

แหล่งที่มาของงบประมาณในการบริหารสถานศึกษา หรือโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (โอสถ ทองมีและพัชรา ประवालพิทย์, 2547:225-227)

1) เงินงบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง เงินงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่สถานศึกษาได้รับการพิจารณาจากหน่วยงานต้นสังกัดจัดให้ ซึ่งต้องใช้จ่ายให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณนั้นๆ

2) เงินนอกงบประมาณ หมายถึง เงินทุกประเภทที่เป็นรายได้ของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาใช้ความสามารถหามาได้ นอกเหนือจากการได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้สามารถใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ของเงินแต่ละประเภท ซึ่งเงินนอกงบประมาณของสถานศึกษามีดังนี้ (1) เงินค่าธรรมเนียมการเรียน (2) เงินจากภาคเอกชนผู้มีจิตศรัทธาบริจาค ที่มีวัตถุประสงค์แน่นอน (3) เงินลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี (4) เงินผู้บำเพ็ญประโยชน์

2.3.2.2 การบริหารงบประมาณ

โอสถ ทองมีและพัชรา ประवालพิทย์ (2547:222) กล่าวว่า หลักการบริหารงบประมาณ คือ การดำเนินการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับมาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย ทันตามเวลา โปร่งใส ตรวจสอบได้ ได้ผลสัมฤทธิ์ของงาน คือ ได้ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2546:41) ได้กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการด้านงบประมาณในสถานศึกษา ดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระคล่องตัวโปร่งใสตรวจสอบได้
2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยยึดหลักการบริหารงบประมาณที่สำคัญดังนี้ (โอสถ ทองมี และ พัทธรา ประवालพิทย, 2547:260)

1. สถานศึกษาจะต้องวางแผนการใช้เงิน โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การใช้เงินทุกบาทจะต้องมีโครงการรองรับ และประกาศคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ
2. การใช้เงินต้องถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย
3. ใช้เงินถูกต้องตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ได้ผลผลิต ผลลัพธ์ โดยมีตัวชี้วัดด้านปริมาณ คุณภาพ เวลา ต้นทุน และต้องสนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดคุณภาพผลผลิตหลัก
4. ต้องควบคุมการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินของส่วนราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนงาน งาน โครงการอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ต้องมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน งาน/โครงการ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

สรุปได้ว่า การจัดการด้านงบประมาณในโรงเรียน เป็นการจัดการด้านที่เกี่ยวข้องกับการเงิน โดยโรงเรียนนำเงินงบประมาณที่ได้รับมาจัดการดำเนินการใช้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และถูกต้องตามระเบียบ ทันทต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้โรงเรียนต้องรับผิดชอบการใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และได้ผลงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.3.3. การจัดการด้านบริหารงานบุคคล

บุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วยบุคคลหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มฝ่ายบริหาร คือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งบริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ในตำแหน่งผู้อำนวยการ ครูใหญ่ และผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ในตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยครูใหญ่ กลุ่มครูผู้สอนคือกลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนใน 8 กลุ่มสาระ กลุ่มครูสนับสนุนการสอน

หรือบุคลากรทางการศึกษา คือ กลุ่มบุคคลหรือครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ในหน่วยงานสนับสนุนการสอนภายในสถานศึกษา ได้แก่ งานแนะแนว งานโสตทัศนศึกษา งานทะเบียนวัดผล งานพัสดุ งานการเงิน งานสารบรรณ งานห้องสมุด ตลอดจนงานบริการอื่นๆ ในสถานศึกษา

การบริหารงานบุคคลมีวัตถุประสงค์ที่จะตอบสนองความต้องการทั้งในระดับสังคม ระดับองค์กร และระดับบุคลากร ซึ่งเป็นหน้าที่เกี่ยวกับองค์การ โดยตรง ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การให้บริการ การควบคุม และหน้าที่เกี่ยวกับสมาชิก ได้แก่ การวางแผนกำลังคน การสรรหา การธำรงรักษา และการดูแลให้บุคคลที่ต้องออกจากงานสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม (ทศน์วงศ์ชื่น, 2547:274-280)

ขอบข่าย ภารกิจ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ(2546 :53) ได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย 1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) วินัยและการรักษาวินัย และ 5) การออกจากราชการ

ดังนั้น กระบวนการจัดการด้านบุคคลในโรงเรียนต้องกำหนดให้เป็นระเบียบกฎเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับขอบข่าย การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้ ดังนี้ (1) การวางแผนอัตรากำลัง (2) การสรรหาหรือการได้มาซึ่งบุคลากร (3) การจัดวางบุคลากรในตำแหน่งต่างๆ และ (4) การธำรงรักษา พัฒนาบุคลากร

2.3.3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

พนัส หันนาคินทร์ (2544:129-130) กล่าวว่าในการวางแผนอัตรากำลัง โรงเรียนจะต้องทราบว่าภารกิจที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัตินั้นมีอะไรบ้าง ต้องการผู้ที่จะมาปฏิบัติงาน แต่ละประเภทเป็นจำนวนเท่าไร เช่น จะต้องมีการสอนวิชาอะไร เป็นจำนวนเท่าไร ทั้งนี้ย่อมเป็นไปตามโครงการการจัดการศึกษาที่โรงเรียนได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ครูใหญ่ต้องทราบว่าในขณะนี้ มีอัตราครูแต่ละประเภทอยู่เท่าไร และต้องการเพิ่มอัตรากำลังอีกเท่าไร การวางแผนอัตรากำลังพิจารณาได้จากเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. โรงเรียนมีโครงการอะไรที่ดำเนินการอยู่แล้ว ในภายหน้าจะปรับปรุงหรือเพิ่มเติมโครงการอะไรอีกบ้าง
2. แต่ละประเภทของงานต้องการคนที่มีคุณสมบัติอย่างไร เช่น การสอนวิชาต่างๆ ลักษณะของวิชาอาจแตกต่างกัน ความต้องการคนที่มาปฏิบัติงานก็ต้องแตกต่างกัน
3. นอกจากภาระในการสอนครูจะต้องทำหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากนั้นอีกหรือไม่ เช่น การควบคุมกิจการนักเรียน การผลิตอุปกรณ์การเรียน

4. การเปลี่ยนแปลงจำนวนครูจากสาเหตุอื่น เช่นครูครบเกษียณอายุ ครูลาศึกษาต่อ การย้ายติดตามครอบครัว การเลื่อนตำแหน่ง

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543:122) กล่าวว่าสถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนด้านอัตรากำลัง โดยการสำรวจอัตรากำลังที่มีอยู่ปัจจุบัน และพยากรณ์ความจำเป็นในอนาคต แล้วจึงวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการขออัตรากำลังเพิ่มเพื่อใช้ประโยชน์ในสถานศึกษา

ดังนั้น การวางแผนอัตรากำลัง เป็นงานอันดับแรกของการจัดการด้านบุคคล ซึ่งถือเป็นความจำเป็นที่ทางผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง อีกทั้งเป็นการ ป้องกันปัญหาอันเกิดจากการขาดแคลนบุคลากรอีกด้วย

2.3.3.2 การสรรหา

บุคลากรในโรงเรียนจะสามารถทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ ความจำเป็นในการจัดการด้านบุคลากรหลังจากการวางแผนอัตรากำลังคน คือการสรรหาคนมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงาน

ธงชัย สันติวงษ์ (2540:123) ได้ให้ความหมายของการสรรหาว่า เป็นการดำเนินงานในกิจกรรมหลาย ๆ อย่างที่หน่วยงานจัดทำขึ้น เพื่อมุ่งที่จะดึงดูดใจผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถ และทัศนคติ ที่ดีตรงตามความต้องการเข้ามาร่วมทำงาน ในอันที่จะช่วยให้องค์การประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สถานศึกษาสังกัดเอกชน (ทัศนีย์ วงศ์สิน, 2547:283) ได้กล่าวถึงแนวทางหรือวิธีการสรรหาครู ว่าจำแนกได้เป็น 2 วิธี ดังนี้

1) วิธีการสอบคัดเลือก โดยสถานศึกษาดำเนินการสอบคัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ที่กำหนด และสมัครเข้าสอบคัดเลือกด้วยวิธีทางและระเบียบปฏิบัติของหน่วยงาน

2) วิธีการคัดเลือก โดยสถานศึกษาดำเนินการคัดเลือกบุคคล โดยอาจดำเนินการในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

(1) คัดเลือกจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ที่กำหนด และสมัครเข้าสอบคัดเลือกด้วยวิธีทางและระเบียบปฏิบัติของหน่วยงาน

(2) สถานศึกษาค้นหาบุคลากรที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งครู ที่สถานศึกษาต้องการจากสถาบันผลิตครูให้สนใจสมัครเข้าทำงาน

นอกจากนี้อาจพบว่ารายละเอียดของบุคลากรในบางสาระการเรียนรู้ขาดอัตรากำลัง การสรรหาหรือคัดเลือกบุคลากรอาสาสมัครช่วยงานในโรงเรียน ซึ่งถึงแม้มีคุณสมบัติไม่ครบตามต้องการ แต่มีความสนใจ ยินดีที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งที่ว่างหรือตำแหน่งที่ขาดอัตรากำลังนั้น

แล้วส่งเสริม สนับสนุนให้ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมในระยะสั้น เป็นการเพิ่มทักษะความสามารถ และความรู้ตามความจำเป็นได้ ถือได้ว่าเป็นการสรรหานุกลากรอีกวิธีหนึ่งอย่างไม่เป็นทางการ และการสรรหานุกลากรในท้องถิ่นมาช่วยงานในสถานศึกษา เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การสรรหานุกลากรวิธีการนี้ อาจทำได้โดยการขอคำแนะนำจากบุคลากรปัจจุบัน พิจารณาจากข้อมูลของอาสาสมัคร ประกาศรับสมัครขอ จากสถานการศึกษา และสมาคมวิชาชีพต่างๆ

สรุปได้ว่า การสรรหานุกลากรเข้าทำงาน เป็นงานสำคัญของการจัดการด้านบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงควรกำหนดนโยบายและขั้นตอนในการคัดเลือก และสรรหานุกลากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณลักษณะ และมีคุณภาพตามต้องการ

2.3.3.3 การจัดวางบุคลากร

การจัดวางครูและบุคลากรเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ มองงานและมองคนได้ทะลุปรุโปร่ง หากสามารถจัดวางครูได้เหมาะสมกับงาน สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และถูกกับความรัก ความชอบในงานนั้น ของครูแล้ว ประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนั้น ๆ จะเกิดผลได้สูงสุด (ทัสนี วงศ์ยืน, 2547:289)

ในการจัดวางตำแหน่งครูสายผู้สอน สถานศึกษาควรคำนึงถึงภาระงานประจำของครูที่มีการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา คือจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ตามความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (อ้างถึงใน วรรณิการ์ สงวนนวน, 2546:24-25) ได้แสดง ทักษะเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนว่าควรดำเนินการดังนี้

1. สำรวจความพร้อมของบุคลากรก่อนเปิดหลักสูตรใหม่
2. กำหนดคุณสมบัติสำหรับครูผู้สอนรายวิชา
3. จัดตามความถนัดของครูผู้สอนคือ จัดตามวิชาเอก โทที่เรียนมา จัดตามรายวิชาที่ ครูสนใจ และจัดตามรายวิชาที่ครูมีประสบการณ์
4. การแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนได้แก่ จัดครูคนเดียวให้สามารถสอนได้ หลายวิชา จัดครูฝ่ายสนับสนุนการสอน ช่วยฝ่ายปฏิบัติการ จัดคาบเรียนและสอนชั้นเรียนให้ตรงกัน
5. หาวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน
6. การจัดครูสอนแทน เมื่อครูไม่มาสอน

สรุปได้ว่า การจัดวางบุคลากร หรืองานจัดบุคลากรเข้าสอนนี้ เป็นการกำหนด บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติให้ชัดเจน เป็นงานที่ต้องดำเนินการหลังจากสรรหา บุคลากรหรือครูได้แล้ว ผู้บริหารจะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณลักษณะของผู้สอนจาก ความรู้ ความสามารถในการสอน ประสบการณ์ในการสอน ความสนใจ คุณสมบัติพิเศษเฉพาะบางวิชา

2.3.3.4 การธำรงรักษา

การธำรงรักษาบุคลากรในสถานศึกษาให้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างมี ความสุข ปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพ มีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้อง ดำเนินการในเรื่องของการจูงใจ อันเป็นปัจจัยในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรใน สถานศึกษา ที่ส่งผลให้เกิดขวัญและกำลังใจในกาปฏิบัติงาน (ทสนี วงศ์เย็น, 2547:292) การธำรง รักษาบุคลากรในสถานศึกษา อาจทำได้หลายประการ เช่น การจูงใจ การสร้างขวัญและกำลังใจ การพัฒนาบุคลากร หรือ ครูผู้สอน

กิติ ดยัคคานนท์ (อ้างถึงใน ทสนี วงศ์เย็น, 2547:294) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้าง แรงจูงใจผู้ได้บังคับบัญชาให้รู้สึกอยากทำงาน โดยการชมเชย การยกย่องให้เกียรติ การให้ความ เป็นมิตร การให้ร่วมคิด การร่วมทำงาน การจัดงานให้เหมาะสมกับตน ช่วยเหลือเมื่อติดขัดหรือมี ปัญหา ให้ได้ทราบผลงาน ให้มีการแข่งขัน พยายามใช้อิทธิพลของกลุ่มใหญ่ดึงกลุ่มเล็ก การมี อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยในการทำงาน การสร้างบรรยากาศในการทำงาน การให้รางวัล การทดสอบ การสร้างขวัญและกำลังใจ บุคลากรในโรงเรียนอาจทำได้ โดยการจัดบรรยากาศการทำงาน

แบบร่วมกันคิด ร่วมกันทำ การให้ความยุติธรรม การจัดสวัสดิการ ประโยชน์ และบริการแก่บุคลากร รวมทั้งการให้โอกาสตามเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพครู เช่น การเลื่อนตำแหน่ง

ในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้สอน เพิ่มพูนและพัฒนาวิชาการกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพิ่มความคล่องตัวและการปรับตัวของผู้สอน เสริมสร้างศักยภาพของผู้สอนและคุณภาพของผู้เรียน ตลอดจนเพื่อสร้างความตระหนักว่าการพัฒนาผู้สอนเป็นประโยชน์แก่ตนเอง เพราะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ผู้สอนมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่ง ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรหรือครู ให้มีความรู้ ความสามารถในการสอนนักเรียน โดยวิธีการต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคลากร ซึ่งมีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจุฑามาศ แก้วเกิดฟ้า (อ้างถึงใน สุনারี งามชื่น, 2547: 31) เสนอว่าการพัฒนาครู อาจารย์ ควรกระทำในรูปกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมในการพัฒนาครู ได้แก่ การปฐมนิเทศ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับผู้มาปฏิบัติงานใหม่ การสัมมนาวิชาการ โดยกลุ่มบุคลากร ร่วมกันศึกษาค้นคว้าในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ภายใต้การนำของผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ เป็นวิธีการที่จะช่วยให้บุคลากรได้รับประสบการณ์ตรงอันก่อให้เกิดแนวคิดกว้างขึ้น การฝึกอบรม หรือการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ การฝึกอบรมโดยการลงมือปฏิบัติงาน การส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตามหน่วยงานที่จัด การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในหน้าที่ให้มากขึ้น

ทศนี วงศ์อิน (2547:299) กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากรว่าเมื่อเริ่มเข้ามาสู่การเป็นบุคลากรในสถานศึกษาแล้ว ตามปกติเมื่อคนทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งย่อมหวังความก้าวหน้าและความสำเร็จในชีวิต งานใดที่ผู้ปฏิบัติมองไม่เห็นความก้าวหน้า ย่อมหมดกำลังใจที่จะทำงานต่อไป ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรให้ก้าวหน้าต่อไปทั้งในด้านความรู้และการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรได้นำความรู้ความสามารถที่ได้รับนั้นมาพัฒนาโรงเรียนอย่างเต็มที่ การพัฒนาบุคลากรเริ่มต้นขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

1. การปฐมนิเทศ ผู้บริหารควรเน้นและให้ความสำคัญเรื่องการเรียนรู้วัฒนธรรมของสถานศึกษา การปรับตัวเข้ากับสถานศึกษา และให้ความรู้ในเรื่องภาพรวมสถานศึกษา ประวัติ วิสัยทัศน์ ปรัชญา เป้าหมาย โครงสร้าง ภารกิจ แผนกลยุทธ์ และภารกิจที่ต้องรับผิดชอบของครู สិทธิ หน้าที่ กฎ ระเบียบ ตลอดจนข้อปฏิบัติของสถานศึกษา
2. การจัดระบบพี่เลี้ยง โดยจัดให้มีครูอาวุโส ที่มีจิตสำนึกความเป็นครูสูง และมีประสบการณ์ในการทำงาน เข้าในกฎระเบียบ วัฒนธรรม โดยเฉพาะสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน ประกอบบุคลากรบรรจุใหม่

3. การฝึกอบรม สถานศึกษาควรจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร เป็นระยะๆ และต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มพูนทั้งพัฒนาสมรรถภาพของบุคลากรในด้านต่างๆ การพัฒนาบุคลากรสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การประชุม การแสดงบทบาทสมมุติ เป็นต้น และสามารถจัดฝึกอบรมทั้งในสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อาจกล่าวได้ว่า โรงเรียนใดที่ประกอบด้วยบุคลากรที่มีคุณภาพสูง ประสิทธิภาพของงานก็จะสูงด้วย การส่งเสริมพัฒนาให้ครู ได้รับความรู้เพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการ ทักษะ ความชำนาญ และมอบหมายภารกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบ ได้ตรงตามความรู้และความสามารถตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจ ความพึงพอใจ เพื่อให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นและมีขวัญกำลังใจ ย่อมทำให้เกิดความราบรื่นต่อการจัดการงานด้านอื่นของโรงเรียน

สรุปได้ว่า งานจัดการด้านบุคคล เป็นการจัดการและดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับบุคลากร หากโรงเรียนมีการจัดโครงสร้างการจัดการบุคลากรให้เป็นระบบ ซึ่งรวมถึงการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา หลังจากนั้นต้องทำให้บุคลากรอยู่ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและด้วยความหวังที่จะยึดถือเป็นงานถาวรตลอดไป โดยการธำรงรักษาและการพัฒนาคุณภาพ ตลอดจนการประเมินศักยภาพ ซึ่งหากเป็นไปตามที่กล่าวมานี้ โรงเรียนจะได้บุคลากรที่มีความสามารถเหมาะสมมาปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ และบุคลากรเหล่านี้จะพยายามทำงานอย่างเต็มความสามารถด้วยความรับผิดชอบ และบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.3.4 การจัดการด้านบริหารทั่วไป

อุทัย บุญประเสริฐ (2544:18-19) กล่าวว่า บทบาทที่สำคัญของงานบริหารทั่วไปสำหรับการจัดการโรงเรียนคือ การทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของหน่วยการเรียนการสอน ให้สามารถดำเนินงานด้านการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทที่สำคัญคือบทบาทในการบริการและบทบาทในการสนับสนุน งานบริหารทั่วไปของโรงเรียนจะมีลักษณะเป็นงานแม่บ้าน เป็นงานพื้นฐานที่ต้องมี เป็นงานประจำในโรงเรียนทุกประเภทคือ งานธุรการ สารบรรณ งานการเงิน การบัญชี การพัสดุ งานเจ้าหน้าที่หรือบุคคล งานอาคารสถานที่ งานพาหนะบริการ งานรักษาความปลอดภัย งานประชาสัมพันธ์ งานบริการอื่นๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546:61-66) ให้ความสำคัญของการจัดการด้านบริหารทั่วไปว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการงานอื่นๆบรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และ การอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา คือ

1. เพื่อให้บริการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธา และให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ทศนี วงศ์เย็น (2547:153) กล่าวว่า งานด้านบริหารทั่วไป ประกอบด้วย 1)งานธุรการ และงานสารบรรณ 2)งานพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างและระบบงาน 3)งานอาคารสถานที่ 4)งานข้อมูลสารสนเทศ 5)งานประชาสัมพันธ์ และ 6)งานความสัมพันธ์ชุมชน

ประเสริฐ นิวาสวัสดิ์ (2548:87) กล่าวว่า งานบริหารทั่วไปเป็นกระบวนการที่รวมเอาภารกิจหน้าที่ ที่เห็นว่าเป็นงานด้านย่อยและไม่อาจจัดเข้าไว้ในภารกิจหน้าที่หลักใดๆ นำมารวมเข้าด้วยกันเป็นภารกิจหน้าที่ด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยงานใหญ่ 4 ด้าน คือ 1) งานธุรการและสารบรรณ 2) งานกิจการนักเรียน 3) งานอาคารสถานที่ และ 4) งานสัมพันธ์ชุมชน

สำหรับการจัดการด้านบริหารทั่วไปของการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นศึกษาใน 4 งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในหลักสูตรของโรงเรียน คือ (1) งานธุรการและสารบรรณ (2) งานอาคารสถานที่ (3) งานประชาสัมพันธ์ และ (4) งานชุมชนสัมพันธ์

2.3.4.1 งานธุรการและสารบรรณ

จรัส นองมาก, วิจิตร ภักดีรัตน์ (2537:203-206) ได้ให้ความหมายของงานธุรการในโรงเรียนว่า เป็นงานที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นการบริการหน่วยงานต่างๆ ของโรงเรียนให้สามารถดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายหรือความต้องการ งานธุรการในโรงเรียนจึงเปรียบเสมือนส่วนที่ประสานหรือคอยสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่กำหนดด้วยความราบรื่น และได้แบ่งขอบข่ายของงานธุรการไว้ดังนี้ คือ 1) งานสารบรรณ 2) งานทะเบียนและรายงาน 3) งานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย 4) งานประชาสัมพันธ์ 5) งานงบประมาณ 6) งานการเงินและบัญชี และ 7) งานพัสดุ

ทศนี วงศ์เย็น (2547:159) สรุปไว้ว่างานธุรการ เป็นงานฝ่ายสนับสนุนงานจัดการเรียนการสอน ช่วยให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ดำเนินไปได้คล่องตัวและสำเร็จได้ด้วยดี เป็นงานอำนวยความสะดวกด้านงานสารบรรณ (หนังสือเข้า-ออก) การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน และการประชาสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา การจัดการระบบงานสารบรรณของโรงเรียนจำเป็นต้องมีสภาพคล่อง สะดวก รวดเร็ว มีการ

จัดระบบเอกสารที่ดี สามารถค้นหาข้อมูลได้ภายในเวลาสั้นๆ ตลอดจนการอำนวยความสะดวกเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า งานธุรการเป็นการบริการหน่วยงานต่างๆ ของโรงเรียน ถึงแม้ว่างานธุรการไม่ได้เป็นหัวใจของการจัดการ โรงเรียน แต่ในทางปฏิบัติงานธุรการมีความสำคัญในแง่ที่เป็นหน่วยบริการและสนับสนุนฝ่ายการสอนและฝ่ายบริการนักเรียนให้สามารถดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายที่โรงเรียนต้องการ ดังนั้น หากระบบการจัดการงานธุรการดีย่อมสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้บริการทั้งบุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่มาติดต่อกับโรงเรียน

2.3.4.2 งานอาคารสถานที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (อ้างถึงใน ศานิตย์ เซขชุ่ม, 2543:45) กล่าวถึง การจัดการอาคารสถานที่ว่าเป็นการจัดการต่างๆ ที่เกี่ยวกับ การตกแต่งและจัดบริเวณ การใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ และการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ของโรงเรียน เป้าหมายหลักประกอบด้วย การจัดอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้เหมาะสมกับการใช้งาน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป้าหมายหลักอื่นๆ ที่โรงเรียนต้องการเน้นเกี่ยวกับอาคารสถานที่ โดยอาคารสถานที่ที่มีส่วนสำคัญในการเกื้อหนุนงานการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน กรรณิการ์ สงวนนวน, 2546: 28) ได้กล่าวถึงการจัดอาคารสถานที่ และการใช้แหล่งวิชาการในท้องถิ่น ต้องมีการเน้นจุดต่างๆ โดยจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่จะเป็นการเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุด มุมหนังสือหรือแหล่งวิชาที่นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีบริเวณให้นักเรียนได้ฝึกฝนปฏิบัติกิจกรรม

งานอาคารสถานที่ คือ งานที่ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ และบริเวณของโรงเรียนเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา และบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ อาคารเรียน ห้องเรียน อาคารประกอบและห้องพิเศษ และบริเวณโรงเรียน (ทิพาพร อธิศรียานนท์, 2547:10-11) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการบำรุงรักษา ใช้ห้องต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน เช่นการมีห้องสมุด ที่จัดขึ้นเพื่อเอื้อต่อการให้นักเรียนค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยตนเอง ห้องสมุดควรเลือกห้องที่เงียบสงบ อยู่ที่เป็นศูนย์กลางของโรงเรียนที่นักเรียนจากทุกอาคารมาใช้ได้ ควรจัดหนังสือให้พอเพียงแก่นักเรียน ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งรวบรวมเครื่องมือโสตทัศนศึกษา ทั้งหมดเอาไว้พร้อมจัดบริการครูได้นำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน และห้องปฏิบัติการทางภาษา สำหรับฝึกทักษะ

กรมวิชาการ (อ้างถึงใน ภาวิณี บุญทา, 2545:22-23) ได้เสนอแนะลักษณะของห้องเรียนที่คาดหวังจะเอื้อต่อหลักสูตรนั้นควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อหลักสูตร ห้องเรียนเป็นสถานที่ที่ผู้เรียนใช้เรียนรู้สิ่งต่างๆ และเป็นสถานที่ที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมส่วนตัว กิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจหาความสนุกสนานเพลิดเพลิน และใช้เป็นการพักผ่อนยามว่าง สภาพแวดล้อมในห้องเรียนจึงปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนการสอนของครู สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นผลดี

2. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้จะต้องยึดหลักการเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอตามความจำเป็นของการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนในลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพของสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ เช่น การจัดและตกแต่งห้องเรียน การจัดที่นั่ง วัสดุอุปกรณ์ การจัดมุมเสริมความรู้และอื่นๆ

สรุปได้ว่างานอาคารสถานที่ เป็นงานจัดและปรับปรุงอาคารสถานที่ให้สนองและสอดคล้องกับการใช้หลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศที่ดี การจัดอาคารสถานที่ให้อำนวยความสะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า เช่น ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษาที่เพียงพอเอื้อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ทั้งผู้เรียน และผู้ปกครอง

2.3.4.3 งานประชาสัมพันธ์

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2540:1-2) กล่าวว่า งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนจัดได้ว่ามีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากความเคลื่อนไหวทางการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน เป็นข้อมูลที่ผู้ปกครองและชุมชนมีสิทธิที่จะต้องทราบ เพื่อความเข้าใจ และให้ความร่วมมือสนับสนุนทั้งด้านกำลังกาย กำลังทรัพย์ และกำลังปัญญา ทั้งสองฝ่ายมีกระบวนการสื่อสารติดต่อสัมพันธ์สองทาง คือ โรงเรียนแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ และประชาชนให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะให้ความสนับสนุนต่อโรงเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นภารกิจที่ทั้งสองฝ่ายควรมีให้ต่อกัน โดยมีจุดมุ่งหมายสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อรายงานความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของโรงเรียน
2. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา และความเชื่อมั่น ให้ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของ และเป็นหน้าที่ที่ต้องให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาในโรงเรียน

3. เพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยส่งเสริมครู นักเรียน ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่ต้องการของนักเรียน และป้องกันความขัดแย้งในแง่ต่างๆ ที่ทุกฝ่าย มีต่อโรงเรียนให้หมดไป

4. เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนสนับสนุน โรงเรียนทั้งด้านกำลังทรัพย์ กำลังกาย และกำลังปัญญา อย่างเต็มใจ

จาร์ส นองมาก (อ้างถึงใน ประเสริฐ นิวาตวัศดี, 2548:94) ได้กล่าวถึงงานประชาสัมพันธ์ คือ การดำเนินการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย วัตถุประสงค์ หรือเรื่องอื่นๆ ตามสมควร เพื่อจูงใจให้เขาเห็นด้วย หรือให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ จะได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในชุมชนได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า งานประชาสัมพันธ์ เป็นงานบริการที่สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับสังคม งานประชาสัมพันธ์มีบทบาททั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยในโรงเรียนมีการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ให้ได้ข้อมูลเป็นปัจจุบันและถูกต้อง และบทบาทภายนอกโรงเรียนเพื่อแจ้งข้อมูล ข่าวสาร ความก้าวหน้าและความเป็นไปของการดำเนินงานของโรงเรียนทำให้โรงเรียนได้รับความเชื่อมั่นและได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชน ดังนั้น การประชาสัมพันธ์โรงเรียนต้องมีแผนการวางไว้ล่วงหน้าและทำต่อเนื่องกันไปเพื่อบรรลุจุดหมายอย่างสมบูรณ์

2.3.4.4 งานชุมชนสัมพันธ์

सानิตย์ เซยซุ่ม (2543:41) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนต่อชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของโรงเรียน คือ การสร้างสัมพันธ์กับชุมชน ในฐานะที่โรงเรียนเป็นแหล่งกำหนดมรดกทางวัฒนธรรมและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งมีผลกระทบไปสู่ครอบครัว ชุมชน และสังคม การทำหน้าที่ของโรงเรียนในการจัดการศึกษาจะบรรลุผลอย่างสมบูรณ์ได้ โรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนเพราะโรงเรียนต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนช่วยในการพัฒนาโรงเรียน

อุทัย บุญประเสริฐและ จิราภรณ์ จันทร์สุพัฒน์ (2544:19) ความสำคัญของงานชุมชนสัมพันธ์นั้นอยู่ที่ความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผลจากความเข้าใจอันดีต่อกันจะนำไปสู่ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรม และการดำเนินงานระหว่างกันและกันของโรงเรียนกับชุมชน ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของนักเรียน

กรมวิชาการ (2545:54) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดแนวทางให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีการประสานความร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของชุมชนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา หรือธรรมนูญของสถานศึกษา
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความต้องการของสังคมและชุมชน
3. เป็นศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
4. ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา
5. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

หน่วยนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545:64) ได้กล่าวว่า เนื่องจากโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน จึงควรมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมี ดังนี้

1. โรงเรียนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน
2. โรงเรียนมีหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เช่น รับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน
3. โรงเรียนใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน
4. โรงเรียนให้ความช่วยเหลือชุมชน เช่น ฝึกอบรม เผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ร่วมพัฒนาชุมชน บริเวณสนาม
5. โรงเรียนให้บริการแก่ชุมชนในด้านอาคารสถานที่ เช่น สนามกีฬา ห้องสมุด ห้องประชุม
6. โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือและความร่วมมือกับชุมชนด้านการเงิน ค่าปรึกษาต่างๆ
7. คณะครูและผู้บริหารโรงเรียนเยี่ยมบ้านนักเรียนหรือเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนตามโอกาสที่เหมาะสม
8. โรงเรียนจัดทำสิ่งพิมพ์และประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน จัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า
9. โรงเรียนและชุมชนร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน ส่งเสริมยกย่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากความสำคัญ และขอบข่ายงาน ของการจัดการด้านบริหารทั่วไปจะเห็นได้ว่าเป็นงานที่ครอบคลุมงานย่อยด้านต่างๆ โดยทุกงานเป็นงานบริการและสนับสนุนงานวิชาการและงานด้านอื่นๆ ให้ดำเนินไปอย่างราบรื่นไม่ว่าจะเป็นงานธุรการ งานอาคารสถานที่ งานประชาสัมพันธ์ และงานชุมชนสัมพันธ์

กล่าวโดยสรุป การจัดขอบข่ายงานในแต่ละด้านเป็นการจัดโครงสร้าง แบ่งสายงานตามลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบที่เป็นระบบ มีการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งมีการกำหนดหน้าที่โดยทุกด้านมีกระบวนการทำงานที่สัมพันธ์ เกี่ยวข้องกัน มีการติดต่อประสานงานกัน โดยมีจุดมุ่งหมายชัดเจน และสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ไม่ว่าโรงเรียนจะมีขนาดใดก็ตาม การจัดการโรงเรียนจึงถือเป็นพื้นฐานของการบริหารที่ช่วยให้การบังคับบัญชาและการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการโรงเรียนจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและบุคลากร ต้องมีความเข้าใจในเรื่องกระบวนการดำเนินการงานจัดการในทุกด้าน

2.4 การจัดการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

2.4.1 ประวัติความเป็นมาของการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

ประเทศไทยในฐานะประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับประเทศจีนมาช้านาน เปรียบเสมือนบ้านพี่เมืองน้อง ทั้งด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ด้านการค้า และมีประวัติด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยเกิดขึ้นมายาวนาน ตั้งแต่อดีตวัฒนธรรมไทย-จีนมีความกลมกลืนกัน โดยในระยะเริ่มแรก การเรียนการสอนภาษาจีน อยู่ในโรงเรียนเอกชนที่จัดตั้งโดยชุมชนในท้องถิ่นที่รวมตัวกันเป็นสมาคม หรือมูลนิธิ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุตรหลานของตนสืบทอดวัฒนธรรมในการสื่อสารด้วยภาษาจีน แต่ต่อมามีการใช้ภาษาจีนติดต่อธุรกิจระหว่างครอบครัว บริษัท ห้างร้านภายในประเทศ ตลอดจนทั้งใช้ภาษาจีนเป็นเครื่องมือทางการเมือง ทำให้รัฐบาลในขณะนั้นมีนโยบายเน้นการควบคุมดูแลโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน (โรงเรียนจีนคั้งเคิม) ทุกโรงเรียนเป็นพิเศษ ครั้นเมื่อ พ.ศ. 2518 นโยบายการควบคุมอย่างเคร่งครัดนี้ได้รับการผ่อนปรนลง โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนมีอิสระในการดำเนินกิจการเช่นเดียวกับโรงเรียนเอกชนประเภทอื่น (จุไรรัตน์ แสงบุญนำ, 2549 : 8) ทั้งโรงเรียนภาครัฐและเอกชนจึงเปิดสอนภาษาจีนมากขึ้นในหลายระดับ และในสถานศึกษาทุกประเภท ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา

2.4.2 ความสำคัญของภาษาจีนในสังคม

เนื่องจากความก้าวหน้าทางวิทยาการในปัจจุบันได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การได้รับข้อมูลข่าวสารและวัฒนธรรมต่างชาติมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม ผู้ที่มีความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะมีโอกาสได้เรียนรู้ความก้าวหน้า ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และใช้ภาษาเพื่อการประกอบอาชีพ ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับประชากรของประเทศอย่างเท่าเทียม เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพประชากร (วิกรม กรมดิษฐ์ , 2548 : 27) ให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าในการพัฒนาประเทศที่สร้างสังคมฐานเศรษฐกิจโดยอาศัยภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือของการสื่อสารตลอดจนสามารถนำประเทศไปสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ และด้วยภาษาจีนเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันทั่วโลก ประกอบกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยและอาเซียนเป็นอย่างมาก และมีแนวโน้มที่จะเกิดการขยายความสัมพันธ์ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากรายงานการพัฒนาศึกษาภาษาจีนในประเทศไทย ของ กังวาท ดันติพงษ์อนันต์ (2548 :1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาจีนในยุคปัจจุบันไว้ว่า

...การปฏิสัมพันธ์ เติมรูปแบบและการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคกลุ่มประเทศอาเซียนและการร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจส่วนภูมิภาค ระหว่างกลุ่มอาเซียนต่อประเทศจีน กลุ่มอาเซียนต่อประเทศญี่ปุ่น และกลุ่มอาเซียนต่อประเทศเกาหลี ทำให้เห็นได้ว่าการศึกษาภาษาจีนยังมีความสำคัญมากขึ้น โดยที่ภาษาจีนเป็นสายเชื่อมโยงอย่างดี จึงเป็นเครื่องมือประสานการปฏิสัมพันธ์อย่างดียิ่ง วัฒนธรรมจีนและเศรษฐกิจชาวจีนที่อิงอยู่กับภาษาจีนจะมีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งภูมิภาค โดยที่ไม่มีสิ่งอื่นจะเข้ามาทดแทนได้.....

ในปัจจุบันภาษาจีนได้เข้ามามีบทบาทในฐานะภาษาต่างประเทศ ที่มีผู้สนใจเรียนมากอีกภาษาหนึ่ง นอกเหนือจากภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน ชาติ อาหรับ และญี่ปุ่น ซึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมาประเทศไทยตื่นตัวด้านภาษาจีนอย่างมาก ผู้ที่ให้บุตรหลานเรียนภาษาจีนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาจีนได้จะมีเส้นทางในการประกอบอาชีพที่ดีในอนาคต ภาษาจีนจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งปัจจุบันและอนาคตทั้งด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม ฯลฯ สำหรับคนไทยนั้นเรียนภาษาจีนมาตั้งแต่อดีต วัฒนธรรมไทย จีน มีความกลมกลืนกัน และยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีนโยบายเปิดประเทศ ทำให้ความต้องการใช้ภาษาจีนในหมู่คนไทยได้ขยายตัวมากขึ้น

2.4.3. นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน

กระทรวงศึกษาธิการ (2548-2549:1-3) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาจีน อีกทั้งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีวิทยาการและเทคโนโลยีในสาขาต่าง ๆ ที่ทันสมัย ซึ่งคนไทยควรได้เรียนรู้เพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาจีนในระดับที่ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อให้จัดการเรียนการสอนภาษาจีนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สามารถก้าวสู่ความเป็นมาตรฐานสากลมากขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 ให้เป็นระบบ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. ด้านนโยบาย โดยเร่งสร้างความตระหนักในสังคมถึงความจำเป็นในการเรียนรู้ภาษาจีน ส่งเสริมให้องค์กรปกครองท้องถิ่น ชุมชนให้ความร่วมมือลงทุนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อาษาจีน และจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับจังหวัด โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐและเอกชน ทำหน้าที่ประสานงานร่วมมือพัฒนาหลักสูตร สื่อ วัาระบบพัฒนาครู ผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์ วิจัยอย่างต่อเนื่อง
2. ด้านหลักสูตร โดยจัดทำกรอบมาตรฐานหลักสูตรภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งโรงเรียนสามารถปรับใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการได้ การทำหลักสูตรดังกล่าวนี้จึงเป็นหลักสูตรต่อเนื่อง เพื่อต่อยอดความรู้จากระดับประถมถึงมัธยมปลาย และหลักสูตรสำหรับผู้เริ่มเรียนในชั้นมัธยม รวมทั้งมีหลักสูตรที่พัฒนาทักษะเฉพาะด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของประเทศ
3. ด้านเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยกำหนดคาบเรียนต่อสัปดาห์ จำนวนคำที่เหมาะสมในแต่ละระดับชั้น จำนวนหน่วยการเรียนรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามมาตรฐานสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกำหนดข้อสอบกลางสำหรับวัดผลแต่ละระดับชั้นหรือช่วงชั้น และให้มีการวัดความสามารถด้านภาษาจีนของผู้เรียน โดยอิง HSK แทนการวัดด้วยการผ่านชั้นเรียน
4. การจัดระบบเทียบโอนผลการเรียนข้ามหลักสูตร โดยผู้เรียนที่เรียนจบชั้นใดจะได้รับประกาศนียบัตรเป็นหลักฐาน ไม่ต้องเรียนซ้ำชั้นซึ่งเป็นการลดปัญหาการเรียนซ้ำ
5. ด้านเวลาเรียน โดยกำหนดเวลาเรียนให้มากเพียงพอ เพื่อให้เกิดผลในการเรียนอย่างจริงจัง โดยใช้การเรียนนอกเวลาเรียนหรือการเรียนแบบบูรณาการ หรือจัดกิจกรรมอื่นที่เหมาะสม โดยใช้ภาษาจีนเป็นสื่อ

6. ด้านหนังสือเรียนและสื่อการเรียนการสอน โดยขอความร่วมมือจากรัฐบาลจีนเพื่อช่วยเหลือพัฒนาระบบสนับสนุนให้โรงเรียนมีหนังสือเรียนที่เป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักสูตร และมีหนังสือเสริมที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ สามารถใช้สื่ออื่นๆ เพิ่มเติมได้อย่างหลากหลาย เช่น มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนทุกระดับชั้นผ่านสื่อทางไกล

7. ด้านตัวอักษร โดยใช้อักษรจีนตัวย่อและตัวอักษรในหลักสูตรและการเรียนการสอน

8. ด้านครูผู้สอนโดยจัดระบบกำหนดมาตรฐานครูผู้สอนภาษาจีน ยกย่องประกาศเกียรติคุณ มีการพัฒนาครูประจำการไทยที่สอนภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง จัดเครือข่าย เพื่อช่วยเหลือและแนะนำครูตามโรงเรียนต่างๆ ส่งเสริมการผลิตและสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรรุ่นใหม่ เช่น การให้ทุนศึกษาต่อประเทศจีน รับครูที่จบวิชาเอกภาษาจีนให้เรียนวิชาการศึกษาให้ค่าตอบแทนพิเศษ พร้อมกันนี้ให้ทำความตกลงกับรัฐบาลจีน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือในการแสวงหา สนับสนุน ครูแลครูจีนในประเทศไทย สิ่งเหล่านี้เป็นการสร้างขวัญกำลังใจครู ลดภาระโรงเรียนที่ต้องจัดครูผู้สอนหลากหลายเกินไป หรือเปลี่ยนครูผู้สอนบ่อย

9. ด้านการสนับสนุนโรงเรียนให้เปิดสอน โดยวิเคราะห์พื้นที่ที่ควรส่งเสริมเพิ่มเติม สนับสนุนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในระยะแรกตั้ง และพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อให้จัดการเรียนการสอนภาษาจีน พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ไทย-จีน

10. ด้านบทบาทของชมรมและสมาคม โดยสนับสนุนสมาคมครูสอนภาษาจีนให้มีการจัดประชุมวิชาการอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย จัดทำwebsite เพื่อให้บริการแนะนำครูผู้สอน ขอความร่วมมือจากสมาคมจีนเผยแพร่วัฒนธรรมจีนแก่ครูและนักเรียนไทย และส่งเสริมการผลิตหนังสือจีนในราคาข่อมเยา

11. ด้านวิจัย โดยสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาวิธีสอนที่ประสพผลดีที่สุดที่เหมาะสมกับประเทศไทย

12. แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น โดยส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อผู้เรียนได้ใช้ภาษาจีนในสถานการณ์จริง และได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.4.4 สภาพโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในหลักสูตร

สิริธร เบญจางคประเสริฐ (2546:9) ได้ศึกษาถึงการสอนภาษาจีนในประเทศไทย พบว่า ปัจจุบันการสอนภาษาจีนไม่ได้จำเพาะอยู่ในโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน(โรงเรียนจีนดั้งเดิม) เท่านั้น โรงเรียนประเภทอื่นๆ ทั้ง โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา โรงเรียน

เอกชนประเภทอาชีวศึกษา โรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียนที่จัดการศึกษานอกระบบ ก็เปิดสอนภาษาจีนในหลักสูตรกันอย่างกว้างขวาง

ดังนั้น โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะ โรงเรียนประเภทสามัญศึกษา จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของนักเรียน และผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ อีกภาษาหนึ่งนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

จากผลการประชุมของคณะกรรมการแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548-2549) ทำให้ทราบถึงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนซึ่งมีประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจสรุปได้ ดังนี้

2.4.4.1 ประเภทและจำนวนโรงเรียนที่สอนภาษาจีน ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนในประเทศไทยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

- 1) โรงเรียนประเภท ม.15(1) คือโรงเรียนเอกชนในระบบที่เปิดสอนภาษาจีน
- 2) โรงเรียนประเภท ม.15(2) คือโรงเรียนเอกชนสอนภาษานอกระบบหลักสูตรระยะสั้น)
- 3) โรงเรียนประเภท ม.15(3) คือ โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อการกุศลไม่หวังผลกำไร สำหรับเด็กด้อยโอกาส

จำนวนโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนภาษาจีนในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเปิดสอนภาษาจีน 295 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน (โรงเรียนจีนดั้งเดิม) จำนวน 113 แห่ง (อยู่ในกรุงเทพมหานคร 22 โรง อยู่ในส่วนภูมิภาค 91 โรง) โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา 64 แห่ง โรงเรียนนานาชาติ 10 แห่ง โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา 19 แห่ง และโรงเรียนเอกชนนอกระบบ 89 แห่ง ส่วนโรงเรียนในการควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประมาณ 120 แห่ง นอกจากนั้นวิทยาลัย มหาวิทยาลัย และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ประมาณ 80 แห่ง

2.4.4.2 การจัดการเรียนการสอน

1) ด้านหลักสูตร โรงเรียนใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เป็นกรอบ แต่ยังไม่มีการจัดทำหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานกลาง หลักสูตรสถานศึกษาจึงหลากหลายตามความพร้อมของโรงเรียนแต่ละแห่ง นอกจากนี้หลักสูตร

ในแต่ละช่วงชั้น ไม่มีความต่อเนื่องกัน เพราะบางโรงเรียนเปิดสอนภาษาจีนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา บางโรงเรียนเปิดสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

2) หนังสือแบบเรียน โรงเรียนเลือกใช้แบบเรียนที่แตกต่างกันโดยเป็นแบบเรียนภาษาจีนจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้หวัน สิงคโปร์ ฯลฯ นอกจากนี้หนังสือแบบเรียน บางโรงเรียน จะใช้หนังสือแบบเรียนตามหลักสูตรที่จัดทำ หรือได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากรัฐบาลจีน หรือภาคเอกชน รวมทั้งการแปลจากแบบเรียนจีนที่ใช้สอนในประเทศตะวันตก

3) ด้านครูผู้สอน สถานศึกษาภาคเอกชนมีครูภาษาจีนไม่เพียงพอเช่นเดียวกับภาครัฐ นอกจากนี้ครูสอนภาษาจีนได้รับโอกาสในการพัฒนาน้อย ซึ่งได้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจัดโครงการความร่วมมือระหว่างไทย-จีน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน สามารถส่งครูสอนภาษาจีนที่มีความสามารถหลากหลายได้ปีละ 60-70 คน มีทั้งที่ปฏิบัติงานได้ดี และต้องพัฒนาปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมไทย ในส่วนของการจ้างผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยซึ่งมีความสามารถในการสอนได้ดี อัตราค่าจ้างถูกลงและสามารถอยู่ต่อได้เกินกว่า 2 ปี แต่ครูเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการอบรมเรื่องการสอนและวัฒนธรรม

4) ด้านการฝึกอบรมครูภาษาจีน รัฐบาลจีนได้ให้การสนับสนุนทุนฝึกอบรมครูภาษาจีนปีละประมาณ 100 ทุน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงซึ่งมีโครงการฝึกอบรมภาษาจีนปีละ 2 รุ่น แก่ครูประจำการ และคัดเลือกผู้มีผลการเรียนดีไปอบรมเพิ่มเติมที่ประเทศจีน และในอนาคต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจะจัดตั้งศูนย์พัฒนาครูภาษาจีนในประเทศไทย โดยจะมีกองทุน สิรินคร ให้การสนับสนุน

5) ด้านการสอนภาษาจีนทางไกล เป็นการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสู่มวลชนอย่างแท้จริงโดยโรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จัดการสอนภาษาจีนทางไกลผ่านดาวเทียมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงตอนปลาย สัปดาห์ละ 5 คาบ ไปยังโรงเรียนปลายทางรวมทั้งการเรียนการสอนผ่านทางเว็บไซต์ไปยังประเทศจีนตอนใต้ ลาว กัมพูชา และเวียดนาม และได้รับความร่วมมือจากกระทรวงศึกษาธิการประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนส่งผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อมาจัดทำแบบเรียนภาษาจีน

แต่อย่างไรก็ตามจากผลสรุปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยยังแสดงให้เห็นถึง ปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกัน และส่งผลถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา การจัดการ

โรงเรียน และคุณภาพของนักเรียนในท้ายที่สุด ดังนั้นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรคำนึงอย่างยิ่งคือการจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพเพื่อปรับเปลี่ยนองค์การให้ทันต่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงในสังคม สอดคล้องก่อนนโยบายรัฐบาล เป็นไปตามความประสงค์ของผู้เรียน เนื่องจากการกำหนดเป้าหมายของนโยบายการศึกษาเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย แต่การนำไปปฏิบัติหรือการจัดการโรงเรียนเป็นสิ่งที่ยากยิ่งกว่า และด้วยสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนปัจจุบันยังมีความหลากหลาย มีปัญหามากมาย ดังนั้นจากการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานครั้งนี้ น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปปรับใช้ในการจัดการโรงเรียนต่อไป

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

ศศิพันธ์ ตรงยางกูร (2546) ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการบริหารงานของโรงเรียน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนงานสำหรับการปฏิบัติ การกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรในลักษณะธรรมนูญโรงเรียนและแผนพัฒนาโรงเรียน ในด้านการบริหารงานธุรการ แบ่งงานเป็นส่วนๆ ได้แก่ งานสารบรรณ งานพัสดุครุภัณฑ์ งานประชาสัมพันธ์ ในด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนมีการทำแผนปฏิบัติงานประจำปี การกำหนดหลักสูตรและโครงการสอน ที่คำนึงถึงหลักวิชาและความสามารถของผู้เรียนการจัดตั้งศูนย์สื่อ และการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

วิจารณ์ ทองรอด (2548) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารทั่วไป พบว่า 1) ด้านบริหารวิชาการ สภาพการปฏิบัติงาน ทั้งผู้บริหารและผู้สอนคือ การส่งเสริมให้ครูจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานของ ผู้บริหาร คือ การค้นหาและส่งเสริมความเป็นอัจฉริยภาพของนักเรียน ขณะที่ผู้สอน คือการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านบริหารงานบุคคล สภาพการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหาร คือ การสร้างขวัญกำลังใจให้เกิดความพึงพอใจ ขณะที่ผู้สอน คือ การให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย ส่วนปัญหาการปฏิบัติ ทั้งผู้บริหารและผู้สอน คือ การให้บุคลากรจัดทำผลงานทางวิชาการและจัดทำกรวิจัย

เพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านบริหารงานงบประมาณ สภาพการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหาร คือ การจัดทำรายงานสรุปผลการใช้งบประมาณทุก ๆ ไตรมาส ขณะที่ผู้สอน คือ การจัดทำแผนปฏิบัติการสอดคล้องกับแผนการใช้จ่ายเงิน ปัญหาการปฏิบัติทั้งผู้บริหารและผู้สอน คือ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพียงพอต่อการจัดการศึกษา 4) ด้านการบริหารทั่วไป สภาพการปฏิบัติงาน ผู้บริหาร คือ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดยประสานกับหน่วยงานอื่น ขณะที่ผู้สอน คือ การนำชุมชนและหน่วยงานระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ปัญหาการปฏิบัติงานของผู้บริหาร คือ ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ผู้สอน คือ การนำข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานมาจัดการเรียนการสอนและปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในส่วนของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน วรุณี จิวกิตติศักดิ์กุล (2538) ได้ทำการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนเอกชนเพื่อสอนภาษาจีน เขตการศึกษา 8 พบปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน คือ 1) ด้านบุคลากร ครูไม่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ ขาดความกระตือรือร้นที่จะหาความรู้เพิ่มเติม และครูไม่เพียงพอ นอกจากนี้คณะกรรมการบริหารที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาก็ยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการศึกษา 2) ด้านการเงิน ครูไม่ได้รับเงินเดือนตรงตามวุฒิการศึกษา 3) ด้านวัสดุครุภัณฑ์อาคาร สถานที่ ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับนักเรียน 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าเนื้อหาการสอนภาษาไทยและภาษาจีนยังไม่สอดคล้องและสัมพันธ์กัน

สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์ (2543) ได้ศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาโรงเรียนนโยบายพิเศษในจังหวัดชลบุรี กรณีศึกษาเฉพาะโรงเรียนสอนภาษาจีน พบว่า มีโรงเรียนจีนที่เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการอยู่ 5 แห่ง โดยสอนภาษาจีนเป็นวิชาเลือกในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ สอนสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง ระดับอนุบาลเปิดสอน 3 ภาษา คือ ไทย จีน และอังกฤษ สอนโดยครูเจ้าของภาษา ผู้บริหารมีแนวทางพัฒนาโรงเรียน โดยจะเปิดสอนภาษาจีนถึงขั้นมัธยมศึกษา และจัดตั้งเป็นศูนย์ภาษาต่างประเทศเปิดสอนบุคคลทั่วไปนอกเวลาทำการ ปรับปรุงสถานศึกษา เพื่อให้มีมาตรฐานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จัดสวัสดิการเพิ่มเติมให้แก่ครู นอกเหนือจากที่รัฐกำหนด ส่งเสริมให้ครูเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้เป็นโรงเรียนพหุภาษา นอกจากนี้ทรศนะของผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนว่า โรงเรียนควรส่งเสริม พัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะการพูด การฟัง อย่างเป็นธรรมชาติ เพิ่มเติมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน อาทิ การสนทนากับเจ้าของภาษา การศึกษา คูงานต่างประเทศ เป็นต้น

ภาวิณี บุญทา (2545) ได้ศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร เฉพาะกรณีของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย พบว่า โรงเรียนมีการจัดตั้งโครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน โดยมอบให้ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำหลักสูตร มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร เน้นการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารและการประกอบอาชีพ กำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม จัดทำเอกสารประกอบ มีเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการวัดผลตามสภาพจริง ในการบริหารหลักสูตร มีการจัดเตรียมบุคลากร โดยส่งครูเข้าอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดครูเข้าสอน ตรงตามวิชาเอก มีห้องปฏิบัติการภาษาจีน งบประมาณที่ได้รับส่วนใหญ่ นำมาใช้ในการอบรมพัฒนา จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน และเป็นค่าตอบแทนครู ใช้การประชาสัมพันธ์หลักสูตรผ่านกิจกรรมของโรงเรียน ผู้บริหารนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยนิเทศการสอนในชั้นเรียน แต่ปัญหาที่พบ คือ ขาดแคลนครูผู้สอน ครูมีภาระงานมากจนไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอน ได้ครบทุกรายวิชา และนักเรียนขาดความต่อเนื่องเรื่องการเรียนรู้ภาษาจีนเมื่อครูขาดหรือลา

กรรณิการ์ สงวนนวน (2546) ได้ศึกษาถึงการนำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูสอนภาษาจีนศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในด้านการบริหารหลักสูตร ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ และประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีน ขาดเอกสารในการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจ ในด้านการทำความเข้าใจในหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีหลักสูตรแม่บทภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน แต่ได้ดำเนินการปรับหลักสูตร โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอน ปรับรายละเอียดเนื้อหา ปรับปรุงพัฒนาสื่อการเรียน การสอน ปรับระยะเวลาสอนเนื้อหาบทเรียนเพิ่มขึ้น แต่มีปัญหาที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่สามารถสอนเนื้อหาได้ครบตามที่กำหนดในหลักสูตรและขาดความมั่นใจในการปรับหลักสูตร ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เนื่องจากนักเรียนมีเวลาเรียนภาษาจีนเพียงสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เท่านั้น

สิริธร เบญจางคประเสริฐ (2546) ได้ศึกษาเรื่องการสอนภาษาจีนในประเทศไทย พบว่า นอกจากโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนแล้ว การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีแพร่หลายทั้งในโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชนอื่น ๆ ซึ่งโรงเรียน เหล่านี้แม้จะเริ่มเข้ามาสอนภาษาจีนแต่มีความก้าวหน้ามากกว่าโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนดั้งเดิม เพราะมีการบริหารที่เป็นมืออาชีพและ

มีทุนทรัพย์ที่ได้เปรียบกว่า ส่วนปัญหาและอุปสรรค พบว่า 1) ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนขาดความเป็นผู้นำด้านวิชาการ ด้านครูสอนภาษาจีนขาดแคลนทั้งปริมาณและคุณภาพ 2) ด้านวิชาการ ยังไม่มีหลักสูตรภาษาจีนที่จะใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ขาดแคลนแบบเรียน แบบฝึกหัดที่เหมาะสมสำหรับการสอนภาษาจีนฐานะภาษาต่างประเทศ อักษรจีนที่ใช้ยังไม่เป็นแนวเดียวกัน มีทั้งอักษรจีนแบบตัวเต็ม(ตั้งเคิม) และอักษรจีนแบบตัวคัด(ตัวย่อ) ไม่มีแบบทดสอบมาตรฐาน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาจีนของนักเรียนแต่ละระดับ 3) ด้านงบประมาณ พบว่าโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนมีต้นทุนสูงกว่าโรงเรียนเอกชนประเภทอื่น เพราะต้องจ้างครูจากต่างประเทศมาสอนภาษาจีน ทำให้งบประมาณที่ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้รับผลกระทบไปด้วย

กลุ่มวิจัยและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูที่ผ่านการอบรมการสอนภาษาจีน ณ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูสอนภาษาจีน พบว่า นักเรียนสนใจในการฟัง พูด อ่าน เขียน ชอบการเลียนแบบและเลียนเสียงเจ้าของภาษา ครูมีความเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียน ผู้ปกครองให้ความสนับสนุนกิจกรรมและสื่อการเรียนภาษาจีน ให้ความสนใจให้กำลังใจ ปัจจัยด้านบริบทในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ได้แก่ มีครูที่มีคุณภาพ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและเน้นทักษะสัมพันธ์ ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ที่กระหว่างผู้สอนกับนักเรียน ปัจจัยด้านผลผลิตในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ได้แก่ เห็นประโยชน์ของภาษาในการสื่อสารและนำไปใช้ใน ชีวิตจริง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาจีน วิธีการสอนภาษาจีนที่เน้นทักษะการสื่อสาร คือ วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา วิธีสอนแบบฟัง-พูดและวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนไม่มีทักษะการสื่อสาร ได้แก่ ไม่กล้าแสดงออกและไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนการสอนของครูที่ส่งผลให้นักเรียนไม่มีทักษะการสื่อสาร คือ ครูขาดความรู้ ความมั่นใจและทักษะในการสอน การบริหารจัดการของโรงเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนไม่มีทักษะการสื่อสาร คือ ครูสอนภาษาจีนไม่เพียงพอ ขาดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. แนวทางในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในสถานศึกษา ได้แก่ การไปอบรมภาษาจีนในประเทศจีนทำให้รู้ขนบธรรมเนียม ทำให้ได้เทคนิคการสอนและ

มีประโยชน์กับนักเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอน ในส่วนที่ควรได้รับการปรับปรุงในการส่งครูไปอบรม ที่ประเทศจีน คือ ระยะเวลาอบรมน้อย ระดับความรู้ของผู้เข้าอบรมแตกต่างกันมาก และผู้เข้ารับการอบรมหลายคนฟังภาษาจีนไม่เข้าใจและตามวิทยากรไม่ทัน

3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ได้แก่ ขาดแคลนครู ครูยังมีความรู้ภาษาจีนไม่เพียงพอ ชุมชนยังไม่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาจีน นักเรียนไม่ค่อยสนใจเรียนเท่าที่ควร นักเรียนไม่ขยันและไม่กล้าพูดภาษาจีน หาโรงเรียนที่จะศึกษาต่อภาษาจีนได้น้อย นักเรียนยังใช้ภาษาจีนได้ไม่ดีเท่าที่ควร ความรู้ความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาจีนไม่เพียงพอต่อการทำงาน นักเรียน ส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสพูดภาษาจีนในชีวิตประจำวันเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นคนไทย อุปกรณ์และ สื่อภาษาจีนในประเทศไทยยังมีน้อยและราคาแพง การวัดประเมินผลยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

จูไรรัตน์ แสงบุญนำ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน : ศึกษากรณีการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนที่สอนภาษาจีนในประเทศไทยไม่มีหลักสูตรกลางที่เป็นมาตรฐานและหลักสูตรแต่ละช่วงชั้นยังไม่มีความต่อเนื่อง เด็กที่ได้เรียนภาษาจีนระดับประถมจากสถานศึกษาเอกชนจะได้เปรียบเด็กที่เพิ่งเริ่มต้นเรียนในสถานศึกษาระดับมัธยมของรัฐ แต่รัฐบาลยังไม่ให้การสนับสนุนงบประมาณ สื่อ แก่สถานศึกษาเอกชนที่เปิดสอนภาษาจีนเท่าที่ควร ส่วนเรื่องหนังสือและสื่อการเรียนการสอนไม่เป็นแนวทางเดียวกัน จึงมีคุณภาพแตกต่างกัน และปัญหาการขาดแคลนครูที่มีคุณภาพ ถึงแม้จะมีการจัดอบรมครูไทยสอนภาษาจีนแต่เป็นระยะเวลาสั้น ครูจีนที่มาสอนในประเทศไทยมีจำนวนไม่เพียงพอ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

จากรายงานผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนในประเทศสิงคโปร์ พบว่า ประเทศสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างมาก มีนโยบาย bilingualism กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการภาษาที่ 1 และภาษาแม่เป็นภาษาที่ 2 มีการณรงค์การพูดภาษาจีนกลาง ทำให้พ่อแม่อยากให้ลูกเรียนภาษาจีนด้วยเหตุผลทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสิงคโปร์จึงเป็นทั้งโอกาสและสิ่งท้าทายเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวและสภาพแวดล้อมในสังคม ดังนั้นเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งคณะกรรมการทบทวนหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีน ในปี พ.ศ. 2547 และได้มีการทดลองใช้หลักสูตรใหม่ในการสอนภาษาจีน เริ่มที่ระดับ P1 และ P2 ในโรงเรียนประถมศึกษา 25 แห่ง ในปี 2549 ก่อนจะมีการใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาทุกแห่งในปี

2550 ซึ่งหลักสูตรการสอนภาษาจีนปัจจุบันได้เน้นเรื่อง การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน แต่สภาพที่เกิดขึ้นคือนักเรียนเสียเวลาไปกับการเขียนมากที่สุด รวมทั้งการสะกดคำและการเขียนตามคำบอกเพื่อให้นักเรียนสามารถจำตัวอักษรที่เรียนได้มากที่สุด แต่การเขียนตามแบบที่กำหนดไว้ซ้ำ ๆ กันหลายครั้งกลับไม่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย และยังไม่ช่วยกระตุ้นนักเรียนให้เรียนแต่อย่างใด ดังนั้นหลักสูตรใหม่จึงเน้นการจำตัวอักษรให้มากขึ้นและลดการเขียนลงในระดับประถมศึกษาตอนต้นเพื่อให้มีการฝึกอ่านเบื้องต้นได้รวดเร็วขึ้น การพัฒนาความสามารถในการอ่านในช่วงแรก ๆ ช่วยให้นักเรียนอยากเรียนภาษาได้เร็วขึ้น โดยหลักการของหลักสูตรนี้ คือ ฟังและพูดให้มากขึ้น จำตัวอักษรให้ได้ตามมาด้วยการอ่านและการเขียน และสนุกสนานกับการเรียนรู้ภาษาจีน นอกจากนั้นมีการสนับสนุนให้ครูและนักเรียนปรับหรือตัดแปลงวิธีการเรียนรู้ตัวอักษรจีนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้และชื่นชอบตัวอักษรจีน ในระดับประถมศึกษาตอนต้นยังคงมีการฝึกเขียนตัวอักษร เป้าหมายคือเพื่อช่วยนักเรียนให้ชื่นชอบลักษณะและรูปแบบตัวอักษรจีน การคัดลอกน้อยลงเพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อเรียนรู้มากขึ้นซึ่งนำไปสู่การจำตัวอักษรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านมากขึ้นและพัฒนาการพูดอย่างมั่นใจมากขึ้นด้วย นอกจากนี้มีการฝึกเขียนเรียงความภาษาจีนด้วย ซึ่งบุททวิชิ ของ Lee Kuan Yew คือ “recognize first, write later” (จำให้ได้ก่อน เขียนทีหลัง) ช่วยให้นักเรียนสร้างศัพท์และปรับการใช้ภาษาให้ใช้การได้ดีขึ้น นอกจากนั้นได้มีการฝึกอบรมครู ซึ่งส่วนใหญ่มาจากประเทศจีน มีการร่วมมือกับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนในเรื่องการฝึกอบรมครู การจัดหาสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดหา Software ภาษาจีนเพื่อสอนในสิงคโปร์

ทางด้านหลักสูตรมาตรฐาน นักเรียนทุกคนต้องเรียน หลักสูตรแกนกลาง (Core Modules) ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรภาษาจีน 70-80% ตั้งแต่ระดับ P1-P6 นักเรียนที่เข้าโรงเรียนโดยมีความรู้ภาษาจีนน้อยมากหรือแทบไม่มีเลยจะต้องเรียนผ่านหลักสูตรแกนกลางเพื่อเชื่อมโยง (Bridging Core Modules) ในระดับประถมตอนต้นเพื่อจะได้เริ่มต้น ก่อนจะเข้าสู่การเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรมาตรฐานกำหนดให้มี Enrichment Modules สำหรับผู้ที่สนใจและสามารถรับประโยชน์จากการเรียนภาษาจีนเพิ่มเติมได้อีกระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามนักเรียนจะต้องสอบผ่านหลักสูตรแกนกลางในระดับประถมศึกษาเท่านั้น

จะเห็นได้ว่าประเทศสิงคโปร์เป็นตัวอย่างหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่ประสบผลสำเร็จประเทศหนึ่ง เนื่องจากในสิงคโปร์มีชาวจีนอาศัยอยู่จำนวนมาก และรัฐบาลสิงคโปร์มีนโยบายสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างจริงจัง (www.moe.gov.sg/press/2005)

จากรายงานผลการศึกษาสภาพจัดการศึกษาภาษาจีนในมาเลเซีย พบว่า นักเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนเรื่องการสอนภาษาจีนเท่าที่ควร ในระดับประถมศึกษาใช้ 3 ภาษา คือภาษามลายู ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ ภาษาจีน และภาษาทมิฬเป็นสื่อการสอน ใน 3 ประเภท คือ โรงเรียนของรัฐที่สอนด้วยภาษาประจำชาติ โรงเรียนประจำท้องถิ่นที่สอนด้วยภาษาประจำชาติและภาษาทมิฬ และโรงเรียนประจำท้องถิ่นที่สอนด้วยภาษาประจำชาติและภาษาจีน ภาษาจีน เป็นวิชาเลือกสำหรับโรงเรียนประจำท้องถิ่น จากผลการศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่มาจากโรงเรียนจีน มักจะทำข้อสอบมาตรฐานระดับชาติได้คะแนนดีกว่านักเรียนจากโรงเรียนอื่น ๆ ทำให้นักเรียนมิได้มีเชื้อสายจีนเข้าศึกษาในโรงเรียนจีนเพื่อคาดหวังว่าจะมีภูมิความรู้ที่ดีกว่า ส่วนในระดับมัธยมศึกษา มีหลักสูตร 5 ปี แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. โรงเรียนจีนที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ กล่าวคือยังคงเป็นโรงเรียนของเอกชนซึ่งรัฐจะบริหารเฉพาะบุคลากรทางการสอนเท่านั้น การศึกษาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนประเภทนี้เป็นการศึกษาภาคบังคับ โดยต้องเรียนภาษาจีนอย่างน้อย 1 ใน 5 ถึง 1 ใน 7 ของเวลาเรียนทั้งหมดต่อ 1 สัปดาห์
2. โรงเรียนเอกชนเต็มรูปแบบ เป็นโรงเรียนสายวิชาชีพ ดำเนินกิจการโดยเก็บค่าเล่าเรียนและรับเงินบริจาคจากสาธารณชน นักเรียนที่จะจบการศึกษาจากโรงเรียนประเภทนี้ต้องสอบผ่านข้อสอบมาตรฐาน Unified Examination Certificate (UEC) ซึ่งดำเนินการโดยสมาคมโรงเรียนจีน มีสถาบันระดับอุดมศึกษาหลายแห่งในประเทศสหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน จีน ให้การรับรอง แต่รัฐบาลไม่รับรองผู้สอบผ่านข้อสอบมาตรฐาน UEC เพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ(www.en.wikipedia.org/wiki)

จากรายงานผลการศึกษาของ Vivien Stewart and Shuhan Wang (2005) เกี่ยวกับสภาพและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศสหรัฐอเมริกา สรุปได้ว่าปัจจุบันภาษาจีนได้กลายเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 ของอเมริกาและผู้สนใจเรียนภาษาจีนมีมากขึ้น แต่พบว่ามีอุปสรรคสำคัญคือ จำนวนโปรแกรมการเรียนมีไม่เพียงพอ และโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ไม่ตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น ยังขาดแคลนครู รัฐบาลจึงมีการกำหนดแผนระยะสั้นโดยประสานกับสถาบันอุดมศึกษาให้คุณวุฒิแก่ครูสอนภาษาจีนที่มีความสามารถใช้เทคโนโลยี และหาวิธีส่งเสริมเยาวชนได้เรียนภาษาจีน เตรียมครูภาษาจีนที่มีคุณภาพ การเพิ่มจำนวนและคุณภาพโปรแกรมการเรียนการสอนภาษาจีน พัฒนาหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ ประเมินผล และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยโครงการสำคัญที่ได้มีการนำเสนอเพื่อให้การดำเนินงานมีศักยภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ การจัดหลักสูตร Advanced Placement (AP) Course and Examination in Chinese

Language (Mandarin) and Culture เพื่อนำเสนอโรงเรียนมัธยมทั่วประเทศในปี 2006 การนำโปรแกรมออนไลน์ (CHENO) ที่จัดทำร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของสาธารณรัฐประชาชนจีนกับสหรัฐอเมริกา สำหรับใช้สอนภาษาจีนในโรงเรียนนอกร่อง และการเสนอโครงการภาษาจีนในระดับมหาวิทยาลัย (NESP) ซึ่งเป็นการรวมโปรแกรมให้นักเรียนช่วยงานสำหรับโรงเรียนในระดับท้องถิ่น(www.internationaleled.org/Chinese)

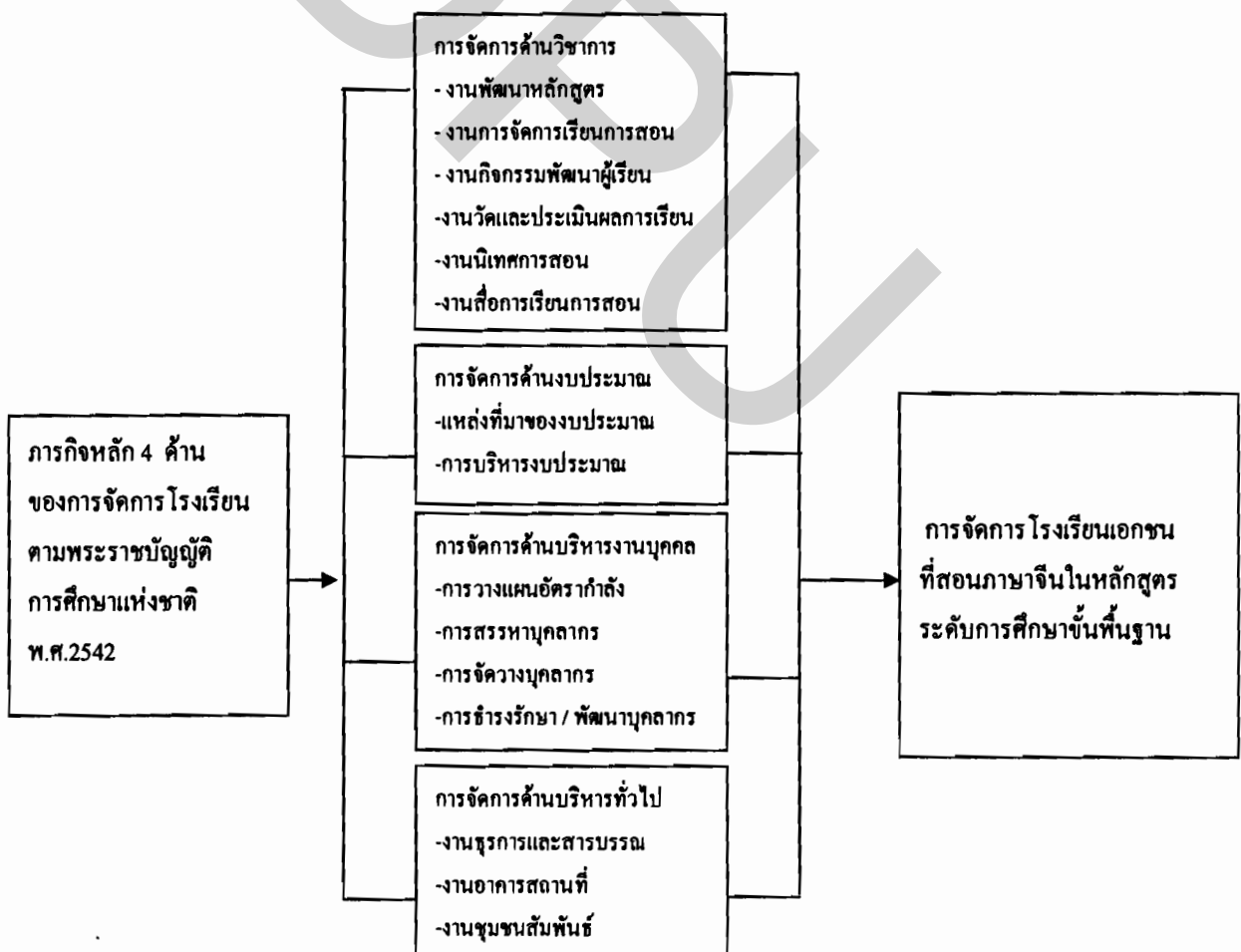
D
P
U

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย กรอบแนวคิดในการศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

3.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากรในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่มีการสอนภาษาจีนในหลักสูตร ปีการศึกษา 2548-2549 ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและภูมิภาค รวม 54 โรงเรียน จากประชากรทั้งหมด 64 โรงเรียน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็น โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นโรงเรียนในขอบเขตของการวิจัยจำนวน 54 โรงเรียน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เป็นผลงานทางวิชาการของสาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548 : 52) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของขนาดตัวอย่างที่ 5 % ในช่วงความเชื่อมั่น 98% ได้ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่มีการสอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 49 โรงเรียน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีการจับสลาก (Lottery Method) แบบไม่แทนที่ ได้รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 3.1

3.2.2.2 วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการ โรงเรียนที่มีการสอนภาษาจีนในหลักสูตรจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 49 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

1) กลุ่มผู้บริหารในแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ครูใหญ่ 1 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หรือหัวหน้าครูจีน 1 คน รวม 147 คน

2) ครูสอนภาษาจีนหรือบุคลากรผู้ประสานงานด้านการสอนภาษาจีน โรงเรียนละ 2 คน รวม 98 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 245 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู-ผู้ประสานงาน	รวม
	ในเขตกรุงเทพมหานคร			
1	กรพิทักษ์ศึกษา	3	2	5
2	กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย	3	2	5
3	ชาญวิทย์	3	2	5
4	ช่างศาครู้สคอนแวนต์	3	2	5
5	เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์	3	2	5
6	เซนต์โยเซฟคอนแวนต์	3	2	5
7	เซนต์หลุยส์ศึกษา	3	2	5
8	บึงจิตวิทยา	3	2	5
9	เปรมฤดีศึกษา	3	2	5
10	ไพฑูริศึกษา	3	2	5
11	พระมหาไถ่ศึกษา	3	2	5
12	พระมารดานิจานุเคราะห์	3	2	5
13	พระหฤทัยคอนแวนต์	3	2	5
14	รุ่งอรุณ	3	2	5
15	วัฒนาวิทยาลัย	3	2	5
16	วิริยาลัย	3	2	5
17	สมานศึกษาวิทยา	3	2	5
18	สารสาสน์เอกตรา	3	2	5
19	เสตะเวชวิทยา	3	2	5
20	อัสสัมชัญ	3	2	5
21	อาทรศึกษา	3	2	5
	ในส่วนภูมิภาค			
22	ยอเซฟอุปถัมภ์	3	2	5
23	เซนต์ฟรังซิสเซเวียร์	3	2	5
24	พิชญศึกษา	3	2	5

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู-ผู้ประสานงาน	รวม
25	เซนต์โยเซฟบางนา	3	2	5
26	สาธิตบางนา	3	2	5
27	สารสาสน์วิเทศศึกษา	3	2	5
28	อัสสัมชัญสมุทรปราการ	3	2	5
29	ถนนศรีศึกษา	3	2	5
30	ธีรวิทยา	3	2	5
31	กอบกานจน์ศึกษา	3	2	5
32	ศรีนคร	3	2	5
33	ศรีธรรมราชศึกษา	3	2	5
34	สารสิทธิ์พิทยาลัย	3	2	5
35	วังไกลกังวล	3	2	5
36	คาราวิทยาลัย	3	2	5
37	มงฟอร์ตวิทยาลัย	3	2	5
38	สิริมังกลานุสรณ์	3	2	5
39	คอนบอสโกวิทยา	3	2	5
40	เรืองศรีวิทยา	3	2	5
41	ปริชานุศาสน์	3	2	5
42	อัสสัมชัญศรีราชา	3	2	5
43	ลาซาลจันทบุรี (มารดาพิทักษ์)	3	2	5
44	เซนต์หลุยส์	3	2	5
45	มาลาสวรรค์พิทยา	3	2	5
46	อัสสัมชัญระยอง	3	2	5
47	เซนต์โยเซฟระยอง	3	2	5
48	แม่พระประจักษ์	3	2	5
49	พระหฤทัยเชียงใหม่	3	2	5
	รวม	147	98	245

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) จำนวน 28 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการของโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 47 ข้อ โดยกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ในแต่ละข้อมีค่าน้ำหนักตั้งแต่ 1-5 (ธานินทร์ ศิลป์จารุ , 2548:77) ดังนี้

<u>ระดับปัญหาการจัดการ</u>	<u>ค่าน้ำหนักของตัวเลือก</u>
มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1

3.4 การสร้างเครื่องมือ

3.4.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษา และการจัดการ โรงเรียน โดยพิจารณาจากภารกิจหลักในการบริหารจัดการของโรงเรียน 4 ด้าน คือ การจัดการด้านวิชาการ การจัดการด้านงบประมาณ การจัดการด้านบริหารงานบุคคล การจัดการด้านบริหารทั่วไป เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย จากนั้นจึงนำมากำหนดเป็นโครงสร้างของข้อคำถาม กำหนดรูปแบบของข้อคำถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ โรงเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

3.4.2 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำเบื้องต้นว่าแบบสอบถามครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของงานวิจัยหรือไม่ ส่วนวนภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว
นำเสนอต่ออาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ประกอบด้วย

รองศาสตราจารย์ ดร.สมานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาบริหารการศึกษา
ดร. จัรัส นองมาก ประธานกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

นายชวน เฉลิมโสม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต 2
นางสิริธร เบญจางคประเสริฐ นักวิชาการศึกษา 7 ว. กลุ่มงานโรงเรียนนโยบายพิเศษ
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
นายชัชฉินทร์ โยธาพิทย์ ครูใหญ่โรงเรียนป้วยฮั่วสมุทรปราการ
นางเรียมรอง สวัสดิชัย ครู คศ.2 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์

เพื่อพิจารณาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยตรวจสอบความถูกต้อง ความ
ครอบคลุมของเนื้อหา ความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้ ทั้งในส่วนของคำชี้แจง และข้อคำถาม

3.4.4 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
และนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง หลังจากผ่านความเห็นชอบแล้วจึงนำ
แบบสอบถามฉบับนี้ไปทดลองใช้ กับ โรงเรียนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน ที่ไม่ใช่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยครั้งนี้ จำนวน 6 โรงเรียน โดยได้ข้อมูลจาก
บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการโรงเรียนละ 5 คน รวมแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง
จากการทดลองใช้ จำนวน 30 ฉบับ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามในตอนที่ 2 คือ ปัญหาการ
จัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นแบบมาตราส่วน
ประเมินค่า (Rating Scale) มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยโปรแกรม SPSS version 11.0
ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุดของตอนที่ 2 เป็นค่า Alpha เท่ากับ 0.9546

3.4.5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา
สาขาการจัดการการศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ไปยังสำนักบริหารงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชนเพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยไปยัง
โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.5.2 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมซองตอบกลับไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนละ 5 ฉบับ จำนวน 49 โรงเรียน รวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 245 ฉบับ โดยส่งทางไปรษณีย์

กำหนดระยะเวลาในการตอบและส่งแบบสอบถามกลับ 3 สัปดาห์ นับจากวันส่ง ปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่ตอบกลับจำนวน 214 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.35

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาลงรหัส เพื่อกำหนดค่าตัวแปรจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 11.0 ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพการจัดการโรงเรียนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ มีการให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปเป็นค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาการจัดการของโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายระดับปัญหาการจัดการของโรงเรียนเป็นค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548:77) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มีปัญหาในการจัดการ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มีปัญหาในการจัดการ	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มีปัญหาในการจัดการ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มีปัญหาในการจัดการ	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มีปัญหาในการจัดการ	น้อยที่สุด

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอในเป็นสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ แสดงเป็นคำร้อยละ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง แสดงเป็นค่าเฉลี่ย และการวัดการกระจาย แสดงเป็นค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในรูปตาราง ข้อความ ดังหัวข้อต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ตารางที่ 4.1-4.13)

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ตารางที่ 4.14 - 4.17)

ตอนที่ 1 สภาพการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
การจัดการด้านวิชาการ

ตารางที่ 4.1 งานพัฒนาหลักสูตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับชั้นที่จัดสอนภาษาจีน		
1.ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6	94	43.9
2.ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 3	65	30.4
3.ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4- มัธยมศึกษาปีที่ 6	22	10.3
4.ระดับประถมศึกษาปีที่ 4- มัธยมศึกษาปีที่ 6	18	8.4
5.ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 6	15	7.0
จัดหลักสูตรการสอนภาษาจีนใน		
1.กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	170	55.0
2.กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	45	14.5
3.วิชาเสริมในวันหยุด / ภาคฤดูร้อน	38	12.3
4.กิจกรรมเสริมหลักสูตร	36	11.7
5.กิจกรรมสอนเสริมหลังเลิกเรียน	20	6.5
การจัดทำหลักสูตรภาษาจีน		
1.จัดทำหลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	148	42.4
2.จัดทำหลักสูตรภาษาจีนต่อเนื่องในทุกระดับชั้น	82	23.5
3.จัดหลักสูตรให้สามารถศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา	41	11.7
4.เชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นครูชาวจีนมาแนะนำจัดทำหลักสูตร	38	10.9
5.ใช้หลักสูตรตามแนวการจัดประสบการณ์ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2541	23	6.6
6.นำหลักสูตรของโรงเรียนอื่นมาใช้	17	4.9

จากตารางที่ 4.1 พบว่าระดับชั้นที่จัดการสอนภาษาจีนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 43.9 จัดสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 รองลงมา คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 30.4 และจัดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.0

เมื่อพิจารณาถึงการจัดหลักสูตรการสอนภาษาจีน พบว่าร้อยละ 55.0 จัดหลักสูตรการสอนภาษาจีนไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รองลงมา จัดไว้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (คิดเป็นร้อยละ 14.5) และน้อยที่สุด ร้อยละ 6.5 จัดไว้ในกิจกรรมสอนเสริมหลังเลิกเรียน

ด้านการจัดทำหลักสูตรพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.4 จัดทำหลักสูตรภาษาจีนสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 รองลงมา ร้อยละ 23.5 จัดทำหลักสูตรภาษาจีนต่อเนื่องในทุกระดับชั้น และนำหลักสูตรของโรงเรียนอื่นมาใช้บ้างที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 4.9)

ตารางที่ 4.2 การจัดการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ		
1. จัดตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	131	21.4
2. จัดให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น	94	15.4
3. จัดโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ การคิด กลุ่มสัมพันธ์	76	12.4
4. จัดโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในกลุ่ม ประสบการณ์	73	12.0
5. จัดโดยใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการใช้ภาษาจีน	73	12.0
6. จัดให้มีความสัมพันธ์บูรณาการในกลุ่มสาระและต่างกลุ่มสาระ	62	10.1
7. จัดโดยสอดคล้องการอบรมจริยธรรมและค่านิยม	60	9.8
8. จัดสภาพแวดล้อม สร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริง	42	6.9
การส่งเสริมครูด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน		
1. ครูผ่านการอบรมมาแล้วเป็นที่ปรึกษา	107	29.8
2. มีคณะกรรมการเป็นที่ปรึกษา	88	24.5
3. จัดหาบทความ หนังสือคู่มือ	71	19.8
4. มีอุปกรณ์ สื่อเพียงพอ	53	14.8
5. ครูจากโรงเรียนเครือข่ายแนะนำ	33	9.2
6. มีศูนย์คอมพิวเตอร์พร้อมข้อมูล	7	1.9

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับความร่วมมือจากประเทศจีนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน		
1. โรงเรียนจ้างครูจากประเทศจีนมาสอน	133	34.7
2. ครูจากประเทศจีนเข้ามาช่วยสอน	99	25.9
3. กระทรวงศึกษาธิการส่งครูจากประเทศจีนมาสอน	50	13.1
4. ครูไทยไปอบรมการจัดการเรียนการสอนที่ประเทศจีน	46	12.0
5. ผู้นำไปดูงานการจัดการศึกษาภาษาจีนที่ประเทศจีน	45	11.7
6. จัดโครงการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนในประเทศจีนใน	10	2.6
เป้าหมายการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยต่อภาษาต่างประเทศในอนาคต		
1. ภาษาไทย 50% ภาษาจีน 25% ภาษาอังกฤษ 25%	119	64.3
2. ภาษาไทย 40% ภาษาอังกฤษ 30 % ภาษาต่างประเทศที่ 2 30%	66	35.7

จากตารางที่ 4.2 พบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 21.4 จัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ รองลงมา คือจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 15.4 และจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน น้อยที่สุดคือคิดเป็นร้อยละ 6.9

สำหรับการส่งเสริมครูด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนให้ครูที่ผ่านการอบรมมาแล้วเป็นที่ปรึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 29.8 รองลงมาคือ มีคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 24.5 และน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.9 คือมีศูนย์คอมพิวเตอร์ที่มีข้อมูลเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนบริการอย่างเพียงพอ

ด้านการได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือพัฒนาการเรียนการสอนจากประเทศจีน พบว่าโรงเรียนจ้างครูจีนจากประเทศจีนมาสอน คิดเป็นร้อยละ 34.7 รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 25.9 ครูจากประเทศจีนเข้ามาช่วยสอนภาษาจีนในโรงเรียน และน้อยที่สุดคือ โรงเรียนร่วมมือกับโรงเรียนในประเทศจีนในโครงการแลกเปลี่ยนครู คิดเป็นร้อยละ 2.6

ด้านเป้าหมายของโรงเรียนในเรื่องสัดส่วนที่จะจัดการเรียนภาษาไทยต่อภาษาต่างประเทศ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 64.3 มีเป้าหมายจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย 50% ภาษาอังกฤษ 25% ภาษาจีน 25% ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 35.7 เป็นภาษาไทย 40% ภาษาอังกฤษ 30% ภาษาต่างประเทศที่ 2 30 %

ตารางที่ 4.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การส่งเสริมนักเรียนด้านการเรียนภาษาจีน		
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนใช้ภาษาจีนทั้งในและนอกห้องเรียน	181	43.1
2. ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันเพื่อพัฒนาทักษะภาษาจีน	79	18.8
3. จัดทัศนศึกษาไปประเทศที่ใช้ภาษาจีน	57	13.6
4. ให้คำปรึกษาและติดตามผลนักเรียนที่เรียนจบช่วงชั้น	30	7.1
5. จัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนอื่น	28	6.7
6. จัดค่ายเพื่ออบรม พัฒนาด้านการสื่อสารภาษาจีน	23	5.5
7. ให้ทุนการศึกษานักผู้มีผลการเรียนภาษาจีนในระดับดีมาก	16	3.8
8. จัดโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนไทย-จีน	6	1.4

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การส่งเสริมนักเรียนด้านการเรียนการสอนภาษาจีน ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 43.1 มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาจีนทั้งในและนอกห้องเรียน รองลงมาคือ ส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาจีนคิดเป็นร้อยละ 18.8 และน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.4 เป็นเรื่องการจัด โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนไทย-จีน

ตารางที่ 4.4 การวัดและประเมินผลการเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาจีน		
1. ครูผู้สอนสร้างเครื่องมือ แบบทดสอบในชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ	154	27.8
2. วัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งด้านทฤษฎี ปฏิบัติ เสนอผลงาน หรือ การทดสอบอื่นๆ	87	15.7
3. กลุ่มครูสอนภาษาจีนร่วมกันสร้างเครื่องมือ แบบทดสอบ	81	14.6
4. วัดและประเมินผลเพื่อใช้ข้อบกพร่องแก้ไขการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป	78	14.1
5. วัดและประเมินผลทั้งผลสัมฤทธิ์การเรียนและผลสำเร็จของการนำหลักสูตรไปใช้	78	14.1
6. สอบเพื่อนำผลมาจัดการสอนปรับพื้นฐานภาษาจีน	55	9.9
7. สอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนเพื่อคัดเลือกนักเรียน เข้าเรียนตามระดับความสามารถ	21	3.8

จากตารางที่ 4.4 พบว่าด้านวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียน ครูผู้สอนสร้างเครื่องมือหรือแบบทดสอบในชั้นที่ตนเองรับผิดชอบเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมาคือ วัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องเน้นความหลากหลายทั้งด้านทฤษฎีปฏิบัติ การเสนอผลงาน หรือการทดสอบอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 15.7 และน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.8 มีการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน เพื่อคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนตามระดับความสามารถ

ตารางที่ 4.5 งานนิเทศการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้นิเทศการสอนภาษาจีน		
1. หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูฝ่ายจีน	138	57.5
2. ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ	74	30.8
3. ครูใหญ่	28	11.7
การนิเทศการสอนภาษาจีน		
1. นำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอน	78	27.8
2. มีการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	71	25.3
3. มีการบันทึกผลการนิเทศเป็นลายลักษณ์อักษร	67	23.8
4. มีการวางแผนและกำหนดแนวทางนิเทศการสอน	65	23.1

จากตารางที่ 4.5 พบว่าด้านผู้นิเทศการสอนภาษาจีน ส่วนใหญ่ร้อยละ 57.5 คือหัวหน้ากลุ่มสาระ และครูฝ่ายจีน รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 30.8 ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการเป็นผู้นิเทศ และน้อยที่สุดคือ ครูใหญ่เป็นผู้นิเทศ คิดเป็นร้อยละ 11.7

สำหรับแนวทางในการนิเทศการสอนภาษาจีน พบว่า ร้อยละ 27.8 ครูนำผลการนิเทศมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 25.3 มีการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และน้อยที่สุดคือ มีการวางแผนและกำหนดแนวทางนิเทศการสอน คิดเป็นร้อยละ 23.1

ตารางที่ 4.6 งานสื่อการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
นวัตกรรม สื่อการเรียนการสอน		
1. แบบฝึกหัด	210	15.7
2. หนังสือ	193	14.5
3. บัตรคำ	165	12.3
4. รูปภาพ แผนภูมิ	156	11.7
5. เกม	143	10.7
6. ซีดี	137	10.3
7. คอมพิวเตอร์	102	7.7
8. วีดิทัศน์	90	6.8
9. แถบเสียง	77	5.8
10. ภาพนิ่ง	60	4.5
การพิจารณา จัดแบบเรียนภาษาจีนและผู้รับผิดชอบ		
1. ครูผู้สอนเป็นผู้พิจารณาและกำหนดแบบเรียน	140	44.0
2. ฝ่ายวิชาการเป็นผู้พิจารณาและกำหนดแบบเรียน	73	23.0
3. โรงเรียนใช้แบบเรียนตามศูนย์ภาษาจีน (สพฐ.)	38	11.9
4. โรงเรียนจัดทำแบบเรียนภาษาจีนเอง	35	11.0
5. หัวหน้ากลุ่มสาระเป็นผู้พิจารณาและกำหนดแบบเรียน	32	10.1

จากตารางที่ 4.6 พบว่านวัตกรรมหรือสื่อการเรียนการสอนที่ครูใช้มากที่สุด ได้แก่ แบบฝึกหัด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.7 รองลงมาคือ หนังสือ คิดเป็นร้อยละ 14.5 และภาพนิ่ง น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.5

ด้านผู้รับผิดชอบพิจารณาและกำหนดแบบเรียนภาษาจีน พบว่าส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมาคือฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 23.0 น้อยที่สุดคือหัวหน้ากลุ่มสาระ เป็นผู้พิจารณาและกำหนดแบบเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.1

การจัดการด้านงบประมาณ

ตารางที่ 4.7 แหล่งที่มา – การจัดการด้านใช้งบประมาณ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งที่โรงเรียนได้รับงบประมาณ		
1. จากเงินค่าธรรมเนียมการเรียน	146	58.7
2. จากหน่วยงานต้นสังกัด	83	33.3
3. จากภาคเอกชนสนับสนุน	16	6.4
4. จากการเก็บค่าเรียนภาษาจีนเพิ่ม	4	1.6
การจัดการด้านงบประมาณ		
1. จ่ายเงินให้ครูตรงตามวุฒิการศึกษา	150	36.3
2. จัดสรรงบประมาณซื้อหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย สารสนเทศอื่นๆ	86	20.8
3. จัดสรรงบประมาณตามจำนวนนักเรียนที่เรียนภาษาจีน	76	18.4
4. วางแผนด้านงบประมาณโดยให้กลุ่มสาระทำโครงการเสนอ	65	15.8
5. จัดเป็นค่าใช้จ่ายพัฒนาระบบสารสนเทศ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์	36	8.7

จากตารางที่ 4.7 พบว่า โรงเรียนได้รับงบประมาณส่วนใหญ่จากเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา (คิดเป็นร้อยละ 58.7) รองลงมาคือจากหน่วยงานต้นสังกัด (คิดเป็นร้อยละ 33.3) และน้อยที่สุดคือ จากการเก็บค่าเรียนภาษาจีนเพิ่ม (คิดเป็นร้อยละ 1.6)

โรงเรียนจัดการด้านงบประมาณส่วนใหญ่สำหรับการเรียนการสอนภาษาจีน ในการจ่ายเงินให้ครูตรงตามวุฒิการศึกษา (คิดเป็นร้อยละ 36.3) รองลงมาคือ จัดสรรงบประมาณดำเนินการจัดซื้อหนังสือวารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย สารสนเทศอื่นๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน (คิดเป็นร้อยละ 20.8) และน้อยที่สุดคือ จัดสรรงบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบสารสนเทศ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นสื่อการเรียนการสอน ภาษาจีน ด้วยตนเอง (คิดเป็นร้อยละ 8.7)

การจัดการด้านบุคคล

ตารางที่ 4.8 การวางแผนอัตรากำลัง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้คัดเลือกและกำหนดบุคลากรสอนภาษาจีน		
1. คณะกรรมการบริหาร โรงเรียน	114	27.0
2. ครูใหญ่	98	23.2
3. ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ	75	17.7
4. หัวหน้ากลุ่มสาระ	61	14.4
5. ผู้รับใบอนุญาต	45	10.6
6. ฝ่ายบุคลากร	30	7.1
การวางแผน สรรหาบุคลากรเพื่อสอนภาษาจีน		
1. ประเมินกำลังครูที่ขาดและต้องการเพิ่ม	125	35.5
2. ประเมินจากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น	125	35.5
3. ประเมินจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณงาน	89	25.3
4. ประเมินจากอัตราการสูญเสียกำลังครูในแต่ละปี	13	3.7
การดำเนินการจัดบุคลากรเข้าสอนภาษาจีน		
1. จัดหาครูผู้สอนที่เป็นชาวจีนหรือชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่	140	33.8
2. จัดหาครูชาวไทยที่มีความรู้ภาษาจีนเป็นผู้สอน	95	23.0
3. จัดให้มีทั้งครูชาวจีน ชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่และครูไทย	75	18.1
4. จัดหาครูชาวไทยที่มีความรู้ภาษาจีน และผ่านการรับรองมาตรฐาน	65	15.7
5. รับครูอาสาสมัครจากกระทรวงศึกษาธิการ	39	9.4

จากตารางที่ 4.8 พบว่า โรงเรียนคัดเลือกและกำหนดบุคลากรสอนภาษาจีนในโรงเรียน โดยคณะกรรมการบริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมาคือ ครูใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 23.2 และน้อยที่สุดคือ ฝ่ายบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 7.1

ด้านการวางแผนการสรรหาบุคลากรเพื่อสอนภาษาจีน พบว่า โรงเรียนประเมินกำลังครูที่ขาดอยู่และต้องการเพิ่มในปัจจุบัน เท่ากับ ประเมินจากปริมาณการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมาคือ ประเมินจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณงาน คิดเป็นร้อยละ 25.3 และน้อยที่สุดคือ ประเมินจากอัตราการสูญเสียกำลังครูในแต่ละปี คิดเป็นร้อยละ 3.7

เมื่อพิจารณาด้านการดำเนินการจัดบุคลากรเข้าสอนภาษาจีน พบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 33.8 จัดหาครูผู้สอนภาษาจีนที่เป็นชาวจีนหรือชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ เป็นผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน รองลงมาคือจัดหาครูชาวไทยที่มีความรู้ภาษาจีนเป็นผู้สอน คิดเป็น

ร้อยละ 23.9 และน้อยที่สุดคือ แรงความประสงค์รับครูอาสาสมัครจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการไทย-จีน คิดเป็นร้อยละ 9.4

ตารางที่ 4.9 การจัดวางบุคลากร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดวางหรือการจัดสรรตำแหน่ง		
1. จัดสรรตำแหน่ง บรรจุครูสอนเหมาะกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ	142	20.4
2. มีระยะเวลาทดลองงานสำหรับบุคลากรใหม่	136	19.5
3. บรรจุแต่งตั้งตามวุฒิ ความรู้ ประสบการณ์	135	19.3
4. ประมุขนิเทศบุคลากรใหม่ให้รับทราบข้อมูล	116	16.6
5. จัดทำทะเบียนประวัติบุคลากรเป็นระบบ สืบค้นง่าย	92	13.2
6. เลื่อนขั้นตำแหน่งโดยพิจารณาจากการประเมินผลงาน	77	11.0
วิธีรับทราบอำนาจหน้าที่และพรรณนางาน		
1. จากการประชุมชี้แจง	189	46.7
2. จากคู่มือครู	116	28.6
3. จากการประชุมนิเทศ	100	24.7

จากตารางที่ 4.9 พบว่าด้านการจัดวางบุคลากรได้จัดสรรตำแหน่งและบรรจุครูสอนให้พอเหมาะกับปริมาณงานที่รับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ 20.4 รองลงมาได้จัดให้มีระยะเวลาทดลองงานสำหรับบุคลากรใหม่ คิดเป็นร้อยละ 19.5 และน้อยที่สุดคือเลื่อนขั้นตำแหน่งโดยพิจารณาจากการประเมินผลงาน คิดเป็นร้อยละ 11.0

บุคลากรทราบอำนาจหน้าที่และพรรณนางาน จากการประชุมชี้แจง คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาคือจากการประชุมนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 28.6 และน้อยที่สุดคือ จากคู่มือครู คิดเป็นร้อยละ 24.7

ตารางที่ 4.10 การชำระรักษา พัฒนานุเคราะห์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนานุเคราะห์ในโรงเรียน		
1. ส่งครูเข้าอบรมสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	117	21.1
2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	112	20.2
3. ส่งครูไทยที่สอนภาษาจีนไปอบรม วิธีการสอน วัฒนธรรม	89	16.0
4. จัดทัศนศึกษาเสริมความรู้และวิสัยทัศน์	75	13.5
5. ให้ครูศึกษาต่อก่อนเวลางาน	70	12.6
6. ประสานงานเพื่อขอระดับวิชาชีพครู	60	10.8
7. เชิญวิทยากรให้ความรู้การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	32	5.8
การสร้างขวัญและกำลังใจครู		
1. มีสวัสดิการ เช่น อาหารกลางวัน ที่พัก ค่ารักษาพยาบาล	180	26.9
2. บรรจุครูสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด	144	21.5
3. ช่วยเหลือครูเป็นประจำและต่อเนื่อง	104	15.5
4. ให้รางวัลครูดีเด่น	92	13.7
5. มีโอกาสก้าวหน้าในงานที่รับผิดชอบ	82	12.2
6. มีเงินตำแหน่งเป็นส่วนเสริมจากที่ระเบียบของรัฐบาลกำหนด	68	10.2
ประเมินศักยภาพครู		
1. จากความรับผิดชอบการเรียนการสอน	189	23.6
2. จากการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน	139	17.4
3. จากคุณธรรมและจริยธรรมของครู	134	16.7
4. ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของการเป็นครู	134	16.7
5. ผลงานวิชาการ	126	15.8
6. ภาวะผู้นำ	78	9.8

จากตารางที่ 4.10 พบว่าด้านการพัฒนานุเคราะห์ได้ส่งครูเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.1 รองลงมาคือ มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 20.2 และน้อยที่สุดคือมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 5.8

ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจครูโดยมีสวัสดิการ เช่นอาหารกลางวัน ที่พัก ค่ารักษาพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 26.9 รองลงมาคือ บรรจุครูสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และ

ความถนัด คิดเป็นร้อยละ 21.5 และน้อยที่สุดคือ มีเงินตำแหน่งเป็นส่วนเสริมจากที่ระเบียบของรัฐ กำหนด คิดเป็นร้อยละ 10.2

ด้านการประเมินศักยภาพครูพบว่าส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 23.6 ประเมินจากควม รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน รองลงมาประเมินจากการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน คิดเป็น ร้อยละ 17.4 และน้อยที่สุดคือประเมินจากภาวะผู้นำ คิดเป็นร้อยละ 9.8

การจัดการด้านบริหารทั่วไป

ตารางที่ 4.11 งานธุรการ สารบรรณ ประชาสัมพันธ์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
งานพัฒนา ปรับปรุงโครงสร้าง ระบบงาน		
1. จัดทำแผนงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน โครงการของงาน	173	23.5
2. มีปรัชญา เป้าหมาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศที่เป็นสากล	165	22.5
3. ให้ครู ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วม เข้าใจ ปรัชญา เป้าหมายของโรงเรียน	156	21.2
4. จัดทำระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานต่างๆ เป็นเอกสารคู่มือ	122	16.6
5. ประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายรับทราบในการติดต่อประสานงาน	119	16.2
การจัดการธุรการ สารบรรณ		
1. แจ้งข่าวสารให้ครูในโรงเรียนได้ทราบ	177	29.5
2. ทำทะเบียนนักเรียน วัสดุ ครุภัณฑ์ ประวัติดูเป็นปัจจุบัน	155	25.8
3. ทำทะเบียนรับส่งเอกสารถูกต้อง เป็นปัจจุบัน	147	24.5
4. บริการพิมพ์เอกสารทางวิชาการประกอบการเรียนการสอน	121	20.2
ประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน		
1. จัดป้ายแจ้งข่าวสารว่ามีการจัดการสอนภาษาจีนในหลักสูตรโรงเรียน	152	44.3
2. เผยแพร่คำสั่ง โฆษณา แจ้งข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน	123	35.9
3. เป็นศูนย์กลางการติดต่อจากผู้บริหารถึงครู จากครูถึงนักเรียน	68	19.8

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 23.5 พัฒนาการปรับปรุงโครงสร้างและระบบงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของงานบริหารทั่วไป โดยมีการจัดทำแผนงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน และ โครงการของงาน รองลงมาคือ มีปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ส่งเสริมผู้เรียน ในด้านการใช้ภาษาต่างประเทศที่เป็นสากล คิดเป็นร้อยละ 22.5 และน้อยที่สุดคือ ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบเพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 16.2

ด้านการจัดการธุรการ สารบรรณ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของงานบริหารทั่วไป พบว่า ฝ่ายธุรการให้ความสะดวกในด้านบริการแจ้งข่าวสารให้ครูในโรงเรียนได้ทราบ คิดเป็นร้อยละ

29.5 รองลงมาคือ จัดทำทะเบียนนักเรียน ทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ ประวัติครูสะดวกต่อการค้นหา และเป็นปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 25.8 และน้อยที่สุดคือบริการพิมพ์เอกสารทางวิชาการประกอบการเรียนการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูทุกคน คิดเป็นร้อยละ 20.2

การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน พบว่า ฝ่ายประชาสัมพันธ์จัดป้ายแจ้งข่าวสารให้ครูและนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ทราบว่า โรงเรียนมีการจัดการสอนภาษาจีนในหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมาคือพิมพ์และเผยแพร่คำสั่งโฆษณาแจ้งข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.9 และน้อยที่สุดคือ เป็นศูนย์กลางการติดต่อจากผู้บริหารถึงครู และจากครูถึงนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 19.8

ตารางที่ 4.12 งานอาคารและสถานที่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จัดอาคาร สถานที่ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน		
1. มีห้องเรียน อาคาร สถานที่อำนวยความสะดวก	196	28.4
2. มีห้องผลิตสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ไว้บริการครู	118	17.1
3. มีห้องโสตทัศนูปกรณ์ มีอุปกรณ์ สื่อการสอน	101	14.6
4. มีห้องคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอ	101	14.6
5. มีห้องสมุดที่มีหนังสือเพียงพอ สามารถรองรับนักเรียน	94	13.6
6. มีห้องปฏิบัติการทางภาษาที่เพียงพอ	80	11.6

จากตารางที่ 4.12 พบว่าด้านการจัดการด้านอาคารและสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน พบว่า ร้อยละ 28.4 มีห้องเรียน อาคาร สถานที่ อยู่ในสภาพที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือมีห้องผลิตสื่อซึ่งมีเครื่องมือและ วัสดุ อุปกรณ์ไว้บริการครู คิดเป็นร้อยละ 17.1 และน้อยที่สุดคือ มีห้องปฏิบัติการทางภาษา ที่เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 11.6

ตารางที่ 4.13 งานชุมชนสัมพันธ์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งเรียนรู้ภาษาจีนที่ใกล้โรงเรียน		
1. สมาคม / มูลนิธิจีน	122	40.0
2. ชุมชนชาวจีน	111	36.4
3. วัดจีน	63	20.7
4. สถานทูตจีน	9	2.9
ความสัมพันธ์กับชุมชน		
1. ประกันคุณภาพภายใน แข็งความเคลื่อนไหวให้ผู้ปกครอง ชุมชนรับทราบ	111	31.4
2. เชิญผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนกิจกรรมด้านภาษาจีน	78	22.0
3. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	73	20.6
4. ใช้ชุมชนเป็นแหล่งศึกษาวัฒนธรรมจีน และแหล่งเรียนรู้	46	13.0
5. นำครู นักเรียนที่สามารถสื่อสารภาษาจีน ให้บริการชุมชน สังคม	46	13.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่าแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ใกล้โรงเรียนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.0 คือ สมาคม มูลนิธิจีน รองลงมาคือ ชุมชนชาวจีน คิดเป็นร้อยละ 36.4 และน้อยที่สุด คือสถานทูตจีน คิดเป็นร้อยละ 3.0

เมื่อพิจารณาด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 31.4 เมื่อดำเนินการประกันคุณภาพภายใน แล้วแจ้งความเคลื่อนไหวด้านการปฏิบัติงานให้ผู้ปกครอง ชุมชน รับทราบอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ เชิญผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนกิจกรรมด้านภาษาจีนของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.0 และน้อยที่สุดคือ ใช้ชุมชนเป็นแหล่งศึกษาวัฒนธรรมจีน และแหล่งเรียนรู้ เท่ากับการที่โรงเรียนนำครูและนักเรียนที่มีความสามารถสื่อสารด้านภาษาจีน จัดกิจกรรมใน โครงการให้บริการต่อชุมชน สังคม คิดเป็นร้อยละ 13.0

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการโรงเรียน

ผู้วิจัยได้สอบถามปัญหาการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโรงเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารงานทั่วไป ดังรายละเอียดดังตารางที่ 4.14-4.17

ตารางที่ 4.14 ปัญหาการจัดการด้านวิชาการ

สภาพปัญหา	(n = 214)	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
	\bar{X}			
1. การจัดภาษาจีนในหลักสูตรไม่สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ	2.33	.815	น้อย	9
2. การจัดทำหลักสูตรภาษาจีนไม่มีความต่อเนื่องกันในทุกระดับชั้น	2.25	.877	น้อย	12
3. ครูไม่เข้าใจหลักสูตร	2.03	.872	น้อย	14
4. กิจกรรมการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้	2.36	.918	น้อย	8
5. แบบเรียนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร	2.17	.893	น้อย	13
6. เวลาเรียนน้อยเกินไปทำให้การสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์	3.08	1.234	ปานกลาง	1
7. ข้อสอบยังไม่มีความพร้อมที่จะเป็นเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล	2.57	.873	ปานกลาง	5
8. ใช้เครื่องมือ วิจัยวัดและประเมินผลไม่หลากหลาย	2.64	.842	ปานกลาง	4
9. ครูไม่เข้าใจในเรื่องการวัดประเมินผล	2.29	.793	น้อย	10
10. ขาดการนำผลการประเมินการเรียนภาษาจีนไปวิเคราะห์และปรับปรุง	2.79	.935	ปานกลาง	3
11. ไม่มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เรียนภาษาจีน นอกเวลาเรียน	2.95	.980	ปานกลาง	2
12. ขาดสื่อการเรียนการสอน เช่น ซีดี เทป วีดิทัศน์คอมพิวเตอร์ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาจีน	2.57	1.026	ปานกลาง	6
13. ครูไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อ	2.29	.915	น้อย	11
14. ขาดการนิเทศและให้การช่วยเหลือด้านการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	2.55	.891	ปานกลาง	7
รวมเฉลี่ย	2.49	.919	น้อย	

จากตารางที่ 4.14 พบว่าความคิดของผู้ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการด้านวิชาการ โดยรวมเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัญหาอันดับ 1 คือ เวลาเรียนน้อยเกินไปทำให้การสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) รองลงมา คือ ไม่มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เรียนภาษาจีน นอกเวลาเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) และลำดับสุดท้ายคือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$)

ตารางที่ 4.15 ปัญหาการจัดการด้านงบประมาณ

สภาพปัญหา	n = 214	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
	\bar{X}			
1. งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพ	2.27	.975	น้อย	3
2. การจัดทำงบประมาณขาดการวางแผนและขาดการประเมินผลทำให้งบประมาณแต่ละปีการศึกษาไม่คงที่	2.33	.767	น้อย	1
3. โรงเรียนขาดการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	2.28	.848	น้อย	2
4. การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนไม่มีประสิทธิภาพ	2.13	.812	น้อย	5
5. การเบิกจ่ายเงินเพื่อซื้อวัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอน เป็นไปด้วยความล่าช้า	2.22	.807	น้อย	4
รวมเฉลี่ย	2.25	.842	น้อย	

จากตารางที่ 4.15 พบว่าความคิดของผู้ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการด้านงบประมาณ โดยรวมเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.25$) และเมื่อแยกเป็นรายข้อ จะพบว่า ปัญหา อันดับ 1 คือ การจัดทำงบประมาณขาดการวางแผนและขาดการประเมินผลทำให้งบประมาณแต่ละปีการศึกษาไม่คงที่ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33$) รองลงมาคือ โรงเรียนขาดการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนการสอนภาษาจีนไม่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$) และ ลำดับสุดท้าย คือ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$)

ตารางที่ 4.16 ปัญหาการจัดการด้านบุคคล

สภาพปัญหา	n = 214	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
	\bar{X}			
1. ขาดแคลนครูผู้สอนภาษาจีนที่เป็นชาวจีน หรือ ชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่เป็นผู้สอนภาษาจีนของโรงเรียน	2.12	.899	น้อย	8
2. ขาดแคลนครูชาวไทยที่มีความรู้ภาษาจีน และผ่านการรับรองมาตรฐาน เป็นผู้สอนภาษาจีนของโรงเรียน	3.01	1.148	ปานกลาง	1
3. ครูชาวจีนไม่สามารถพูดภาษาไทยทำให้การสื่อสารเพื่อติดต่อประสานงานไม่ราบรื่น	2.72	1.124	ปานกลาง	3
4. ครูไทยที่สอนภาษาจีนไม่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา การเรียนการสอนภาษาจีน	2.45	1.028	น้อย	6
5. ครูไม่ได้รับการพัฒนาเรื่องการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.45	.896	น้อย	5
6. ครูไม่มีโอกาสเข้าร่วมในโครงการแลกเปลี่ยนกับครูต่างประเทศที่สอนภาษาจีน	3.00	1.124	ปานกลาง	2
7. การนิเทศครูไม่สม่ำเสมอ และไม่ต่อเนื่อง	2.46	.917	น้อย	4
8. การจัดการอบรมและพัฒนาบุคลากรไม่สม่ำเสมอและไม่ต่อเนื่อง	2.43	.926	น้อย	7
9. บุคลากรได้รับการมอบหมายด้านการสอนที่ไม่ตรงกับความรู้และความสามารถ	1.90	.813	น้อย	11
10. ครูไม่ได้รับสวัสดิการที่ดีและเหมาะสม	2.07	1.098	น้อย	10
11. ครูขาดขวัญและกำลังใจ	2.12	1.057	น้อย	9
รวมเฉลี่ย	2.43	.919	น้อย	

จากตารางที่ 4.16 พบว่าความคิดของผู้ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหา การจัดการด้านบุคคล โดยรวมเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$) และเมื่อแยกเป็นรายข้อจะพบว่าอันดับ 1 คือ ขาดแคลนครูชาวไทยที่มีความรู้ภาษาจีนและผ่านการรับรองมาตรฐาน เป็นผู้สอนภาษาจีนของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) อันดับที่ 2 คือ ครูไม่มีโอกาสเข้าร่วมในโครงการแลกเปลี่ยนกับครูต่างประเทศที่สอนภาษาจีน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และลำดับสุดท้ายคือ บุคลากรได้รับการมอบหมายด้านการสอนที่ไม่ตรงกับความรู้และความสามารถ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.90$)

ตารางที่ 4.17 ปัญหาการจัดการด้านการบริหารทั่วไป

สภาพปัญหาการจัดการด้านการบริหารทั่วไป	n = 100	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
	\bar{X}			
1. ขาดการวางระบบการบริหารงานธุรการที่มีประสิทธิภาพ	2.10	.833	น้อย	10
2. ข่าวดสารข้อมูลจากฝ่ายธุรการล่าช้า	2.26	.847	น้อย	6
3. ครูไม่ทราบระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานธุรการ	2.07	.883	น้อย	13
4. การจัดโครงสร้างการบริหารซ้ำซ้อนและไม่ชัดเจน	2.09	.794	น้อย	11
5. การกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ชัดเจน	2.08	.841	น้อย	12
6. การมอบหมายงาน และการส่งงานซ้ำซ้อนและไม่ชัดเจน	2.20	.887	น้อย	7
7. บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจเรื่องต่างๆ	2.10	.790	น้อย	9
8. ห้องปฏิบัติการทางภาษาไม่เพียงพอ	2.50	1.020	ปานกลาง	3
9. ขาดสื่อการเรียนการสอน เช่น หนังสือ ตำรา ซีดี เทป วีซีดี ที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้อาษาจีน	2.35	.995	น้อย	4
10. วัสดุ ครุภัณฑ์ ไม่เพียงพอ และอยู่ในสภาพไม่เหมาะสมแก่การใช้งาน	2.17	.841	น้อย	8
11. ขาดการเสาะแสวงหาและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	2.80	.964	ปานกลาง	1
12. ชุมชนไม่สนใจและไม่ร่วมมือในกิจกรรมภาษาจีนของโรงเรียน	2.33	.837	น้อย	5
13. ขาดการใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาวัฒนธรรมจีน	2.77	1.066	ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	2.29	.892	น้อย	

จากตารางที่ 4.17 พบว่าความคิดของผู้ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา การจัดการด้านบุคคล โดยรวมเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$) และเมื่อแยกเป็นรายข้อจะพบว่าอันดับ 1 คือ ขาดการเสาะแสวงหาและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) รองลงมาคือ ขาดการใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาวัฒนธรรมจีน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) และครูไม่ทราบระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในการดูแลของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพของการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1.1 กลุ่มตัวอย่าง ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยครูใหญ่ จำนวน 13 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ จำนวน 56 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หรือภาษาจีน จำนวน 41 คน ครูสอนภาษาจีนจำนวน 88 คน ครูฝ่ายประสานงานสอนภาษาจีน 16 คนรวม 214 คน

5.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและแก้ไข จากนั้นจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน พิจารณา เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจึงนำไปทดสอบใช้กับโรงเรียนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 โรงเรียนๆ ละ 5 ชุด รวม 30 ชุด แล้วนำแบบสอบถาม ตอนที่ 2 มาหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9546

5.1.3 การส่งแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองทางไปรษณีย์ แบบสอบถามส่งไปทั้งสิ้นจำนวน 245 ชุด ได้รับคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิจัย 214 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.35

5.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการตามความคิดเห็น วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ข้อมูลด้านปัญหาในการจัดการตามความคิดเห็น วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 สรุปผลการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ประกอบด้วยครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หรือ ภาษาจีน ครูสอนภาษาจีน และครูฝ่ายประสานงานสอนภาษาจีน

5.2.1 สภาพการจัดการด้านวิชาการ

5.2.1.1 งานพัฒนาหลักสูตร

การจัดหลักสูตรภาษาจีนส่วนใหญ่จัดอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 รองลงมา คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 และจัดอยู่ในระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 น้อยที่สุด

ในการจัดหลักสูตรการสอนภาษาจีน พบว่า มีการจัดหลักสูตรภาษาจีนไว้ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาจัดไว้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ จัดไว้ในกิจกรรมเสริมหลังเลิกเรียน น้อยที่สุด

ส่วนวิธีการจัดทำหลักสูตรภาษาจีน พบว่า ส่วนใหญ่จัดทำหลักสูตรภาษาจีน สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 รองลงมา จัดทำหลักสูตรภาษาจีนต่อเนื่องในทุกระดับชั้น และ น้อยที่สุดคือ นำหลักสูตรของโรงเรียนอื่นมาใช้

5.2.1.2 งานจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ครูสอน ภาษาจีนส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ รองลงมา คือจัดการเรียน การสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น และจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน น้อยที่สุด

การส่งเสริมและช่วยเหลือครูด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูได้รับการช่วยเหลือด้านการให้คำปรึกษาและแนะนำเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนจากครูที่ผ่าน การอบรมมาแล้ว รองลงมา มีคณะกรรมการเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีศูนย์คอมพิวเตอร์ที่มีข้อมูลเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน บริการครูผู้สอนอย่างเพียงพอ

ด้านการได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือในการพัฒนาการเรียนการสอน จากประเทศจีน พบว่าโรงเรียนจ้างครูจีนจากประเทศจีนมาสอน รองลงมา ครูจากประเทศจีน

เข้ามาช่วยสอนภาษาจีนในโรงเรียน และน้อยที่สุดคือโรงเรียนร่วมมือกับโรงเรียนในประเทศจีน ในโครงการแลกเปลี่ยนครู

สำหรับเป้าหมายในอนาคตของโรงเรียนในการจัดสัดส่วนการเรียน ภาษาไทยต่อภาษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าจะจัดสัดส่วนเป็นภาษาไทย 50% ภาษาอังกฤษ 25% ภาษาจีน 25% ส่วนที่เหลือ จัดสัดส่วนเป็นภาษาไทย 40% ภาษาอังกฤษ 30% ภาษาต่างประเทศที่ 2 30%

5.2.1.3 งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

งานกิจกรรมพัฒนาเพื่อส่งเสริมนักเรียนด้านการเรียนการสอนภาษาจีนพบว่า ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาจีนทั้งในและ นอกห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันเพื่อพัฒนาทักษะ ด้านภาษาจีน และจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนไทย-จีน น้อยที่สุด

5.2.1.4 งานวัดผลและประเมินผล

ด้านวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียน พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่สร้างเครื่องมือหรือแบบทดสอบในชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ รองลงมา ครูวัดผลและประเมินอย่างต่อเนื่องเน้นความหลากหลายทั้งด้านทฤษฎี ปฏิบัติ การเสนอผลงาน หรือการทดสอบอื่นๆ และ มีการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน เพื่อคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียน ตามระดับความสามารถ น้อยที่สุด

5.2.1.5 งานนิเทศการสอน

แนวทางในการนิเทศการสอนภาษาจีน พบว่าครูสอนภาษาจีน นำผลการนิเทศ มาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ครูได้รับการนิเทศ การสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และน้อยที่สุด ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผนและกำหนด แนวทางนิเทศการสอน

โดยพบว่าหัวหน้ากลุ่มสาระ และครูฝ่ายจีนเป็นผู้นิเทศ รองลงมา เป็นผู้ช่วย ครูใหญ่ฝ่ายวิชาการเป็นผู้นิเทศ และน้อยที่สุดคือ ครูใหญ่เป็นผู้นิเทศ

5.2.1.6 งานสื่อการเรียนการสอน

ด้านนวัตกรรมหรือสื่อการเรียนการสอนภาษาจีนที่ครูใช้ พบว่าครูใช้แบบฝึกหัด เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือหนังสือ และน้อยที่สุดคือภาพนิ่ง

สำหรับผู้รับผิดชอบพิจารณาและกำหนดแบบเรียนภาษาจีน พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นครูผู้สอน รองลงมาคือฝ่ายวิชาการ น้อยที่สุดคือหัวหน้ากลุ่มสาระ แบบเรียนที่ครูใช้ในการ

จัดการเรียนการสอน พบว่า เป็นแบบเรียนตามศูนย์ภาษาจีน (สพฐ) ซึ่งจัดทำโดยผู้เชี่ยวชาญทั้งชาวจีนและชาวไทย และโรงเรียนมีการจัดทำแบบเรียนภาษาจีนเอง อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน

5.2.2 สภาพการจัดการด้านงบประมาณ

5.2.2.1 แหล่งที่มาของงบประมาณ พบว่าโรงเรียนได้รับงบประมาณส่วนใหญ่จากเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา รองลงมาคือจากหน่วยงานต้นสังกัด และน้อยที่สุดคือจากการเก็บค่าเรียนภาษาจีนเพิ่ม

5.2.2.2 การจัดสรรงบประมาณ พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนจัดสรรงบประมาณสำหรับการจ่ายเงินให้ครูตรงตามวุฒิการศึกษา รองลงมาคือ จัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินการจัดซื้อหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย สารสนเทศอื่นๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และน้อยที่สุดคือ จัดสรรงบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบสารสนเทศ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นสื่อการเรียนการสอน ภาษาจีนด้วยตนเอง

5.2.3 สภาพการ การจัดการด้านบุคคล

5.2.3.1 การวางแผนอัตรากำลัง พบว่า ผู้ที่รับผิดชอบในการวางแผนอัตรากำลังครูผู้สอนภาษาจีนเพื่อให้ได้รับการคัดเลือกและกำหนดบุคลากรสอนภาษาจีนในโรงเรียน คือคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ คือครูใหญ่ และน้อยที่สุดคือ คือฝ่ายบุคลากร

ด้านการวางแผนสรรหาบุคลากรเพื่อสอนภาษาจีน พบว่ามีการประเมินกำลังครูที่ขาดอยู่และต้องการเพิ่มในปัจจุบัน เทียบกับ ประเมินจากปริมาณการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียน รองลงมาคือ ประเมินกำลังครูที่ขาดอยู่และต้องการเพิ่มในปัจจุบัน และน้อยที่สุดคือประเมินจากอัตราการสูญเสียกำลังครูในแต่ละปี

5.2.3.2 การสรรหาบุคลากร

วิธีสรรหาครูสอนภาษาจีน พบว่า ใช้วิธีจัดหาครูผู้สอนภาษาจีนที่เป็นชาวจีนหรือชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ รองลงมาคือ จัดหาครูชาวไทยที่มีความรู้ภาษาจีนเป็นผู้สอน และน้อยที่สุดคือ แข้งความประสงค์รับครูอาสาสมัครจากกระทรวงศึกษาธิการ ตามความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการไทย-จีน

5.2.3.4 การจัดวางบุคลากร

ด้านการจัดวางบุคลากร ครูสอนภาษาจีนได้รับการจัดสรรตำแหน่งและบรรจุเป็นครูสอนพอเหมาะกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ รองลงมาคือ มีระยะเวลาในการทดลองงาน

สำหรับการเป็นบุคลากรใหม่ และน้อยที่สุดคือได้รับการเลื่อนขั้นตำแหน่งโดยพิจารณาจากการประเมินผลงาน

เมื่อพิจารณาเรื่อง การรับทราบอำนาจหน้าที่และพรรณนางาน ครูส่วนใหญ่รับทราบจากการประชุมชี้แจง รองลงมาคือจากการปฐมนิเทศ และน้อยที่สุดคือ จากคู่มือครู

5.2.3.5 การธำรงรักษา พัฒนาคณาจารย์

สำหรับด้านการพัฒนาคณาจารย์ พบว่า ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รองลงมาคือ ครูได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และน้อยที่สุดคือ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ครูเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

ส่วนการสร้างขวัญและกำลังใจครู พบว่าครูผู้สอนได้รับสวัสดิการ เช่นอาหารกลางวัน ที่พัก ค่ารักษาพยาบาล เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ครูได้รับการบรรจุตรงตามความรู้ความสามารถ และความถนัด และน้อยที่สุดคือ มีเงินตำแหน่งเป็นส่วนเสริมจากที่ระเบียบของรัฐกำหนด

เมื่อพิจารณาเรื่องการประเมินศักยภาพครูจาก พบว่า ประเมินเกี่ยวกับความรับผิดชอบของครูด้านการเรียนการสอน รองลงมาคือประเมินจากการที่ครูส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และน้อยที่สุด คือประเมินจากการมีภาวะผู้นำของครู

5.2.4 สภาพการจัดการด้านบริหารงานทั่วไป

5.2.4.1 เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับงานที่ ฝ่ายบริหารทั่วไปปฏิบัติ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องปฏิบัติพัฒนาการปรับปรุงโครงสร้างและระบบงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของงานบริหารทั่วไป โดยมีการจัดทำแผนงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน และโครงการของงานรองลงมาคือ มีปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ส่งเสริมผู้เรียนในด้านการใช้ภาษาต่างประเทศที่เป็นสากล และน้อยที่สุด คือ จัดประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบเพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงาน

ส่วนด้านการจัดการธุรการ สารบรรณ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของงานบริหารทั่วไป พบว่า ฝ่ายธุรการให้ความสะดวกในด้านบริการแจ้งข่าวสารให้ครูในโรงเรียนได้ทราบ รองลงมาคือ จัดทำทะเบียนนักเรียน ทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ ประวัติกฎเป็นปัจจุบัน เพื่อสะดวกต่อการค้นหาให้ผู้ที่มาติดต่อขอรับบริการ และน้อยที่สุดคือ บริการพิมพ์เอกสารทางวิชาการประกอบการเรียนการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูทุกคน

5.2.4.2 งานประชาสัมพันธ์ พบว่า การประชาสัมพันธ์ที่ปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ส่วนใหญ่เป็นการจัดป้ายแจ้งข่าวสารให้ครูและนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน

ทราบว่าโรงเรียนมีการจัดการสอนภาษาจีนในหลักสูตร รองลงมาคือ จัดพิมพ์และเผยแพร่คำสั่ง
โฆษณา แจกข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน น้อยที่สุดคือ เป็นศูนย์กลางการติดต่อจากผู้บริหาร
ถึงครู และจากครูถึงนักเรียน

5.2.4.3 การจัดการด้านอาคารและสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน
ภาษาจีน พบว่า โรงเรียน มีห้องเรียน อาคาร สถานที่ อยู่ในสภาพที่อำนวยความสะดวกในการ
จัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือมีห้องผลิตสื่อซึ่งมีเครื่องมือและ วัสดุ
อุปกรณ์ไว้บริการครู และน้อยที่สุดคือ มีห้องปฏิบัติการทางภาษา ที่เพียงพอ

5.2.4.4 งานชุมชนสัมพันธ์ พบว่า โรงเรียนอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมการ
เรียนการสอนภาษาจีน คือ สมาคม/มูลนิธิจีนเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ชุมชนชาวจีน และน้อย
ที่สุด คือ สถานทูตจีน

สำหรับด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน
ภาษาจีน พบว่า หลังจากโรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้ว ฝ่ายชุมชนสัมพันธ์จะแจ้ง
ความเคลื่อนไหวด้านการปฏิบัติงานให้ผู้ปกครอง ชุมชน รับทราบอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ เชิญ
ผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนกิจกรรมด้านภาษาจีนของโรงเรียน และน้อยที่สุดคือ
ใช้ชุมชนเป็นแหล่งศึกษาวัฒนธรรมจีน และแหล่งเรียนรู้ เท่ากับการนำครูและนักเรียนที่มี
ความสามารถสื่อสารด้านภาษาจีน จัดกิจกรรมในโครงการให้บริการต่อชุมชน สังคม

5.2.5 ปัญหาการจัดการด้านวิชาการ

จากการศึกษา พบว่า การจัดการด้านวิชาการตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมี
ปัญหาระดับปานกลางที่ควรปรับปรุงในด้าน ต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า เวลาเรียนน้อยเกินไปทำให้การสอนไม่บรรลุตาม
วัตถุประสงค์ งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ไม่มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เรียนภาษาจีนนอกเวลา
เรียน งานวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า ขาดการนำผลการประเมินการเรียนภาษาจีนไปใช้
วิเคราะห์ ปรับปรุง และการใช้เครื่องมือ วิธวัดและประเมินผลไม่หลากหลาย รวมทั้งข้อสอบยังไม่
มีมาตรฐานพอที่จะเป็นเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล

งานนิเทศการสอน พบว่า ขาดการนิเทศและให้การช่วยเหลือด้านการสอนอย่างต่อเนื่อง
และเป็นระบบ

งานสื่อการเรียนการสอนพบว่า ขาดสื่อการเรียนการสอนเช่น ซีดี เทป วีดิทัศน์
คอมพิวเตอร์ที่ส่งเสริมพัฒนาการใช้ภาษาจีน

5.2.6 ปัญหาการจัดการด้านงบประมาณ

ปัญหาการจัดการด้านงบประมาณสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมทั้ง 5 ข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าไม่มีปัญหาด้านการจัดงบประมาณ

5.2.7 ปัญหาการจัดการด้านบุคคล

จากการศึกษา พบว่า การจัดการด้านบุคคลตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาระดับปานกลางที่ควรปรับปรุงในด้าน ต่าง ๆ ดังนี้

การวางแผนอัตราค่าจ้าง พบว่า ขาดแคลนครูชาวไทยที่มีความรู้ภาษาจีน และมีคุณวุฒิทางการสอนภาษาจีน เป็นผู้สอนภาษาจีนของโรงเรียน

การสรรหาบุคลากร พบว่า เป็นเรื่องการรับครูชาวจีนไม่สามารถพูดภาษาไทยทำให้การสื่อสารเพื่อติดต่oprะสานงานไม่ราบรื่น

การชำระรักษา พบว่า ครูไม่มีโอกาสเข้าร่วมในโครงการแลกเปลี่ยนกับครูต่างประเทศที่สอนภาษาจีน

5.2.8 ปัญหาการจัดการด้านบริหารทั่วไป

จากการศึกษา พบว่า การจัดการด้านบริหารทั่วไปตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาระดับปานกลางที่ควรปรับปรุงในด้าน ต่าง ๆ ดังนี้

ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษาไม่เพียงพอ ด้านชุมชนสัมพันธ์ พบว่า ขาดการเสาะแสวงหาและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และขาดการใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาวัฒนธรรมจีน

5.3 การอภิปรายผล

โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่เปิดสอนภาษาจีนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดหลักสูตรภาษาจีนไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา พุทธศักราช 2544 ซึ่งสอดคล้องกับ กมล ฎุประเสริฐ (2544) ที่กล่าวถึงแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ว่ามีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางที่ได้กำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ และต่อเนื่องในทุกระดับชั้น ทั้งนี้ในอนาคต โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนการจัดสัดส่วนในการจัดการเรียน

การสอนภาษาไทย ต่อภาษาต่างประเทศ เป็น ภาษาไทย 50 % ภาษาจีน 25% ภาษาอังกฤษ 25 % ดังนั้น โรงเรียนจึงได้จัดหลักสูตรตามมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ และจัดหลักสูตรต่อเนื่องจากระดับชั้นประถมถึงระดับชั้นมัธยมตอนปลาย และเมื่อโรงเรียนให้ความสำคัญกับภาษาจีนที่จะขยายสัดส่วนการเรียนภาษาจีนเทียบเท่าภาษาต่างประเทศในอนาคต ซึ่งตรงกับความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานได้เรียนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในหลักสูตรมากกว่าจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เมื่อพิจารณาถึงการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ครูสอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น แต่พบว่า ยังมีการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียนเป็นส่วนน้อย ซึ่งขัดแย้งกับ กรมสามัญศึกษา (อ้างถึงใน สุวารี งามชื่น, 2547) ที่ได้เสนอแนวทางการสร้างบรรยากาศในการเรียนหรือบรรยากาศทางวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนตลอดจนจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศที่ มุ่งนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนโดยครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนกระทำด้วยตนเอง มีโอกาสเรียนรู้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมีบทบาทเพียงคอยให้ความช่วยเหลือ ไม่จำกัดการเรียนการสอนเพียงห้องสี่เหลี่ยม อาจเปลี่ยนไปเรียนที่สนามหรือได้ร่มไม้ ฯลฯ นอกจากนี้ หน่วยงานพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(2546ค) กล่าวถึงการส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ได้มากขึ้น

งานจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับการส่งเสริมนักเรียนด้านการเรียนการสอนภาษาจีน มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาจีนทั้งในและนอกห้องเรียน และส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับ ชีระ รุณเจริญ(2546) ที่กล่าวว่าโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ไปด้วยกัน โดยจัดแบ่งสัดส่วนเวลาแล้วกำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเวลาเรียนปกติ และบางส่วนนอกเวลา โดยจัดกิจกรรมเพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ ตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนความต้องการของผู้เรียนชุมชน และสอดคล้องกับ หน่วยงานพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(2546ค) ที่กล่าวถึงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างหลักสูตร เช่น การจัดให้มีโครงการค่าย เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาจีน

งานวัดผลและประเมินผลนั้นวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียน ครูส่วนใหญ่สร้างเครื่องมือหรือแบบทดสอบในชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ และวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เน้นความหลากหลายทั้งด้านทฤษฎี ปฏิบัติ และ การเสนอผลงาน สอดคล้องกับหน่วยนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(2546ง) ที่กล่าวถึง การวัดผล ประเมินผลว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน จึงต้องดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องวัด ธรรมชาติของวิชา และระดับช่วงชั้นของผู้เรียน ดังนั้น โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเรื่องวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ภาษาจีน โดยครูสอนภาษาจีนและครูที่เกี่ยวข้องร่วมกันสร้างเครื่องมือหรือแบบทดสอบ มีการปรึกษาหารือ เพื่อแก้ไข ปรับปรุง ให้เครื่องมือเป็นมาตรฐานเดียวกัน

งานนิเทศการสอน มีหัวหน้ากลุ่มสาระ และครูฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการนิเทศ นำผลการนิเทศมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับชาญชัย อาจินสมาจาร (2547) ที่กล่าวถึง การนิเทศการเรียนการสอนว่าเป็นกระบวนการของการทำงานกับครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากโรงเรียน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการทำงานกับครู เพื่อเพิ่มคุณภาพของการเรียนรู้ของนักเรียนโดยผ่านทางปรับปรุงการเรียนการสอน ได้แก่ หัวหน้าทีม หัวหน้าหมวด หรือครูผู้นำและสอดคล้องกับ กมล ภูประเสริฐ(2544) ได้กล่าวถึงการนิเทศภายในว่า เพื่อช่วยกันหาข้อบกพร่องและปรับปรุงรูปแบบการสอนร่วมกัน ควรส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ ส่วนวิธีการส่งเสริมครูด้านการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน โรงเรียนมอบหมายให้ครูที่ผ่านการอบรมมาแล้ว เป็นที่ปรึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และมีคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

ส่วนสภาพการใช้นวัตกรรม หรือสื่อการเรียนการสอน ที่ครูใช้เพื่อจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน ส่วนใหญ่เป็นแบบฝึกหัด และหนังสือ โดยครูผู้สอนและฝ่ายวิชาการเป็นผู้พิจารณา ซึ่งหนังสือจัดเป็นเครื่องประหยัดเวลาในการจัดการเรียนการสอน แบบฝึกหัดเป็นสื่อที่ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยเสริมให้เกิดทักษะ และการเลือกหนังสือมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยมากกระทำโดยกรรมการที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนนั้น โดยตรง

การจัดการด้านงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการจัดการด้านงบประมาณ โดยได้รับงบประมาณส่วนใหญ่จากเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด และได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการเรียนการสอนภาษาจีน เป็นเงินเดือนครูตรงตามวุฒิการศึกษา จัดซื้อหนังสือวารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย สารสนเทศอื่น มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

เนื่องจากในปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า การเรียนรู้ของนักเรียนไม่จำกัดแค่หนังสือหรือแบบฝึกหัดเท่านั้น โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการพัฒนานวัตกรรมที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ภาษาจีนด้วยตนเอง

การจัดการด้านบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ด้านวางแผนอัตรากำลัง มีการคัดเลือกและกำหนดบุคลากรสอนภาษาจีนโดยคณะกรรมการบริหารโรงเรียนและครูใหญ่ สำหรับการพิจารณาวางแผนการสรรหาบุคลากร โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการโดยประเมินกำลังครูที่ขาดอยู่และต้องการเพิ่มในปัจจุบัน ประกอบกับประเมินจากปริมาณการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) และ พันัส หันนาคินทร์ (2544) ที่ได้กล่าวถึงการวางแผนอัตรากำลังคนไว้ว่า เริ่มจากการสำรวจอัตรากำลังที่มีอยู่ในปัจจุบัน และพยากรณ์ความจำเป็นในอนาคต แล้วจึงวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการขออัตรากำลังเพิ่ม อีกทั้งจะต้องทราบว่าการที่โรงเรียนต้องปฏิบัตินั้นมีอะไรบ้างต้องการผู้ที่จะมาปฏิบัติงานแต่ละประเภทเป็นจำนวนเท่าไร เช่น ต้องการครูสอนวิชาอะไร จำนวนกี่คน ทั้งนี้ย่อมเป็นไปตามโครงการการจัดการศึกษาที่โรงเรียน ตั้งเป้าหมายเอาไว้

ส่วนการสรรหา โรงเรียนส่วนใหญ่จัดหาครูสอนภาษาจีนที่เป็นชาวจีนหรือชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่เป็นผู้สอนภาษาจีน และจัดให้มีทั้งครูชาวจีนหรือชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่และครูชาวไทยของโรงเรียน เข้าสอนภาษาจีน ซึ่งการรับครูชาวจีนเข้ามาสอนภาษาจีนในโรงเรียน ถือเป็นการสร้างความมั่นใจและเพิ่มความพอใจอย่างยิ่งแก่ผู้ปกครอง และนับว่าเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนที่จะได้เรียนกับครูเจ้าของภาษาโดยตรง และเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูไทยที่ไม่มีความรู้ทางด้านภาษาจีนดีพอ

ด้านการจัดวางครูผู้สอน มีการจัดสรรตำแหน่งและบรรจุครูสอนให้พอเหมาะกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ และบรรจุครูสอนตรงตามความรู้และความถนัด และจัดให้มีระยะเวลาทดลองงานสำหรับบุคลากรใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) และ ทัสนี วงศ์ขันธ์ (2547) ที่กล่าวถึง การจัดครูสอน ควรกำหนดคุณสมบัติของครู และจัดตามความถนัดของครูผู้สอนตามวิชาที่ครูเรียนจบมา หากสามารถจัดวางครูได้เหมาะสมกับงาน ตามความสามารถ ความถนัด ประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนั้นๆ จะเกิดผลได้สูงสุด อีกทั้งบุคลากรใหม่ที่เข้ามาทำงานในโรงเรียนรับทราบหน้าที่ในการปฏิบัติงานงานจากการประชุม การปฐมนิเทศ ซึ่งผู้บริหารควรเน้นและให้ความสำคัญเรื่อง ภารกิจที่ต้องรับผิดชอบของครู สิทธิ หน้าที่ กฎ ระเบียบ ตลอดจนข้อปฏิบัติของโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนมีการสร้างขวัญกำลังใจครู

โดยมีสวัสดิการ เช่น อาหารกลางวัน ที่พัก ค่ารักษาพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับ กิติ ดยัคคานนท์ (อ้างในทัทสนี วงศ์เย็น, 2547) กล่าวว่า การสร้างขวัญ และกำลังใจบุคลากรในโรงเรียนอาจทำได้โดยการจัดสวัสดิการ ผลประโยชน์ และบริการแก่บุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ได้จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการพัฒนาครูโดยการฝึกอบรม หรือจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ การฝึกอบรมโดยการลงมือปฏิบัติงาน การส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตามหน่วยงาน การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในหน้าที่ให้มากขึ้น สอดคล้องกับทัทสนี วงศ์เย็น(2547) ที่ได้กล่าวถึง การพัฒนาบุคลากรว่า สถานศึกษาควรจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร เป็นระยะและต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มพูนพัฒนาสมรรถภาพของบุคลากร และสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การประชุม เพื่อให้บุคลากร นำความรู้ความสามารถที่ได้รับมาพัฒนาโรงเรียนอย่างเต็มที่ ดังนั้นการปฐมนิเทศอย่างเป็นทางการเริ่มต้นและเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ การประสานระหว่างครู เป็นไปด้วยความราบรื่น ประกอบกับ การมีสวัสดิการที่ดี และจัดวางครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถที่ครูถนัดย่อมส่งผลให้ครูต้องการอยู่ในองค์กรอย่างมั่นคง สามารถลดอัตราการลาออก และการส่งเสริมให้ครูทั้งชาวจีนและชาวไทยมีการประชุมเชิงปฏิบัติ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ย่อมทำให้การจัดการด้านวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การจัดการด้านบริหารทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน และโครงการของงาน มีปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ที่ส่งเสริมนักเรียน ในด้านการใช้ภาษาต่างประเทศที่เป็นสากล มีการแจ้งข่าวข้อสนเทศของครูให้คณะครูอาจารย์ในโรงเรียนได้ทราบ และมีการจัดทำทะเบียนนักเรียน ทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ ประวัติครู ซึ่งสะดวกต่อการค้นหาและเป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ จาร์ส นองมาก และวิจิตร ภัคศิริรัตน์ (2537) ที่กล่าวว่า งานธุรการเปรียบเสมือนส่วนที่ประสานหรือคอยสนับสนุน ให้โรงเรียนสามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่กำหนดด้วยความราบรื่น นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(อ้างใน ศานิตย์ เขยชุ่ม, 2543) ได้กล่าวไว้ว่า ภารกิจของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานสารบรรณ งานเอกสาร หลักฐานต่างๆ เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้โรงเรียนดำเนินงานไปได้สำเร็จลุล่วงตาม จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ตามต้องการ ดังนั้น โรงเรียนที่มีการจัดทำแผนงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน และโครงการของงานอย่างเป็นระบบ มีปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน ประกอบกับการจัดการบริหารงานทั่วไปให้เป็นไปตามตามแผนงานเหล่านั้น ย่อมนำมาซึ่ง ประสิทธิภาพในการจัดการ โรงเรียนที่ดี

ส่วนด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนส่วนใหญ่มีห้องเรียน ห้องประกอบการเรียน อาคารสถานที่ อยู่ในสภาพที่อำนวยต่อความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน มีห้องผลิตสื่อซึ่งมีเครื่องมือ และวัสดุ อุปกรณ์ไว้บริการครู ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพาพร อธิศรียานนท์ (2547) ที่เสนอแนะให้โรงเรียนควรใช้ห้องต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น มีห้องสมุด ที่อำนวยความสะดวกต่อการให้นักเรียนค้นคว้า ห้องโสตทัศนศึกษาซึ่งมีเครื่องมือ อุปกรณ์ พร้อม สะดวกต่อผู้ที่ครูได้นำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน

ด้านการประชาสัมพันธ์ ได้มีการจัดป้ายแจ้งข่าวสารให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนทราบว่าโรงเรียนมีการจัดการสอนภาษาจีนในหลักสูตร ได้จัดพิมพ์ แจกข้อมูล เผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์(2540) ที่กล่าวว่างานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากผู้ปกครองและชุมชนมีสิทธิที่จะต้องรับทราบความเคลื่อนไหวในการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจ และให้ความสนับสนุนทั้งด้านกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังปัญญา โดยทั้งสองฝ่ายมีการสื่อสารติดต่อสัมพันธ์กันสองทาง กล่าวคือ โรงเรียนแจ้งข่าวสารการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ และประชาชนให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะ ให้ความสนับสนุนแก่โรงเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นภารกิจที่ทั้งสองฝ่ายควรมีให้ต่อกัน และจรัส นองมาก (อ้างในประเสริฐ นิवासวัสดิ์, 2548) ได้กล่าวถึงงานประชาสัมพันธ์ว่าเป็นการดำเนินการเผยแพร่ข่าวสาร นโยบาย วัตถุประสงค์ หรือเรื่องอื่นๆ ตามสมควร เพื่อจูงใจให้เขาเห็นด้วยและมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ

ด้านงานชุมชนสัมพันธ์นั้น ถึงแม้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนใกล้โรงเรียน คือ สมาคมมูลนิธิจีน และชุมชนชาวจีน แต่ไม่พบว่าครูนำนักเรียนไปใช้แหล่งชุมชนเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ซึ่งขัดแย้งกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ที่ระบุให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยจัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายการเรียนรู้ ส่วนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ฝ่ายชุมชนสัมพันธ์ได้แจ้งความเคลื่อนไหวด้านการปฏิบัติงานให้ผู้ปกครอง ชุมชน รับทราบต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน (2545ข) ที่ให้แนวทางในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารหลักสูตรว่า เมื่อสถานศึกษาดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการหลักสูตรและจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อชุมชน ดังนั้น ถึงแม้ฝ่ายชุมชนสัมพันธ์เชิญผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนกิจกรรมด้านภาษาจีน หากแต่ยังดำเนินการน้อย ซึ่งขัดแย้งกับแนวทางของ หน่วยนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน (2545) ที่ได้ กล่าวว่าโรงเรียนควรใช้

ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากโรงเรียนในปัจจุบันจัดได้ว่ามีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด ดังนั้นงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงเป็นสิ่งที่โรงเรียนไม่ควรละเลยอย่างยิ่ง เพราะเป็นการนำโรงเรียนมาสู่ชุมชน และชุมชนมาสู่โรงเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และความเอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน

ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร

ปัญหาตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาเรื่องการจัดเวลาเรียน ไม่พอเพียงกับเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาจีนทำให้การสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ และไม่มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เรียนภาษาจีนนอกเวลาเรียนเท่าที่ควร รวมทั้งยังขาดการนำผลการประเมินการเรียนภาษาจีน ไปวิเคราะห์และปรับปรุง นอกจากนี้ยังพบว่าขาดสื่อการเรียนการสอน เช่น หนังสือ ตำรา วีดิ เทป วีดิทัศน์ที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้อาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกลุ่มวิจัยและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อาษาจีนของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548) ที่รายงานว่า อุปกรณ์และ สื่อภาษาจีนในประเทศไทยยังมีน้อย ราคาแพง และจากผลการศึกษาของ จูไรรัตน์ แสงบุญนำ (2549) ที่พบว่ารัฐบาลยังไม่ให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเท่าที่ควรในเรื่องสื่อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ นอกจากนี้ปัญหาเรื่องหนังสือและสื่อการเรียนการสอนที่เป็นแบบต่างคนต่างทำ จึงมีคุณภาพแตกต่างกัน

งานด้านจัดการด้านบุคคล ปัญหาที่พบคือ ครูไม่มีโอกาสเข้าร่วมในโครงการแลกเปลี่ยนกับครู ต่างประเทศที่สอนภาษาจีน ขาดแคลนครูชาวไทยที่มีความรู้ภาษาจีนเป็นผู้สอนภาษาจีนของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกลุ่มวิจัยและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อาษาจีนของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548) และสอดคล้องกับงานวิจัย ของจูไรรัตน์ แสงบุญนำ (2549) ที่กล่าวถึงปัญหาสำคัญ คือ คุณภาพของครู เนื่องจากขาดแคลนครูสอนภาษาที่เก่งและเข้มแข็ง แม้ว่ารัฐบาลจีนจะให้การสนับสนุนจัดอบรมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนในช่วงปิดเทอม แต่ก็ยังเป็นระยะสั้น ทำให้ยังไม่เกิดผลในทางที่แก้ปัญหาคูณภาพของครูสอนภาษาจีนได้ และแม้ว่าจะได้รับครูชาวจีนมาสอนในประเทศไทย แต่ก็ยังมีจำนวนไม่เพียงพอ

อาจกล่าวได้ว่า แม้ว่าปัญหาที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ในแต่ละด้านส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับน้อย และในแต่ละเรื่องก็เป็นปัญหาระดับต้นของกลุ่มปัญหาในการจัดการด้านนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพการจัดการที่มีการดำเนินการน้อยไปในเรื่องดังกล่าว จึงเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีสนใจประยุกต์ใช้สำหรับการวางแผน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการโรงเรียนประเภทนี้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา การจัดการโรงเรียน ดังนี้

จากการจัดการด้านวิชาการ พบว่าโรงเรียนจัดเวลาเรียนน้อย ทำให้การสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรศึกษาหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ให้ถ่องแท้ เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้และกำหนดคาบเรียนต่อสัปดาห์ ที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนสามารถครอบคลุมเนื้อหาตามมาตรฐานสาระการเรียนรู้ได้ ดังนั้น โรงเรียนอาจจัดการเรียนการสอนภาษาจีนบรรจุไว้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอนเสริมนอกตารางเรียน หรือสอนแบบ บูรณาการทั้งภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้โรงเรียนควรประสานกับ โรงเรียนระดับเดียวกันที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันและต่างพื้นที่ หรือกับชุมชน และหน่วยงานอื่นสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการที่โรงเรียนยังไม่สมบูรณ์ ระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

การจัดการด้านบุคคล พบว่า โรงเรียนขาดแคลนครูชาวไทยที่สามารถสอนภาษาจีนได้อย่างมีคุณภาพ ประกอบกับ ครูชาวจีนที่ทางโรงเรียนรับมามีปัญหาเรื่องการสื่อสารกับครู นักเรียนไทย และผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมครูเรื่องการศึกษาเพิ่มเติมหรือจัดอบรมระยะยาวในช่วงปิดภาคเรียน และโรงเรียนควรส่งเสริมครูเข้าโครงการแลกเปลี่ยนครูกับประเทศจีนหรือประเทศที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ เพื่อให้ครูได้รับประสบการณ์ตรงจากเจ้าของภาษา เข้าใจวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมของประเทศจีน สามารถออกเสียงถูกต้องตามแบบเจ้าของภาษามากขึ้น ทำให้เกิดขวัญกำลังใจ และมีความมั่นใจที่จะนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น

การจัดการด้านบริหารทั่วไป พบว่า ขาดการเสาะแสวงหาและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จึงควรเชิญผู้ปกครอง ชุมชนได้เข้าร่วมรับฟังนโยบาย และชี้ให้เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับการเสาะแสวงหา และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น ครูนำนักเรียนไปเยี่ยมชมชุมชนที่มีแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน การให้นักเรียนสัมภาษณ์บุคคลสำคัญ ผู้มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นจัดทำเป็นแฟ้มประวัติ และเชิญบุคคลเหล่านั้นมาเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ในฐานะวิทยากร หรืออาสาสมัคร มาบรรยาย หรือถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน

ในกิจกรรมที่โรงเรียนได้จัดขึ้นตามโอกาสต่าง ๆ เช่น กิจกรรมคุณพ่อ คุณแม่ เป็นครู กิจกรรมรักการอ่าน กิจกรรมเปิดโลกไค้รุ่งเฮอร์ เป็นต้น เพื่อร่วมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้อาจไม่ครบถ้วนครอบคลุมเนื้อหา สาระ พอที่จะนำข้อมูลไปพัฒนาการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่จัดสอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการศึกษาคำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักเรียนไทยในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การศึกษาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในประเทศจีนและโรงเรียนในประเทศไทยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
3. การพัฒนารูปแบบการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

DRPU

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กมล ธิโสภา, เสรี ลาขโรจน์ และไทย ทิพย์สุวรรณกุล. (2544). การจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา (หน่วยที่ 9 : การเงินและการงบประมาณในโรงเรียนมัธยม) (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิปส์ พับลิเคชัน.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545ก). คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- _____ . (2545ข). แนวทางการจัดหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บัญชีพิมพ์.
- จรัส นองมาก และ วิจิตร ภักดีรัตน์. (2537). การจัดการโรงเรียนประถมศึกษา (หน่วยที่ 4 : การบริหารงานธุรการ (1) (พิมพ์ครั้งที่ 11). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จำลอง นักพ็อน. (2546). กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสถานศึกษา (ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา หน่วยที่ 15). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชนงกรณ์ กุศลบุตร. (2547). หลักการจัดการ แนวคิดและสถานการณ์ธุรกิจปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2547). การนิเทศการสอนแผนใหม่. กรุงเทพฯ: V.J. Printing.
- ทัศนีย์ วงศ์อิน. (2547). ประมวลสาระวิชาการจัดการสถานศึกษา (หน่วยที่ 4: หลักและวิธีการจัดการสถานศึกษา). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____ . (2547). ประมวลสาระวิชาการจัดการสถานศึกษา (หน่วยที่ 7: การบริหารบุคคลในสถานศึกษา). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธงชัย สันติวงศ์. (2540). การบริหารงานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2548). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิ.อินเตอร์ พรินท์.

- ธีระ รุจจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : แอล.ที.เพรส.
- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2540). การประชาสัมพันธ์โรงเรียน. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2547). การจัดการสมัยใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เซ็นทรัล เอ็กเพรส.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- บรรยงค์ ไตจินดา. (2545). องค์การและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ์. (2537). เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา (หน่วยที่ 3: ขอบข่ายการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา) (พิมพ์ครั้งที่ 11). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____. (2543). การบริหารงานวิชาการ (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____. (2546). การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- พนัส หันนาคินทร์. (2544). การจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา (หน่วยที่ 11: งานบริหารงานบุคคลในโรงเรียนมัธยม) (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิมลจรรย์ นามวัฒน์ และเสน่ห์ จุ้ยโต. (2544). แนวคิดเกี่ยวกับองค์การและการจัดการเอกสารการสอนชุดวิชา องค์การและการจัดการ (หน่วยที่ 1-8). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2530). ศูนย์วิชาการกับการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2545). คู่มือสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). รายงานผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. (เอกสารชุดความรู้พื้นฐาน) ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: เอส ดี เพรส.

- โอสถ ทองมี และ พัชรา ประวาลพิทย์. (2547). **ประมวลสาระวิชาการจัดการสถานศึกษา (หน่วยที่ 6: การบริหารงบประมาณ)**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (2544). **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนตาม
แนวทางปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: กรมศาสนา.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2545). **คู่มือสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ:
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546ก). **กระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ชุดเสริมสร้างการ
บริหารจัดการ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เล่ม 11)**. กรุงเทพฯ:
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546ข). **การจัดกระบวนการเรียนรู้ (ชุดเสริมสร้างการบริหารจัดการ หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เล่ม 5)**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546ค). **การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ชุดเสริมสร้างการบริหารจัดการ หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เล่ม 4)**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546ง). **การวัดและประเมินผลการเรียน (ชุดเสริมสร้างการบริหารจัดการ หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เล่ม 3)**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

เอกสารอื่นๆ

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **การพัฒนาสื่อ (ร่าง) ชุดฝึกอบรมวิทยากรแกนนำ
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ชุดที่ 13)**. (อัครา).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ:
คุรุสภา. (อัครา).
- _____. (2548-2549). **ประเด็นยุทธศาสตร์และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนรู้
ภาษาจีนในประเทศไทย**. (อัครา).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **ร่างยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเพิ่มขีด
ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ. 2549-2553)**. (อัครา).

จูไรรัตน์ แสงบุญนำ. (2549). การพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน : ศึกษากรณีการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล). หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง. วิทยาลัยนักบริหาร สำนักงานข้าราชการพลเรือน. (อค์สำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูที่ผ่านการอบรมการสอนภาษาจีน ณ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: อรุณสภาคพรวีว.

สิริธร เบญจางคประเสริฐ. (2546). รายงานการนสอนภาษาจีนในประเทศไทย.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (อค์สำเนา).

สุวิชัย โกศัลยะวัฒน์. (2543). แนวทางการพัฒนาโรงเรียนนโยบายพิเศษในจังหวัดชลบุรี กรณีศึกษาเฉพาะโรงเรียนสอนภาษาจีน (รายงานการวิจัย) ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

อุทัย บุญประเสริฐ และ จิราภรณ์ จันทร์สุพัฒน์. (2544).ภารกิจ โครงสร้างและอัตรากำลังของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (รายงานการวิจัย).

บทความ

กังวาท ดันติพงศ์อนันต์. (2548). รายงานการพัฒนาการศึกษาภาษาจีนในประเทศไทย. เอกสารประกอบการประชุมประเด็นยุทธศาสตร์และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนรู้ภาษาจีนในประเทศไทย (อค์สำเนา).

วิกรม กรมดิษฐ์. (2548, 29 กันยายน). “ยก ‘ม. ปักกิ่ง’ มาไว้ที่ไทย.” มติชนรายสัปดาห์. หน้า 27.

วิทยานิพนธ์

กรรณิการ์ สงวนนวน. (2546). การศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิพาพร อธิศรียานนท์. (2547). เภณฑ์ในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในอำเภอเมืองเชียงใหม่. ค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ประเสริฐ นีวาสวัสดิ์. (2548). การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัด
กระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภาวิณี บุญทา. (2545). การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษา
โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์และ
พัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารุณี จิวกิตติศักดิ์กุล. (2538). แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อสอนภาษาจีน
เขตการศึกษา 8.การค้นคว้าอิสระปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิจารณ์ ทองรอด. (2548). สภาพและปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขา
การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศศิพันธ์ ตรงยางกูร. (2546). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศานิตย์ เชยชุ่ม. (2543). แนวการบริหารงานเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนารี งามชื่น. (2547). การศึกษาคำเนิงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์และพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณ ศรีบูรพาภิรมย์. (2543). การบริหารโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ
การศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ELECTRONIC SOURCES

หลักการจัดการ.สืบค้นเมื่อ 4 พฤษภาคม 2548, จาก <http://www.rlpb.ac.th>.

Chinese Language Education in Singapore.Retrieved March 9,2006,

from <http://www.moe.gov.sg/press/2005>.

Education in Malaysia.Retrieved March 9,2006, from <http://www.en.wikipedia.org>.

Expanding Chinese Language Capacity in the United States. Retrieved June22, 2006,

from <http://www.internationalled.org/Chainese>.

What languages will the world speak in 50 years?. Retrieved March 9,2006,

from <http://www.eurekaalert.org>.

เลขที่แบบสอบถาม □□□

แบบสอบถาม**การศึกษาสภาพการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน****คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ในระดับมหาบัณฑิตทางการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 28 ข้อ
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ โรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 47 ข้อ
3. คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ไปใช้เพื่อสรุปผลการวิจัยเป็นภาพรวม และเป็นประโยชน์ในด้านวิชาการทางการจัดการศึกษาเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อท่านหรือโรงเรียนของท่านแต่ประการใด

ตอนที่ 1 สภาพการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับสภาพการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนของท่าน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความที่เห็นว่าตรงกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนท่าน (ในแต่ละคำถามอาจเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ปัจจุบันท่านปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง

☐ ครูใหญ่	☐ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ
☐ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ / ภาษาจีน	
☐ ครูสอนภาษาจีน	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

การจัดการด้านวิชาการ

1. โรงเรียนของท่านเปิดสอนภาษาจีนในระดับใด

- ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3
- ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. โรงเรียนของท่านจัดภาษาจีนในหลักสูตรแบบใด

- จัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศคาบ / สัปดาห์
- จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....คาบ / สัปดาห์
- จัดในกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....คาบ / สัปดาห์
- จัดในกิจกรรมสอนเสริมหลังเลิกเรียน
- จัดเป็นวิชาเสริมในวันหยุด / ภาคฤดูร้อน
- อื่น ๆ โปรดระบุ

3. ในอนาคตโรงเรียนของท่านจะมีเป้าหมายของสัดส่วนในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ต่อภาษาต่างประเทศเป็นอย่างไร

- ภาษาไทย 50% ภาษาจีน 50%
- ภาษาไทย 50% ภาษาจีน 25% ภาษาอังกฤษ 25%
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนอย่างไร

- จัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน 2544
- ใช้หลักสูตรตามแนวทาง การจัดการประสบการณ์ที่กระทรวงศึกษาธิการจัดทำไว้ พ.ศ. 2541
- เชิญผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นครูชาวจีนมาแนะนำจัดทำหลักสูตร
- นำหลักสูตรของโรงเรียนอื่นมาใช้
- จัดทำหลักสูตรภาษาจีนมีความต่อเนื่องในทุกระดับชั้น
- จัดหลักสูตรให้สามารถศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

- 5.. โรงเรียนของท่านดำเนินการพิจารณาและจัดแบบเรียนภาษาจีนอย่างไร
- ฝ่ายวิชาการเป็นผู้พิจารณาและกำหนดแบบเรียน
 - หัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้พิจารณาและกำหนดแบบเรียน
 - ครูผู้สอนเป็นผู้พิจารณาและกำหนดแบบเรียน
 - มีการจัดทำแบบเรียนภาษาจีนเอง
 - ใช้แบบเรียนตามศูนย์ภาษาจีน(สพฐ.)ซึ่งจัดทำโดยผู้เชี่ยวชาญทั้งชาวจีนและชาวไทย
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....
6. โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการนิเทศการสอนภาษาจีนอย่างไร
- ครูใหญ่เป็นผู้นิเทศ
 - ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการเป็นผู้นิเทศ
 - หัวหน้าสาระ และครูฝ่ายจีนเป็นผู้นิเทศ
 - มีการวางแผนและกำหนดแนวทางนิเทศการสอน
 - มีการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
 - มีการบันทึกผลการนิเทศเป็นลายลักษณ์อักษรและใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....
7. โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างไร
- มีครูที่ผ่านการอบรมมาแล้วเป็นที่ปรึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
 - มีคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
 - มีครูจากโรงเรียนเครือข่ายมาให้ความรู้และแนะนำเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
 - จัดหาบทความหรือหนังสือคู่มือ เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
 - มีศูนย์คอมพิวเตอร์ที่มีข้อมูลเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนบริการอย่างเพียงพอ
 - มีอุปกรณ์และสื่อเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....
8. โรงเรียนของท่านได้รับความร่วมมือและการช่วยเหลือเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจากประเทศจีนโดยวิธีใด
- ครูไทยไปอบรมการจัดการเรียนการสอนที่ประเทศจีน
 - ครูจากประเทศจีนเข้ามาสอนช่วยสอนภาษาจีนในประเทศไทย
 - โรงเรียนจ้างครูจีนจากประเทศจีนด้วยตนเองเข้ามาสอนในประเทศไทย
 - ผู้นำด้านการจัดการเรียนภาษาจีนใน โรงเรียน ไปดูงานการจัดการศึกษาภาษาจีนที่ประเทศจีน
 - ร่วมมือกับโรงเรียนในประเทศจีนใน โครงการแลกเปลี่ยนครู อาจารย์
 - ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ ส่งครูสอนภาษาจากประเทศจีนมาสอนในประเทศไทย
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....

9. ท่านมีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวิธีใด

- จัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น
- จัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงหรือบูรณาการทั้งภายในกลุ่มสาระเดียวกันและกลุ่มสาระอื่น ๆ
- จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
- จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในกลุ่มประสบการณ์
- จัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
- จัดให้มีการสอนโดยสอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยม
- จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน
- จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาการใช้ ภาษาจีนของผู้เรียน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

10. โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมนักเรียนด้านการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างไร

- จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษาจีนทั้งในและนอกห้องเรียน
- จัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนอื่น
- ส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาจีน
- จัดทัศนศึกษาไปยังประเทศที่ใช้ภาษาจีน
- ให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ที่มีผลการเรียนภาษาจีนในระดับดีมาก
- จัดโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนไทย-จีน
- จัดค่ายเพื่ออบรมหรือพัฒนาด้านการสื่อสารภาษาจีน
- จัดบริการให้คำปรึกษา และติดตามผลนักเรียนที่เรียนจบในแต่ละช่วงชั้น
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

11. โรงเรียนของท่านใช้นวัตกรรมหรือสื่อการเรียนการสอนอะไรบ้างในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในชั้นเรียน

☐ เกม	☐ แบบฝึกหัด
☐ แถบเสียง	☐ หนังสือ
☐ รูปภาพ, แผนภูมิ	☐ ซีดี
☐ ภาพนิ่ง	☐ วีดิทัศน์
☐ บัตรคำ	☐ คอมพิวเตอร์
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

12. โรงเรียนของท่านมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างไร

- ครูผู้สอนสร้างเครื่องมือหรือแบบทดสอบในชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ
- กลุ่มครูผู้สอนภาษาจีนร่วมกันสร้างเครื่องมือหรือแบบทดสอบ
- มีการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน เพื่อคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนตามระดับความสามารถ
- มีการสอบเพื่อนำผลมาจัดการสอนปรับพื้นฐานด้านภาษาจีนแก่นักเรียน
- วัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องเน้นความหลากหลาย ทั้งด้านทฤษฎี ปฏิบัติ การเสนอผลงาน หรือการทดสอบอื่นๆ
- วัดผลและประเมินผลเพื่อศึกษาหาข้อบกพร่องเพื่อแก้ไขการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป
- วัดผลและประเมินผลทั้งในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนและผลสำเร็จของการนำหลักสูตรไปใช้
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

การจัดการด้านงบประมาณ

13. โรงเรียนของท่านได้รับงบประมาณสำหรับการสอนภาษาจีนมาจากส่วนใดบ้าง

- จากหน่วยงานต้นสังกัด
- จากเงินบำรุงการศึกษา
- จากภาคเอกชนผู้มีจิตศรัทธาบริจาคที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

14. โรงเรียนของท่านดำเนินการจัดการงบประมาณสำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างไร

- จัดสรรงบประมาณตามจำนวนนักเรียนที่เรียนภาษาจีน
- วางแผนด้านงบประมาณโดยให้กลุ่มสาระทำโครงการเสนอ
- มีการจ่ายเงินให้ครูตรงตามวุฒิการศึกษา
- จัดสรรงบประมาณดำเนินการจัดซื้อ หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย สารสนเทศอื่นๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- จัดสรรงบประมาณ เพื่อค่าใช้จ่ายพัฒนาระบบสารสนเทศ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นสื่อการเรียนการสอนภาษาจีนด้วยตนเอง
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

การจัดการด้านบุคคล

15. บุคลากรของโรงเรียนท่านทราบการกำหนดอำนาจหน้าที่และพรรณนางานได้อย่างไร

- จากการประชุมชี้แจง
- จากคู่มือครู
- จากการประชุมพิเศษ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

16. ใครเป็นผู้คัดเลือกและกำหนดบุคลากรสอนภาษาจีนในโรงเรียน
- ผู้รับใบอนุญาต
 - ครูใหญ่
 - คณะกรรมการบริหารโรงเรียน
 - ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ
 - หัวหน้ากลุ่มสาระ
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....
17. โรงเรียนของท่านวางแผนการสรรหาบุคลากรเพื่อสอนภาษาจีนโดยพิจารณาจากเรื่องใด ต่อไปนี้
- ประเมินกำลังครูที่ขาดอยู่และต้องการเพิ่มในปัจจุบัน
 - ประเมินจากการขยายตัวเพิ่มขึ้นของปริมาณงาน
 - ประเมินจากปริมาณการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียน
 - ประเมินจากอัตราการสูญเสียกำลังครูในแต่ละปี
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....
18. โรงเรียนของท่านดำเนินการอย่างไร ในการจัดบุคลากรเข้าสอนภาษาจีน
- จัดหาครูผู้สอนภาษาจีนที่เป็นชาวจีนหรือชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่เป็นผู้สอนภาษาจีน
 - จัดหาครูชาวไทยที่มีความรู้ภาษาจีน และผ่านการรับรองมาตรฐานเป็นผู้สอนภาษาจีนของโรงเรียน
 - จัดให้มีทั้งครูชาวจีนหรือชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่และครูชาวไทยของโรงเรียน
 - แข่งความประสงค์รับครูอาสาสมัครจากกระทรวงศึกษาธิการตามความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการไทย-จีน
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....
19. โรงเรียนของท่านจัดการบุคลากรในลักษณะใด
- จัดให้มีระยะเวลาทดลองงานสำหรับบุคลากรใหม่
 - บรรจุแต่งตั้งตรงตามวุฒิและความรู้ความสามารถประสบการณ์ในการทำงาน
 - จัดทำทะเบียนประวัติบุคลากรเป็นระบบ สืบค้นง่าย
 - จัดการปฐมนิเทศบุคลากรเข้าใหม่ให้รับทราบข้อมูลอย่างครบถ้วน
 - เลื่อนขั้นตำแหน่งโดยพิจารณาจากการประเมินผลงาน
 - จัดสรรตำแหน่งและบรรจุครูสอนให้พอเหมาะกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ
 - บรรจุครูสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....

20. โรงเรียนของท่านสร้างขวัญและกำลังใจครูอย่างไร

- มีสวัสดิการ เช่น อาหารกลางวัน ที่พัก ค่ารักษาพยาบาล
- มีเงินตำแหน่งเป็นส่วนเสริมจากระเบียบบของรัฐกำหนด
- งานที่ได้รับผิดชอบมีโอกาสก้าวหน้า
- มีการช่วยเหลือครูเป็นประจำและต่อเนื่อง
- มีการให้รางวัลครูดีเด่น
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

21. โรงเรียนของท่านสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในลักษณะใด

- ส่งครูคนไทยที่สอนภาษาจีนไปอบรมภาษาจีน วิธีการสอน เรียนรู้วัฒนธรรม
- จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- จัดทัศนศึกษาเสริมความรู้และวิสัยทัศน์
- ให้ครูศึกษาต่อก่อนเวลางาน
- ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับวิชาชีพครู
- มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

22. โรงเรียนของท่านประเมินศักยภาพครูอย่างไร

- ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของการเป็นครู
- ความรับผิดชอบด้าน การเรียนการสอน
- การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน
- ผลงานวิชาการ
- ภาวะผู้นำ
- คุณธรรมและจริยธรรม
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

การจัดการด้านบริหารทั่วไป

23. โรงเรียนของท่านจัดการงานพัฒนา ปรับปรุงโครงสร้างและระบบงาน ที่อยู่ในความ

รับผิดชอบของงานบริหารทั่วไป อย่างไร

- มีปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ส่งเสริมผู้เรียนในด้านการใช้ภาษาต่างประเทศที่เป็นสากล
- มีการจัดการให้ ครู บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เข้าใจ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
- มีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานต่างๆเป็นเอกสารคู่มือและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงาน
- มีการจัดทำแผนงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน และ โครงการของงาน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

24. โรงเรียนของท่านจัดการ งานธุรการ สารบรรณ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของงานบริหารทั่วไป อย่างไร

- จัดทำทะเบียนรับส่งเอกสาร โดยมีการลงทะเบียนรับส่งถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- จัดทำทะเบียนนักเรียน ทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ ประวัติครูสะดวกต่อการค้นหาและเป็นปัจจุบัน
- บริการพิมพ์เอกสารทางวิชาการประกอบการเรียนการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูทุกคน
- แจ้งข่าวข้อสนเทศของครูให้คณะครูอาจารย์ในโรงเรียนได้ทราบ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

25. โรงเรียนของท่านมีระบบจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างไร

- จัดป้ายแจ้งข่าวสารให้ครูและนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ทราบว่า โรงเรียนมีการจัดการสอนภาษาจีน ในหลักสูตร
- พิมพ์และเผยแพร่คำสั่ง โฆษณา แจ้งข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน
- เป็นศูนย์กลางการติดต่อจากผู้บริหารถึงครู และจากครูถึงนักเรียน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

26. โรงเรียนของท่านมีระบบจัดการด้านอาคารและสถานที่ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างไร

- มีห้องเรียน อาคาร สถานที่ อยู่ในสภาพที่อำนวยความสะดวกในการทำงาน
- มีห้องผลิตสื่อซึ่งมีเครื่องมือและแหล่งวัสดุสำหรับผลิตอุปกรณ์และสื่อการเรียนและบริการเอกสารการพิมพ์ประกอบการสอนไว้บริการครู เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาการใช้ภาษาจีนของผู้เรียน
- มีห้องโสตทัศนูปกรณ์ซึ่งมีอุปกรณ์และสื่อการสอนที่มีอยู่ครูได้นำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่
- มีห้องสมุดซึ่งสามารถรองรับจำนวนนักเรียน มีหนังสือเสริมการเรียนภาษาจีนเพียงพอ และเหมาะสมกับนักเรียน และมีคู่มือครูบริการครู
- มีห้องคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการทางภาษา ที่พอเพียงเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านเรียนการสอน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

27. โรงเรียนของท่านอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ภาษาจีนอะไรบ้าง

- สมาคม / มูลนิธิจีน
- ชุมชนชาวจีน
- สถานทูตจีน
- วัดจีน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

28. โรงเรียนของท่านมีความสัมพันธ์กับชุมชนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างไร

- เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
- เชิญผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนกิจกรรมด้านภาษาจีนของโรงเรียน
- ใช้ชุมชนเป็นแหล่งศึกษาวัฒนธรรมจีน และแหล่งเรียนรู้
- โรงเรียนนำครูและนักเรียนที่มีความสามารถสื่อสารด้านภาษาจีน จัดกิจกรรมในโครงการให้บริการต่อชุมชน สังคม
- โรงเรียนมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและแจ้งความเคลื่อนไหวด้านการปฏิบัติงานให้ผู้ปกครอง ชุมชน รับทราบอย่างต่อเนื่อง
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับปัญหาการจัดการโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนในหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนของท่าน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับระดับของปัญหาเพียงช่องเดียว

- ระดับ 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหามาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ดังตัวอย่าง

สภาพปัญหา	ระดับปัญหาการจัดการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีคุณภาพ	5	4	3	2	1
		✓			

ถ้าท่านพิจารณาเห็นว่า ปัญหาเรื่องนี้เป็นปัญหาระดับมาก ก็ขีด ✓ ในช่อง มาก (ดังแสดงในตาราง)

สภาพปัญหา	ระดับปัญหาการจัดการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านวิชาการ					
1. การจัดภาษาจีนในหลักสูตรไม่สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ					
2. การจัดทำหลักสูตรภาษาจีนไม่มีความต่อเนื่องกันในทุกระดับชั้น					
3. ครูไม่เข้าใจหลักสูตร					
4. กิจกรรมการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้					
5. แบบเรียนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร					
6. เวลาเรียนน้อยเกินไปทำให้การสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์					
7. ข้อสอบยังไม่มีมาตรฐานพอที่จะมาเป็นเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล					
8. การวัดประเมินผลขาดความหลากหลายในการใช้เครื่องมือและวิธีวัดและประเมินผล					
9. ครูขาดความเข้าใจในเรื่องการวัดประเมินผล					
10. ขาดการนำผลการประเมินการเรียนภาษาจีนไปวิเคราะห์และปรับปรุง					
11. ไม่มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เรียนภาษาจีน นอกเวลาเรียน					
12. ขาดสื่อการเรียนการสอน เช่น ซีดี เทป วิดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาจีน					
13. ครูไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อ					
14. ขาดการนิเทศและให้การช่วยเหลือด้านการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ					
15. อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

สภาพปัญหา	ระดับปัญหาการจัดการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านงบประมาณ					
1. งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพ					
2. การจัดทำงบประมาณขาดการวางแผนและขาดการประเมินผลทำให้งบประมาณแต่ละปีการศึกษาไม่คงที่					
3. ขาดการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพ					
4. การเบิกจ่ายเงินเพื่อซื้อวัสดุเพื่อการจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความล่าช้า					
5. อื่น ๆ					
ด้านบุคคล					
1. ขาดแคลนครูผู้สอนภาษาจีนที่เป็นชาวจีน หรือ ชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่เป็นผู้สอนภาษาจีนของโรงเรียน					
2. ขาดแคลนครูชาวไทยที่มีความรู้ภาษาจีน และผ่านการรับรองมาตรฐาน เป็นผู้สอนภาษาจีนของโรงเรียน					
3. ครูชาวจีนไม่สามารถพูดภาษาไทยทำให้การสื่อสารเพื่อติดต่อประสานงานไม่ราบรื่น					
4. ครูไทยที่สอนภาษาจีนไม่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน					
5. ครูไม่ได้รับการพัฒนาเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
6. ครูไม่มีโอกาสเข้าร่วมในโครงการแลกเปลี่ยนกับครูต่างประเทศที่สอนภาษาจีน					
7. การนิเทศครูไม่สม่ำเสมอ และไม่ต่อเนื่อง					
8. การจัดการอบรมและพัฒนาบุคลากรไม่สม่ำเสมอและไม่ต่อเนื่อง					
9. บุคลากรได้รับการมอบหมายด้านการสอนที่ไม่ตรงกับความรู้และความสามารถ					

สภาพปัญหา	ระดับปัญหาการจัดการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. ครูไม่ได้รับสวัสดิการที่ดีและเหมาะสม					
11. ครูขาดขวัญและกำลังใจ					
12. อื่น ๆ					
การบริหารทั่วไป					
1. ขาดการวางระบบการบริหารงานธุรการที่มีประสิทธิภาพ					
2. ขาดสารข้อมูลจากฝ่ายธุรการล่าช้า					
3. ครูไม่ทราบระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานธุรการ					
4. การจัดโครงสร้างการบริหารซ้ำซ้อนและไม่ชัดเจน					
5. การกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ชัดเจน					
6. การมอบหมายงาน และการส่งงานซ้ำซ้อนและไม่ชัดเจน					
7. บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจเรื่องต่างๆ					
8. ห้องปฏิบัติการทางภาษาไม่เพียงพอต่อการใช้					
9. ขาดสื่อการเรียนการสอน เช่น หนังสือ ตำรา ซีดี เทป วิกิทัศน์ ที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ภาษาจีน					
10. พัสดุ ครุภัณฑ์ ไม่เพียงพอ และอยู่ในสภาพไม่เหมาะสมแก่การใช้งาน					
11. ขาดการเสาะแสวงหาและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน					
12. ชุมชนไม่ได้ให้ความสนใจและไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมภาษาจีนของโรงเรียน					
13. ขาดการใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาวัฒนธรรมจีน					
14. อื่น ๆ					